a demonibus vidisset agitari. se qui tijs nō moueri q̄ magis illi a q̄ eēnt effusa nocuissent. Exinde cū idez bri ctius multis apud eū magnis q̄z cri minib⁹ psepe premereē cogi non po tuit vt eū a pb̄ro submoneē ne suaz pseq̄ videreē iniuriā. illō pmemorās Si xp̄s indam passus est cur ego nō patiar brictionez. .cvi.

Quadā aūt die dū q̄dā infirmus medicinā expetēt brictiū adhuc dia conū in platea reptuz pueniet. cui sim pliciter ait. Ecce ego prestoloz vir beatū ⁊ nescio vbi sit vel quid opis agat. Cui bricti⁹. Si inq̄t delirū illū q̄ris respice emin⁹ ecce celuz solit⁹ sic amens respicit. Cūq̄z pauper ille oc cursu reddito q̄d petierat impetras set brictium diaconuz vir beat⁹ mar tinus alloq̄tur. Ecce ego o bricti de lirus tibi videoz. Cūq̄z ille pfusus h audiēs dixisse se denegaret s̄cs mar tin⁹ ait. Nōne aures mee ad os tuū erant cū hec emin⁹ loq̄baris? Amen dico tibi. quia iā obtinui apud deuz vt post me ad pontificat⁹ honozem succederes. sed noueris te in ep̄atu multa passurum aduersa. Bricti⁹ h audiēs irridebat eū dicens. Nonne verū dixi istum delira verba pferre Sic p̄sbyterij honore predit⁹ sepius beatū martinū conuitys lacessiuit

Finit distinctio septima.

Incipit distinctio octaua

Ex vita s̄ci dūstanni Ex^m. .i.

Profect⁹ est s̄cus dūstann⁹ ad ad elphegū cognatū suū vve tanie ecc̄ie pontificē. A q̄ cū frequeter rogareē vt monachatū in dueret. q̄tenus q̄ angelice vite initia hr̄et pseuerātiā ī habitu monstraret Rūdit ille excellentioris esse gr̄e q̄ ī seculo pseuerit et tū que digna sunt monacho fecerit eo q̄ se monasterio dedit nec q̄cq̄ aliud preterq̄z qd̄ sibi statutū est post hoc facere potuit. al terū necessitatis. alterum libertatis. Ad hoc ep̄us ait. Omnib⁹ cōis neces sitas est vt qui ignē iehēne voluerit effugere ignem pcupiscentie studeat extinguere. qui nō multuz extinguēt si fomenta eius humanis sensib⁹ nō subtrahuntur. Ad hoc qd̄ in mūdo precipue appetitur libertas hōinis ē hac enim amissa cetera nequeūt pos sideri. Ut ergo deo des quod maxi me diligis illa desinat haberi. Cum q̄z huiusmodi verbis episcopus insi steret illum in ambiguo posituz gra uissima febris inuasit atq̄z ad despe rationem vite perduxit. tandem ex ī sperato recalescens hec ait. Legibus voluptatis renuncio. virginem me virginis filius hucusq̄z seruauit. vir ginem me regina virginum habebit. Pox accito episcopo postulat sibi indilate religionis benedictionem dari. Tunc episcopus letitia perfu sus mōachali eum ⁊ sacerdotali gra tia pmouit. ecclesie beate virginis Marie attitulans cui eum ab initio parentum suozum sponsio dicauit. Cunq̄z eum contra diaboli insidias instruxisset dimisit eum pergentem ad generationis sue principium. ibi ī ecclesia beate virginis manstabat operans ea que pie norma religio nis exigebat. Cui etiam adherentez cellam sue speleum propzijs laboziz bus edificauit. que non taz humani habitaculi q̄z formam gerebat sepul cri. Ut enim ego qui vidi estimo lon gitudo eius non amplius quinq̄z pedum. latitudo vero duos et semi pedem habet. Pozro altitudo statu ram hominis exprimit et manifesta uit si quis in defossa terra cōstiterit. Aliter cuiz neq̄z latis ad pectus poz

rigitur mediū ostioli fenestrellā apit
p quā lumē opanti irradiauit. Vel
diabol⁹ nunc sēm q̄z depellē nitiť tu
gurio. Fallax ḡ fallacē adopt⁹ hoīs
imaginē sub obscuro vespe cellā ado
lescentis petit. īmisso capite fenestre
incūbit cernens illū fabrili ope occu
patū. postulabat sibi q̄ppiaz opis fa
bricari. Cui⁹ ille calliditatē non ad
uertēs opi qd postulabať aīm intē
dit. Interī cepit hostis verba puer
sa ꝓpositione facē. mulierū noīa inse
rere. luxurias ꝓmemorare. deiū reli
gionē ostendē. ⁊ denuo eadez repetē
Tunc adletha xpi q̄s essz intelligēs
tenacula q̄b⁹ ferrū tenebat cepit for
titer ignire. ⁊ suppressis labijs inuo
care xpm. Deinde sēo furore act⁹ ce
leriter ea candētia de igne rapit. lar
ualē facie includit. ⁊ totis virib⁹ re
nitēs monstrū introrsus trahit. iāqz
stando vires sumebat. Cuz igiť is q
tenebatur auulso pariete tenentis se
manibus aufugerat tales immani
rugitu fremens vlulatus. O qd fecit
calu⁹ iste. tenui nanqz ſz formosa ce
sarie erat. et ideo de eo talia clamita
bat. Mane aūt ꝓgregata est ad eum
ꝓpinq ꝓpli multitudo scisciťās q̄s ille
clamor fuissz q tanta eos vehemen
tia terruissz. Demonis ait furor ille
fuit. caute vos ab illo agite. q̄ si vo
cem irati ferre non potuistis. societa
tē dānati q pacto sustinebitis?

.ij.

Anno ottonis tertij q̄rto mortu
us est sēs dūstann⁹. cui⁹ vitaz descri
psit osbern⁹ cātuarie cātor. nulli nro
rpe stilo ſcōs. in musica oīm pm⁹. Ib
osbern⁹ de morte eiusdē sēi sic scribit
Instabat inqt dies ascensiōis dñice
et pactis vigilijs remansit in orone
solus in eccia dūstānus. et vidit. Et
ecce innumera cādidatorum multitu
do coronas aureas in capitibus ge
stantium inestimabili fulgore mican
tiū per eccie ianuā irrūpens aū ipm
conglobata constitit vna voce eum
salutās hoc mō. Salue dūstanne nr
salue. Pandat tibi quem pie deside
ras filius dei quaten⁹ si paratus es
venias. et diem hanc ad cui⁹ gaudiū
suspiras nobiscum celebres. Ad qd
ille imperterritus manens sciscitat⁹
est q essent. Cherubin ac seraphin ī
quiunt sumus. et responde quid ve
lis. Tunc respondit ille. Hodie dies
solennissim⁹ est et incūbit mihi pane
verbi dei plebē reficē. ⁊ ostendere il
li qūo ad hoc gaudium possit pue
nire. ꝓter quod ⁊ multi conuenerūt
nec debeo decipere illos. ⁊ ideo ho
die venire non possuz. Qui dixerūt.
Eia paratus esto in die sabbati. pre
sto sis hinc nobiscum romam venire
et coraz summo pontifice sanctus sā
ctus sanctus eternaliter canere. An
nuit ille. et illi recedunt Lecto igitur
die ad missam euangelio locutus ē
ad plebem qualiter nunqz locutus
fuerat. et reuersus ad altare celebra
uit mysteria. Ubi autem ventum est
ad benedictionem super populum.
iteruz ab altari predicaturus regre
ditur. vt non hominem sed angeluz
loqui putares. Iterum ad altare re
uertitur et data benedictione iteruz
ad populum redit cūctis stupenti
bus. et mox ad loquendum osape
ruit. tanta claritate vultus eius re
splenduit vt nemo in eum intendere
posset. obitum qz suum illis instare
dixit. promittens se illis nunqz defu
turum. et tunc ad mensaz domini re
gressus est. Eadem die cum a men
sa sumpto cibo surrexisset oratori
um petijt. et designauit locuz in quo
se voluit sepeliri. Mox vero lāguor
eum inuasit. sexta feria lecto decubu

it. omnesq; adunātes ad sequēda vestigia dñi incitabat. Sabbato itē cōicat' ē. ⁊ cū horā sua expectaret subito cū lecto in q̄ iacebat vsq; ad superiora leuat' ē ⁊ trahib' obsistētib' leniē demiss' ē ad terrā. hoc vsq; tertio factū ē. Tūc ait ad circūstātes. Vos videtis q̄ vocor. si vultis mecū ire ite via q̄ incessi. de' q̄ me vocat ipe diriget corda ⁊ corpa vra ad suā voluntatē in pace. et rñso oīb' amē trāsijt.

Quidā archidiacon' lūdo; .iij. nie ꝓversus est in mōsterio sci dūstāni lra; scietib' ⁊ cepit religiose ꝓversari. Post ānū q̄ monach' fact' est secretarij officio fūct' ē. ⁊ cepit paulatim a religione tepescē dū maiori libertate ceteris potiret. Tādē fugam parabat cū q̄dā iuuene sibi pscio. tñ adhuc aīo fluctuabat de hoc qd fatur' erat. Statuit aūt apud sese nō discessurū a monasterio sine licentia sci dūstāni. Venit itaq; ad tūbaz ei' q̄relā faciēs de illis ⁊ suā bñdictionē petēs. ⁊ vt iter suum ꝓseq̄rē dixit se ipi' seruū futurū q̄cunq; pgeret. Veniens post chorū inuenit monachū quēdā reuerēdissimū virgā tenētē ⁊ ei innixū stātē ⁊ se inuidis oculis intuētē. q̄ viso expauit ⁊ ab eo diuertē voluit. q̄ virga opposita ait. quo vadis? Innuit ille nō esse loquēdū. At ille Si loq̄r nihil ad te dic q̄ vadis? Quo inq̄t mea interest. Ac sīcus. Nihil est. reuertē ad sepulcrum vbi mō fuisti. ⁊ mutata volūtate intēti' ora. Reuersus ille orauit sicut pri' orauerat. Rediēs obuiuz habuit quē ꝓus eodem loco. q̄ q̄ tendēt reqsiuit. Cui ille. Quid ad te? Vultū inq̄t. qd ⁊ tu si te non correxeris in primo expieris. nunc ergo redi itē ⁊ muta mētem ⁊ muta precem. Cunq; ille transire poti' conaretur q̄ redire. ille vibrata contra eum virga redire illuz coegit. qui rediens multuz pauidus orauit tertio eundem sermonem. Et rediens non inuenit eū quē ꝓus inuenerat. putās qz se bñ orasse ꝓperauit ad ostium claustri vbi offendit quez pri' offenderat turbato vultu cōtra se stantē ⁊ interrogantez q̄ pgeret. q̄ respondit. Quis es tu q̄ me tanta auctoritate constringis? Ait. queris q̄s audi. Ego sū dūstān' possessor ⁊ archiepus hui' loci. amator illorū ⁊ adiutor q̄ vere sūt filij hui' eccie. Et tu quō suffragiū meum queris q̄ me ⁊ locum istū vis deserere? Mea licētia hinc nunq̄ exibis. sed velis nolis hic remanebis. hic morieris. et quia me audire ꝓtēpsisti ecce in pena tua ꝓbabis q̄ non bene fecisti. Et leuans virgā percussit eum tertio acriter. et in terraz prostrauit. et disparuit. Ille iacens illic inuent' est et portat' in infirmitoriū. ⁊ cepit quotidie augmentari infirmitas. nec poterat dinosci qualis essz. Ille autē reuelare nolebat. tādē positus est sup ciliciuz et cepit letania pro eo dici. Cūqz diceretur bis sce dūstanne ora pro eo. rogauit se sup lectum poni dicens se mō non moriturū. Et accersito henrico prioze confessus est ei omnia. ⁊ q̄ mori non poterat anteq̄z hoc confessus fuisset. Et accepta penitētia ⁊ benedictione a prioze reddidit spūm

Ex vita sancti edmundi. Exēplū quartuz

Cum mitteret sēm edmundū vna cuz fratre suo mater parisius vt liberalibus imbuerētur studijs seu artibus modicaz pecunie summam dedit eisdem mater dicens illi. Si maternā vt bonos decet filios iussionē seruaueritis pfido in dño q̄ in oīb' ipse prouisor munificus erit vobis. Duo quoq; dedit eis cilicia pcipiēs vt illis sup nudo

se vestirent bis aut ter in ebdomoda
Timebat enim ne postq̃ discretionis
annos attingeret p deuera vitiorum
⁊ abrupta voluptatis incederet. Iō
q̃ rudes in arte bellādi familiariter
informauit.⁊ prius exercitans q̃ in
belli discrimine nēario traherentur.
Ipa etiam edmundo quē velut scita
tis eius pscia ceteris filijs plus dile
xit.dum studeret parisi⁹ cū indumē
tis lineis cilicium mittere consueuit
Merito eum p ceteris dilexit q̃ nusq̃
piam matrē pius videlz fili⁹ verbis
aut opibus offendit. Ita nanq̃ deo
⁊ pie matri sue placē studuit q̃ oēm
a se leuitatē relecans omnino chore
is alijs q̃ ludicris seu spectaculis se
subtraxit. Dieb⁹ q̃ dominicis⁊ festi
uis iuxta monitum matris añq̃ cō
ederet psalterium ex integro psallē
pluenit. Et quia amantissim⁹ dñi to
tis viscerib⁹ studuit auctorem vite
diligē.ipm in forma puerili eidē pu
ero voluit demonstrare. Cum enim
pratū q̃dam spatiādi causa cocta
neis inuitātibus psensissem ingredi.ab
ipo⁹ tñ comitatu se celerius separa
uit. ne consciētie puritatē vel nugis
puerilib⁹ vel ociosis sermonib⁹ con
tingēt maculari. Dum igitur incede
ret solitari⁹ sacris insistens meditati
onibus apparuit ei puer ille cādore
niueo nitidus⁊ colore roseo rubicū
dus.qui velut a sūmo celi cardīe ela
psus subito sic eū prior allocutus est
officiosissime salutādo. Salue dilē
mi. Q̃d cum audissem puer in ignoto
sermone pueri miratus est. Quē cum
ille pauefactum ⁊ hesitātē conspicēt
ipm denuo alloquēs q̃siuit an ipe si
bi vel tenuiter notus essem Ille simpli
citatis colūbine respondēs sermone
simplici. Nullā inquit teneo notitiā
tui.nec sum vt estimo not⁹ tibi. Adie
cit puer. Quomodo ita tibi sū igno
tus presertim cū ⁊ in scholis ad lat⁹
tuū sedeā.⁊ tibi quocūq̃ fueris inse
parabiliter fuerim sociatus? Deinde
subdit. In faciē meam respice ⁊ q̃d
in fronte mea scriptum sit aduerte se
dulus toto corde. Q̃d cū fecissem scri
ptum in ea legit litteris celestib⁹ Je
sus nazaren⁹. Qui statim quod vide
rat ei retulit ⁊ ab ipo protinus au
diuit. Hoc est nomen meum q̃d tibi
memoriale sit in desiderio aie.⁊ hoc
diligenter ⁊ articulatim noctib⁹ im
prime singulis fronti tue.p hoc enim
poteris contra mortē muniri subitā
⁊ quisquis eadē scriptura munierit
modo consimili frontē suā. His di
ctis puer ille in quē desiderāt angeli
pspe disparuit.sed in pectore pueri
lui quē visitare dignatus est non pa
rum dulcedinis reliqt. .v.

Et cū idē edmūdus singulis ī cor
de virtutibus gratum parassem hospi
tiū castitatē singularie habē studuit
sciēs q̃ incorruptio deo primū esse
facit.carnē suā nulla vnq̃ polluit im
mundicia.sed in eo pmansit vsq̃ ad
obitū virginitas incorrupta. Nam
de consilio cuiusdam sacerdotis, ppe
tuam virginitatē coram beate virgi
nis vouēs imagine eidem se virgini
velut dño pmendauit ⁊ copulauit p
enniter velum sponse.atq̃ insignū irre
fragabilis federis eam anulo suo sub
arrauit nouo more. Anulo inquam
quē ad hoc fecit digitum ipsi⁹ ima
ginis insigniuit. Et vt eidē dñe ami
ce sue charissime iugiter impendēt
salutationis obsequium in eodē anu
lo lr̄aliter īsculptum est illud aue an
gelicum. Ex tūc ergo sicut ipe pfess⁹
est in obitu quotiens eiusdē clemen
tissime virginis presidium inuocauit
ipa in tentatione puentum.in psecu
tione solatiū.in tribulatione reemdi
um.in dolore gaudium sibi celeriter

impetrauit. Et aũt eadẽ sponsa sua
federis inter eos initi recordaretur
⁊ sponsũ dignaretur agnoscẽ qui eam
in sua desponsarat imagine in anulo
cũ q̃ post mortem .more pontificali
extitit sepult⁹ inuẽtũ fuit insculptuz
cunctis videntib⁹ atz mirantib⁹ istud
aue .ac per hoc in manu pontificis
atz in digito imaginis ꝑcipuuz pre-
lucet testimonium ꝑ qõ enudati⁹ ap
paret geste rei veritas et exẽplum.
At hostis antiqu⁹ q̃ magis eum vi
dit in virtute proficẽ.eo magis agi-
tatus inuidia pectoris ei⁹ pacez stu
duit ꝓturbare .Uñ q̃ndã puellã hos
pite sue filiã in ei⁹ excitauit excidiuz
vt impudicos oculos ĩ eũ iaciẽs ei⁹
ꝓmouẽ tentaret animũ signis ⁊ nuti
bus ac suspiriis q̃i dicens tacite dor
mi mecũ. Sed cũ ꝑ talia nihil ꝓfice
ret aptis cuz eo verbis cepit agẽ et
multis modis ad amplex⁹ illicitos
ꝓuocare. Quã ille vt pestem fugiẽs
sepi⁹ corripuit.sed illa nec a virulen
to proposito qõ mente concepat se
retraxit. Illa velut altera egiptia ꝑ
illicitis istitit.ille velut alter ioseph
illicita recusauit. Tãdem de illi⁹ im
portunitate ꝓtesus quid sup hoc es-
set agendũ melius mẽte contulit.et
habito secum consilio puelle tẽpus
assignat veniẽdi ad locum quo va-
care studio ꝓsuevit. Illa sperãs voti
se compotẽ fieri assignato tpe auda
cter venit.quam ingressam ⁊ quib⁹-
dam supiorib⁹ vestib⁹ ad ei⁹ ꝓceptũ
spoliatã arripuit.virgis qz flexibili
b⁹ q̃s ad hoc aptauerat in dorso ꝑ-
optime flagellauit.vt sic cui colliga
ta erat in corde stultitia ipsam di-
pline dissolueret dura virga . Fugit
illa quem dudum fuerat insecuta.et
veratio intellectum dedit auditui.⁊
gratiam apposuit ita q̃ ipsa puella
vt asseruit hmõi tentationem nunq̃z
postea talĩ tolerauit. Sicqz duz re-
stitit ꝓsequẽti diabolo ipse diabol⁹ a
puella recessit ocius ⁊ ab ipso. .vi.

Factus aũt edmũdus magister ar
tium preter modum tunc legentiu z
missaz ⁊ horas canonicas quotidie
priusq̃z legeret audire cõsuevit .que
scz religiosa ꝓsuetudo etiã suis scho
laribus profuit.quos vt secuz audi
re missas assuescerent sic ind uxit. Et
vt hoc liberius exeq̃retur in paro
chia qua degebat fecit capellam cõ
strui in honore sccilz beate virginis
quã sp dilectione coluit spẽali vij.

Die quadam in studio occupat⁹
oblitus est orationem illã. O iteme
morata dicẽ.quam in honore beate
virginis ⁊ beati ioannis euangeliste
dicere consueuerat diligenter ac de-
uote. Sequenti ei nocte beat⁹ iohan
nes apparuit.⁊ vt ei manum suaz ex
tenderet imperauit. Gerebat siqdez
in manu ferulã q̃ velut in euz seuiẽs
minabatur eius ꝓcutere palmaz. Ui
sum est ei ꝑ ꝓminationis magnitudi
nem q̃ si eum percussisz ex ictu icur
rissz mortez. At ille mox clementior
factus erectam manum mox suspen
sam tenuit.⁊ vt dictam oronem ex
tunc dicere non omitteret familiari
ter persuasit. .viij.

Sacre scripture edmund⁹ doctor
effectus erat tanq̃ lucerna super cã-
delabrũ positus . Erat enim ꝑdica-
tor egregius. disputator acutissim⁹.
lector pius. Et in his omnibus effu
debat alijs quod ipse hauserat de fõ
tibus saluatoris. Frequẽter multi ⁊
magni viri qui ad euz in scholis au
diendum confluebant inter legẽdũ
a lachrymis se continere non valen
tes libros claudebant. Mel siquidez
⁊ lac sub lingua habebat. Ideo q̃z
dulcedinem non modicam discipu
lorum mentibus instillabat . Unde

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

multi de scholis suis exierũt docto
res eximij vestigia scitatis eiusdez p
virib⁹ secuti. Nonnulli etiã ecciasti
cis honorati vel potius onerati bñ
ficijs exonerãtes seipos religioni se
dederũt ei⁹ succensi facib⁹ lectionis.
Mimirũ ignis in altari cordis ei⁹ ar
dens ingiter alijs ostendebat lucis
iter. Nunc ⁊ q̃daz nocte vidit p som
niũ in scholis suis ignez fieri copio
sum. de q̃ septẽ ardentes extrahebãt
facule ptinentes mysteriũ rei secutu
re. In crastino em̃ illi⁹ diei dũ legẽt
intrauit scholas abbas q̃dã ordinis
cistercyensis. q̃ pletis lectionib⁹ ab
duxit secũ septem de scholarib⁹ suis
q̃s ignis septiformis accẽderat cha
ritatis. Qñ spretis tpalib⁹ ⁊ mundo
valefaciẽtes viam vite feliciter arri
puerũt in dicti abbatis monasterio
Habuit etiã sẽs edmũd⁹. .ir.
p consuetudine q̃libet die vel nocte
dñice passionis insignia meditando
recolẽ. ⁊ in eis suauissime delectãdo
illis medullit⁹ inherere. Quadaz ita
q̃ festiua die multis occupationib⁹
⁊ curis fatigat⁹ cum preuidẽ nõ pos
set lectionẽ crastinã sequẽtẽ noctem
in vigilijs expendit fere totaz. vnde
circa aurorã irrũpente somno eius
occurrit memorie q̃ in nulla illius
diei hora meditatus fuissz iuxta mo
rẽ de dñica passione. Timẽs vero ne
grauẽ capitis dolorẽ incurrẽt. si añ
q̃ iret ad ecciam ⁊ scholas non dor
miret. elegit aliq̃ntuz quiescẽ ac soli
tam ptẽplationẽ ĩ spe gratie dei tũc
irrumpe. Cũ ergo se inclinassz ad le
ctũ apparuit ei hostis antiqu⁹ tetrũ
vultũ exhibẽs ⁊ horrẽdum. Qñ ter
ritus dexterã manũ leuauit vt signũ
facẽt quã demon apprehensam tenu
it ne leuaret. Ipe vero pfisus in do
mino q̃si ambidexter sinistraz erexit
vt idem facẽt signaculũ. ꝗ diabolus
ipa similiter apprehensa q̃i sacc⁹ gra
uissim⁹ cecidit sup eum. Tunc defici
entib⁹ sibi virib⁹ corporis orauit in
spũ dñm. vt sua virtute seuientez cõ
tereret inimicũ. Sic q̃ demõ ab eo
auulsus subito cecidit inter lectum ⁊
parietẽ primũ in momẽto. Surgẽs
igitur celerie ⁊ sic pstratũ inueniens
demonẽ confortat⁹ in fide ipm cepit
aggredi velut hostẽ. eũ q̃ p horribi
le guttur ei⁹ arripuit. ⁊ illud stringẽ
do fortiter ita dixit. Adiuro te p a
spersionẽ sanguinis xpi vt mihi non
omittas dicẽ quid sit illud p qd̃ ti
bi valeã plus nocẽ. ⁊ te a meis infe
stationib⁹ cohercẽ. Et diabol⁹ ait.
Per illud qd̃ nunc noiasti. Et sic di
abolus victus disparuit. se victũ do
lens ab eo quẽ suis vincẽdũ virib⁹
estimauit. .x.
Passa ẽ sub diocleciano apud ce
sareaz palestine theodosia virgo de
eadẽ ciuitate nobilissimo genẽ orta
anno. xviij. parentib⁹ vnica deo con
secrata elegantis spẽi. Dignũ q̃ppe
erat in tali fabrica. xpi palatiũ fabri
cari Nec igit̃ nesciẽtib⁹ parẽtib⁹ ab
martyres ĩ carcẽ reclusos pfugit eis
q̃ se priuuxit ⁊ vt orarent p ea roga
uit. Qd̃ cuz facẽt facta est vox de ce
lo dicẽs. Ego eã oleo athlete pũgo
meoq̃ spũ pfirmo ad vincẽdas oẽs
crutiationes. Deinde interrogata a
pside vrbano libẽ ac prudenẽ ad om
nia rñdebat. psalmos q̃ frequenter
ruminabat. Post hoc stipite capil
lis suspensa est. in quo cum nuda sta
ret nubes niuea apparuit q̃ illã vela
uit. Urbano aũt minante se acriora
supplicia illaturũ. Rñdit. Exurge vr
bane nullũ de parato mihi prandio
ferculũ fraudes. In omnibus itaq̃
tormentis suis quasi dolorẽ nõ senti
ebat. quia aia ei⁹ in corona tota pẽ
debat. Amator inq̃t castitatis in ho

nestis vultib⁹ habitat frustra q̃z mi
hi minaris corruptionē. quia nō p̃t
caro corrūpi nisi mēs fuerit aī cor-
rupta. Post hec ait preses rebellem
virginē in angustū heronē coartate
z ei⁹ collo grauissimū saxū alligate.
eā q̃ in mare precipitate. Qd̄ cuz fa
ctū fuisz ab angelis ad terraz redu
cta est. saxū qd̄ ei ad collū pepende-
rat manib⁹ reportās. Post hec dimis
si sunt ad eā leopdus z togata lenita
tis sue signa demonstrantes z nihil
eā leserunt. Tandē duz decollaret vi
sa est de ore ei⁹ exire columba auri
splendore pulcrior ad celuz pscēdēs
Eadē vero nocte parētib⁹ suis cum
magno choro virginū apparuit in-
duta ciclade niuea crucē aureā ī ma
nib⁹ z coronā in capite gestās z di-
cens. Ecce q̃lis est gl'a vī me p̃uare
volebatis.

Ex vita sēi dñici. xi.

Sciēs dei famul⁹ dñic⁹ secularīū
corda pl⁹ exēplis q̃ verbis moneri.
ideo q̃ q̃plurimos subdola hereti-
cor supstitiōe illectos ptrahi ad er
rorem excogitauit exemplis exēpla
retūdē z veris virtutib⁹ sophisticas
expugnare. Quasdā em̄ nobiles do-
minas increduloz familiares adijt.
z apud eas hospitio recept⁹ est. z p
totā q̃dragesimā ibi māsit. Igitur vt
z ipe eas ostensione scitatis allicēt.
tanta seipm cum societate sua cepit
austeritate afficē. q̃nta sine auxilio
diuine gre sustinē nequaq̃ infirmi-
tas humana potuisset. Etem̄ cuz sibi
cibi more solito parati ab ipis hos-
pitib⁹ pferrentur. Nos inq̃t huiusce
modi nūc alimētis nō vtimur. panē
nobis tātū z aq̃m exhibete. z sic ī pa
ne z aq̃ vir dei cū socio suo p totam
q̃dragesimā ieiunauit vsq̃z ad pasca
Strat⁹ q̃z cū sibi pararet ad q̃escē-
dum idone⁹. Nō inq̃t ī hac mollicie
sz sup tabulas q̃escem⁹. Stratis ita
qz sibi nudis tabulis accubuerūt q̃
tidie nudo dormiētes in ligno exem
plo ei⁹ q̃ sōnū mortis suscepit in cru
cis patibulo. Sōnus aūt beati dñi-
ci z sui socij breuis erat. Surgebant
em̄ q̃citius z anticipabant vigilias
oronib⁹ insistentes. Allocut⁹ est aūt
beat⁹ dñic⁹ aliq̃s ex dñab⁹ illis z ro
gauit vt sibi z socio suo cilicia quere
rēt. Addidit q̃ Nemo sciat seruet se
cretū. Hec autē faciebat vir spū dei
replet⁹. nō vt sibi fauorez laudis hu
mane adquirēt. sed vt mentes infide
lium ad amorē catholice religionis
allicēt. Hinc nō nūq̃ pater ille sēos
admonebat fres suos. vt cū apud se
culares essent ad p̃rimoz edificati
onē aliquā ostēderēt in seipis virtu
tis apparētiam in abstinētijs z vigi-
lijs. verboz q̃z ac gestuū disciplinaz
z sic eos quadā sēa ipocrisi ad fidei
reuerētiaz z virtutis amorē ppensi⁹
inuitarēt. Cū et apl'us sumpt⁹ recu
sabat accipe ne qd̄ offendiculū pre-
staret euāgelio xpi. virtutes etiaz su
as z laborez necnon z dei reuelati-
ones enūerat vt plures lucrifaciat.

Quedā mulier mūdo dedi xij.
ta carnis illecebris vacabat. sed cul
pa tandē pena nō caruit. Naz hanc
malign⁹ spūs p̃ interualla tēporum
grauiter vexare cepit. Erat aūt vici
na ecēia in qua tūc tpis p̃dicatores
fres florentie morabantur. q̃ adueni
ens vir dei dñic⁹ ipam p̃mit⁹ ad pe
nitētiam exhortādo pduxit. postmo
dū etiā vexationi ipi⁹ ꝓpatiens. suis
oronib⁹ vt ab ea malign⁹ discedēt
sēus impetrauit. ita vt q̃ vix interpo
latis dieb⁹ q̃tē modicaz habē pote
rat. vltra ānum vexationis sue solite
molestiā non sentiret. Verū a vexati
one carnis libera vexari se deterius
in animo deph̄endit. z in medicina

corporis fact⁹ est ꝓtin⁹ mentis mor
bus. tãto q̃ negligẽti⁹ a dei seruitio
cepit tepescẽ. q̃nto a carnis illecebra
rediuiuis tentationib⁹ fort⁹ trahe
batur. Qd̃ vbi viro dei exposuit. ille
q̃ bñficiũ ꝓstitũ ĩ ruine scãdalũ ver
sũ vidit. blãde eã an reduci vellet ad
statũ ꝓstinũ requisiuit. Que cũ volũ
tati dei sue q̃ discretioni ꝓmitteret.
rogabo inquit dñm filia vt tibi fiat
qd̃ iã saluti tue magis viderit expe
dire. Ilñ factũ est vt nõ post multos
dies malign⁹ spũs sup' corp⁹ ancille
xpl̃ iterato ptãtez accipet. q̃ten⁹ aĩa
salua ꝑmaneret. ⁊ vexatio q̃ pri⁹ pe
na culpe extitit postmodum fiẽt ꝓuer
sationis remediũ ⁊ cumul⁹ meritoꝝ
Quadã vice dũ dñic⁹ apud xiij
bononiã ꝓstitut⁹ ĩ ecẽa ꝓuocaret di
abolus in specie fris eidem apparuit.
Quẽ vir dei frem estimãs eidẽ ĩnue
bat vt cũ ceteris frib⁹ ad q̃escendum
ꝓgeret. Ille quasi deridẽdo eisdẽ si
bi inutib⁹ rñdebat. Tunc dñic⁹ quis
nã essz q̃ sic ei⁹ mandatũ ꝓtẽnẽt scire
volẽs cãdelã accẽdit. ⁊ respiciẽs ĩ eũ
agnouit q̃ essz diabol⁹. quẽ cũ increpa
ret mox demon de fractione silen
tij insultare cepit. Dominic⁹ autẽ vt
pote frm mgr̃o sibi loq̃ licẽ asserens
coegit ipm vt sibi dicẽt de q̃ fres in
choro tentaret. Rñdit. facio eos tar
de venire ⁊ cito exire. Deinde duxit eũ
ad dormitoriũ de q̃ ibidẽ fres tenta
ret inq̃rens. Qui ait Facio eos min⁹
dormire tarde surgẽ. sicq̃z eos aliq̃n
a diuino officio remanẽ. ⁊ interdum
imundas cogitationes hre. Deinde
ad refectorium duxit eum ⁊ de quo
ibi fratres tentaret quesiuit. Tũc de
mon ꝑ mensas saliens plus ⁊ minus
sepius repetendo dicebat. Quez cuz
sanctus dominic⁹ quid sibi hoc vel
let interrogaret ait. Quosdam fres
tento vt plus comedant ⁊ sic nimia
cibi sumptione delinquant. quosdaz
vt minus sumant ⁊ sic in dei seruitio
⁊ ordinis sui obseruatione debiles fi
ant. Inde duxit eum ad locutoriuz.
de quo ibidem fratres tentaret inq̃
rens. Tunc ille crebro linguaz reuol
uens mirabilis confusionis sonum
promebat. Quem cuz sanctus quid
hoc vellet interrogaret. ait. Hic lo
cus totus me⁹ est. Cum enim ad lo
quendum fratres conueniunt eos tẽ
tare studeo vt confuse loquantur. ⁊
multum sese inutilibus verbis immi
sceant. ⁊ vnus aliud nõ expectet. Po
stremo duxit eum ad capitulum. sed
cum ante hostium capituli fuissz de
mon nullatenus intrare voluit. sed
ait. Hunc locum nunq̃z ingrediar q̃
locus maledictionis est ⁊ ibi amitto
quod in alijs locis lucroꝝ. Nam cũ
aliquem fratrem per aliquam negli
gentiam delinquẽ fecero mox in lo
co hoc maledictionis d̃ ipsa negligẽ
tia se purgat ⁊ coram omnibus sep
clamat. ⁊ sic totuz amisisse me doleo
quod alibi me lucratum gaudebaz.
Et his dictis euanuit. .xiiij.
Cum aliquamdiu apud castruz
quod dicitur phanum iouis in pre
dicatione quadam sanctus domini
cus fidem probans catholicam he
reticorum perfidiam multipliciter
improbassz. post predicationem in
ecclesia more solito remansit ad ora
dum. ⁊ ecce nouez matrone nobiles
ex eodem castro ecclesiam intrantes
ad pedes eius procciderũt dicentes
Serue dei adiuua nos si vera sunt
hec que hodie predicasti. iaz diu mẽ
tes nostras erroris spiritus exceca
uit. Nam quos hereticos tu vocas
bonos homines appellamus. vsq̃z in
hodiernum diem credidimus ⁊ ad
hesimus toto corde. nunc autem in
medio fluctuamus. Serue dei adiu

na nos ⁊ ora dñm deuz tuū vt notā nobis faciat fidē suā in q̄ viuamus. moriamur.et saluemur. Tunc autem vir dei stans aliquādiu intra seipm orans. Post aliq̄ntulū dixit eis. Cō stantes estote .expectate intrepide. Cōfido in domino deo meo q̄ ipe qui neminē vult perire.iaz ostendet vobis quali domino hacten⁹ adhe sistis. Statimqz vidēruṇt ī medio sui cattū vnum teterrimuz prosilire qui magni canis pferens q̄ntitatē habe bat grossos oculos ⁊ flāmantes. lin guam longam latam qz atz sangui nolentam ⁊ protractam vsqz ad vm bilicum.caudam vero habens curtā sursum qz ptēsam.posteriorē turpi tudinem quocunqz se verteret ostē debat.de quibus fetor intolerabilis exalabat. Cunqz circa matronas il las se p horā aliquā huc illuc qz ver teret ad cordaz ex q̄ campana pen debat exiliēs.⁊ p eā vsqz ad superiora pscendēs.tandē p campanile lapsus disparuit feda post se vestigia relin quēs. Conuersus aūt ad matronas illas vir dei dñic⁹ ⁊ psolans eas.ec ce inquit p hoc q̄ corā oculis faciē te deo figuratiue cōparuit.potestis aduertē qualis est ille cui hacten⁹ se quētes hereticos seruistis. Ille vero deo gratias referentes ab illa hora ad fidē catholicā pfēcissime sē puerse

Ex vita sancti vincentij predicatoruz .xv.

Quodam tpe dum circa q̄rtā horā noctis in cellula sua be atus vincēti⁹ ordinē predica toris ducum ingressus libzum illuz quez edidit beat⁹ hieronym⁹ de ma rie virginitate ppetua.⁊ inter suaui tatē lectiōis ipam virginē obsecras set vt ei⁹ virginitatez custodiret.fēa est ad eū hmōi vox. Non oēs possu mus esse virgines. Nanqz tam etsi vsqz nunc te virginē appellare potu iusti.non tñ vlteri⁹ patiar vt taz ho norato noīe gaudeas. Clir dei ad ꝶ verba plurimū attēdens. intra se ta citus solicitus qz voluebat quid si bi vellet sermo quē audiverat. Non em̄ induci poterat vt credēt verba illa ex ore Marie virginis emanasse quippe q̄ virginitatis custodes sem per amauit.cōfortauit.iuuit magni ficauit. Itaqz genua flectens ab ipa virgine petijt vt q̄d significare vel lēt illa verba terrifica dignareť ostē dere Nec multo post ei beata virgo multa cum luce apparuit. Et postq̄z sui visione eum confortauit letuz qz reddidit hoc pacto locuta est. Ver ba illa ad te pauloante facta diabo li fuerunt.qui tibi proposuit bono rum operum difficultatem vt terri tus ab incepta virtute desistas. Tu tamen cautus esto vt constanti ani mo perseueres. Et q̄ qz crebras tibi parabit insidias ac frequenter cona bitur vt periclitetur virginitas tua atz cetere virtutes que in te sunt cor ruant.tamen ne diffidas semper spe ra in domino.quoniam ipse erit cly peus tuus quo non solum arma dia boli poteris facile contennere.sed ⁊ ipsum cunctas qz artes versutie ei⁹ magnanime superabis Nec verba a virgine dicta sunt.ei qz a vincentio gratie referuntur.⁊ illa disparuit.ex eo autem tempore christi militi tan tum feruoris accreuit vt non terre stris homo sed angelus celestis vide retur.

.xvi.

Erat beatus vincentius non so lum virtutibus preditus .sed etiam corpore pulcer et aspectu valde ve nustus. Quo fiebat vt eius virtutes essent gratiores facerēt qz vt ab om nibus vehementer amaretur. Fuit

Igitur valentie mulier q̃dã tã nobili tate genẽis clara q̃ forma corporis prestans. que suggerẽte diabolo capta est amore ipius vincentij taz ardenter q̃ nullã aut animi aut corporis quietez habẽ poterat. Iz singulis dieb⁹ frequẽtabat loca in quib⁹ euz vel audire vel alloq̃ possz. Vincẽti⁹ licz eã ad se venire frequẽter videret tñ nihil tale suspicabatur. Iz arbitrabatur eã aliq̃ deuotione permoueri vt a mulieribus fieri consuetum est q̃ seruos dei q̃dã naturali pietate affectuosi⁹ q̃z faciunt mares pijs obsequijs venẽant. Illa aũt indies vehementissimo feruore amoris agitabatur. Que tandẽ q̃d faceret nesciẽs deliberauit grauez corpis egritudinẽ fingẽ vt sic haberet opportunitatẽ alloquẽdi eũ7 eidẽ manifestandi flãmas ardentis amoris q̃b⁹ interinsecus vrgebat. Itaq̃ lecto egrotãtiuz more decubuit. cepit q̃z multo cum clamore magnos dolores ostendẽ. ac demũ in ipo lecto hac 7 illac tam miserabiliter versaqatur q̃ cunctos q̃ astabãt ad sui ꝓmiserationẽ miruz in modũ ꝓuocabat. Aduocãtur medici q̃ nullũ egritudinis signuz in eã eẽ ꝓgnoscẽtes varia iudicia conferebant. aliq̃ tñ in ea egritudo arbitrabatur eẽ. Tãdẽ videtes q̃ nimio dolore torq̃batur. cõsulunt accersiri sacerdotẽ cui illa confiteretur. ne videlicz inter tãti dolozis vehementiam sine sacra ꝓfessione decederet. Eligit itaq̃ ab ea vir dei vincenti⁹. qui celeriter veniẽs camerã q̃z in q̃ decumbebat ingressus ac cunctis q̃ aderãt ex more exclusis cepit puellã exhortari ad pñiam. Mulier in initio non audet manifestare feruorẽ amoris q̃ occupata tenebatur. Iz dicit fecit q̃s ea q̃ p ꝓsuetudine xpiane religionis ad ritũ ptinẽt ꝓfessionis. Verũtã interloquẽdũ sepe ꝓposuit amorẽ quo vrebatur exꝑmẽ. Iz qñ dicẽ icipiebat pudor verba labijs herentia detinebat. 7 sic ꝓtrahebat. vlteri⁹ verba. respondebat q̃z ad ea de quib⁹ sẽs vir confessor interrogabat eaz. Et post multa verba vltro citroq̃z habita tãdem occultũ ignẽ mulier celare non potuit ac omni formidine pudoreq̃z depositis. scito inq̃t o fr̃ vincenti nõ me q̃dẽ corpore sed mente egrã detineri. 7 nisi tu mihi ꝓ tua in me miseratione occurrẽis scito me ilico morituram. iã em̃ ann⁹ est q̃ tuo amore adeo ardent capta sũ vt non solum ignis ardentis flãmis cor meũ quasi exuri sentiaz. Iz frequẽtissime meipaz ꝓpijs manibus necare decreuerim. Voluí tibi sepissime cordis mei feruorem manifestare. sed me partim pudor tenuit femineus partim nomen sẽitatis 7 innocẽtie tue q̃ me formidare fecerũt. ne tã execrabile facinus apuissem. Ita qz tanq̃ despans nemini meum ignez indicare volui. tacitũ q̃z vsqz ad hoc tẽp⁹ reseruaui. Mihi vero sup hac re iteruz atz iterum cogitanti potius visum ẽ vt debuissẽ hanc corporis egritudinẽ fingere quo loca tẽp⁹qz opportunũ haberẽ quib⁹ hmõi ignẽ potuissẽ extinguẽ 7 optata voluptate potiri. quãobrẽ meuz corp⁹ quod cernis eẽ pulcerrimum expono potestati tue. Sume ergo nunc de me voluptatẽ 7 ꝓncipium faciam⁹ vt deinceps sim⁹ ambo indissolubili ac ꝑpetuo amore cõiuncti. Hec dicẽs linteũ q̃ tegebatur amouit. 7 sese totã nudam exhibuit. Beatus vero confessor admiratus impudentis femine audaciã ac scel⁹ abominabile execrans in ꝓmis eam cõmonefecit vt nudatum corp⁹ tegeret. deiñ eã de tam nephãdo opẽ abducẽ multa cum seueritate conatus

est. Postremo ei dixit. q̃ iesu christo a tenerrimis annis suũ corp⁹ aĩmq̃z devoverat. qz qz se ꝓpetuã castitatẽ seruaturũ ꝓmiserat. ⁊ ob id omnẽ terrenũ amorẽ abdicaverat. omnẽ qz libidinẽ execraverat. Quib⁹ dictis ab ea ꝓtin⁹ discessit. Illa tali responso dedignata mox cogitavit in virũ innocẽtẽ obiectare infamiã. ⁊ tanq̃z altera putifaris vxor voluit clamare ac dicẽ ꝓtra sẽm dei q̃ eã violenť opprimẽ voluisz. Qz lũma dei puidẽtia neq̃q̃z passa est vt innocẽti hõinitã execrabilis facinoris infamia opponẽtur. Et q̃z primũ impudẽs mulier voluit vocẽ emittẽ ille idem diabol⁹ q̃ ei nephãdũ amorẽ suggessẽat ei⁹ corpus grauissime vexare cepit. Accurrũt igiť cũcti q̃ extra cameraz expectabãt. ⁊ tanti clamoris cãm diligenť scisciãtur. Tãdẽ visis multis signis mulierẽ a demone vexari ꝓpẽderũt. Aduocãtur itaqz multi q̃ sciebãt demones adiurare. Adhibẽtur pretẽa multa remedia q̃ hmõi vexatis adhiberi ꝓsueverũt q̃ nihil ꝓficiebãt vt diabolus pellẽtur. vex diabol⁹ ipse eis q̃ eũ adiurabãt hoc pacto respõdebat. Ex hoc corpore nũq̃ me pellẽ poteritis nisi huc venẽit vir ille q̃ in medio ignis posit⁹ non potuit igne ꝓburi. Querunt igiť omnes quid velint sibi verba q̃ diabol⁹ ꝓferebat. Post longã vero hui⁹ rei iscisciationẽ q̃dam ex eis q̃ aderant in mediũ surgẽs. Aduocať inqt frať vincẽti⁹. nãqz ipe mulieris hui⁹ ꝓfessionẽ audiuit. ẽ cũ vir ⁊ cĩtia ⁊ sẽitate insignis. ꝓter q̃ certũ nobis eẽ debz q̃ nemo sit q̃ possit nobis verius illoꝝ verboꝝ significãtiaz apire. Consetiunt oẽs ac mox ad beatum vincẽtiuz sese ꝓtulerũt. ⁊ rẽ q̃ ei acciderat apiũt. Precãtur qz vt digneť visitare feminã q̃ dũ valebat erga eũ magnã beniuolẽtiã sese habẽ demõstrauerat. Ipse tã ⁊si plurimũ se difficilẽ ostẽdit. tũ ne rem insuetã facẽ videtur qm̃ q̃dẽ aũ infirmos visitare ꝓsueverat fecit qõ illi voluerunt. Qz tũ secũ multa cogitans sese iesu xpo ꝓmẽdavit. eũ q̃z pcat⁹ est vt ꝓ immẽsa clemẽtia sua dignaretur misẽri mulieris q̃ a demone nõ solũ in corpore sz etiã in aĩo vexabať. Post q̃ igitur devẽtũ ẽ ad locuz vbi illa vexata tenebať demõ vlulatũ tetrimũ emittens. En adest inquit vir ille q̃ ĩ medio ignis posit⁹ nõ fuit ab igne ꝓbustus nec devoratus Nunc ergo hinc discedẽdum ẽ. Hec dicẽs protinus abiit ⁊ corpus semimortuũ derelinquit. Illi vero qui aderãt videntes tam grande miraculũ obstupuerũt. eiusq̃z sanctitatẽ in maiori veneratiõe habuerunt. xvij.

Predicãte beato vincẽtio in q̃dã villa prope cartusam q̃ cathelanoꝝ lingua dicitur traygfera cõtigit ab eo narrari gestum illud quo fertur sanctã margaretaz diabolum ei ĩ humana specie apparẽtẽ ꝓstrasse. victũ qz sub pedib⁹ tenuisse. Inter eos autẽ q̃ virũ dei seqbanť erat adolescẽs quidã lumbardus cuius erat tanta simplicitas q̃ nullã terrenarũ reruz vtilitatẽ sz solũ anime salutẽ affectabat. Qui audiẽs q̃nt⁹ fuerit margarete triũph⁹ ꝓtra diaboli versutias cepit intra se multa cogitare. ⁊ inẽcetera hoc pacto dicebat. Osi de⁹ aliq̃ũ ꝓmiserit vt diabol⁹ voluerit ĩ visibili specie mecũ dimicare. euz certe simili modo ꝓsternã. secũ q̃z pugnabo quousq̃z victoriam reportauero. Igiť circa vicesimã ⁊ ꝓmã horaz villã egress⁹. captato q̃z sibi oportuno loco vbi secretius orarет gneua flexit. cepit qz inter alia deum depcari vt ꝓmittẽt diabolũ ei visibili forma

apparē. vt videlz exemplo virginis margarete eū possz dimicādo supare. Cum talia pcaret supuenit in ipz locū mulier q̄dam q̄ falcē manu deferebat missa ad metēdum herbas q̄bus idē locus abundabat. Erat hec a natiuitate muta. Que cuz venisset ad locū vidisz adolescētē inter herbas genuflexū vehemēter expauit. ⁊ retrocedēs cepit vocē sine expositione serm onis emittē ⁊ adolescēti quibusdā signis manuū ⁊ capitis quasi minabat. Adolescēs cernēs feminā deformissimā. vtpote q̄ erat etate decrepita. corpore oblonga. facie macilenta. calore squalida. laceratas vestes induta. que ⁊ altissimas voces sine verborum expssiōe emittebat. eiqz falce quā portabat manu minari videbatur. eam non feminā sed diabolū in specie femine apparentez existimauit. credidit preces suas a deo exauditas. quas ob res in eam irruit ⁊ in terrā protinus deiecit. Geniesti inquiēs maledicte diabole venisti. non certe me visibili certamine superabis quē inuisibili tentatione sepissime supasti. Hec dicens crimib⁹ eam arripuit huc ⁊ illuc trahēs. modo manibus. modo calcibus. modo falce tam diu verberauit tot qz vulneribus affecit quousqz se moriturā reliquit. Ad voces aūt vtriusqz magna multitudo cucurrit. ⁊ videntes quod factum fuerat adolescentez captum diro carceri detruserunt. Reuelata sunt hec beato vincentio qui corpus quod fere extinctuz videbatur ad se portari fecit. super illō more suo manum imposuit. Quo facto mulier statim respirauit. Ipse autez accersiuit quēdam ex sacerdotibus qui confessionē audiret mulieris. Illi autē qui aderāt audiētes dixerūt viro dei hoc frustra fieri qm̄ esset a natiuitate muta ac nec audire nec intelligē sacerdotem nec possz verbis pcā sua pfiteri. His nō obstātibus iterū beat⁹ vincēti⁹ sacerdoti iubet vt ei⁹ pfessionē audiat. asserēs eā distinctissime omnia locuturaz. Itaqz quicq̄d vir dei pcepat sacerdos cōfidenē exequit. q̄z primū aūt mulieri p audienda eius confessione appropinquauit illa quaz omnis cathalonia mutaz a natiuitate cognouerat locuta est. cepit qz diligenter confiteri ita distincte singula verba pnūciando. non minus q̄z si nunq̄ muta fuisz. Post factā confessionez petijt sibi eucharistiā ac extremā vnctionē ministrari. Postremo tandez sese domino cōmēdauit ⁊ audiētib⁹ ac spectantib⁹ cunctis qui ad miraculum videndum conuenerant nunq̄ loqui desijt quousqz spūm exalauit. Adolescēs aūt q̄ eā necauēat beati vincētij precibus a suspēdio liberatus in italiā remeauit. xviij

Aderat solennitas sancti ioannis baptiste ⁊ predicante beato vincentio in vrbe valentie per mediā multitudinem ad eum ducta est mulier quedam que erat a natiuitate muta Ipse itaqz perpendens magnam esse fidem illorum materiam intermittens oculos ad celum erexit. et ad mulierem conuersus coram multitudine eaz alloquens hoc pacto interrogauit. Quid vis filia? Illa respondit. Panem volo et officium lingue Et vincentius ad eam. Panem quidem quotidianuz q̄z diu viveris habebis. officium vero lingue non poteris impetrare. p futura em̄ vtilitate tua deus voluit te tali officio priuare. Si enim loquendi vsum habuisses tanta fuisset lingue tue mordacitas q̄ vitaz corporis et anime omnino perdidisses. Pente igitur deū

magnificare non cesses. ⁊ caue ne ab eo vlteri⁹ petas qd nō imerito ōne gabit. Mulier rndit. pr̄ sce faciaz qd hortaris. Cōfestim obmutuit ⁊ viri a qb⁹ ducta fuerat talis rei admiratiōe stupefacti iñ discedētes eā reduxerūt. Supuixit q̄ septē ānis ⁊ ex vita religiose migrauit. .xix.

Cū die dnica palmaꝝ beat⁹ vincēti⁹ pdicaret apud murciā cītatē vltriorīs hispanie. ⁊ spēaliter p̄ iudeoꝝ pfidiā ⁊ sectā sarracenoꝝ ecce eq̄ adversus multitudinē veniētes pparuerūt. vn⁹ niger. alē pallid⁹. terti⁹ rubeus videbat. q̄ erigentes fremitu ac emisso ex aurib⁹ fumo tetrimo. pedib⁹ vero puluē pcitato. datoq̄ mugitu terribili. p̄ multitudinē predicationē audiētē morsib⁹ ⁊ calcib⁹ irruerunt. tātū impetu faciētes vt multitudo pterrita fugaz arripe cogētur. Vincēti⁹ deo reuelāte eos diabolos cē pgnouit. ꝓplm igitur voce ⁊ manu silē faciens. Si hoīes inq̄t estis xpiani q̄ in Jhesu xpo pfiditis demones nō metuatis. ſz omes crucis armate vos signaculo ⁊ pcul a vobis abire facietis. Qd vt ab oib⁹ factū est eos adiurauit. Ex parte iesu xpi vobis pcipio vt ex vrbe discedatis. nec alicui noceatis. Post verba hec terga verterūt ac totā fere vrbē pcurrētes ex porta q̄ spectat ad meridiez abierūt nec vsq̄ comparuerunt. Vicēti⁹ aūt ꝓplm pmonuit verbis his. Estote filij constantes. nec vos a demonib⁹ seduci pmittatis. Demones isti q̄s in equoꝝ horribili specie modo vidistis hanc ciuitatē longo tpe possederūt. nūc aūt egre ferentes q̄ multa vicia a vobis eradicaui. multūq̄ fructū in vobis seminaui. tētauerūt vt alicui ex vobis nocere potuissēt. sed detis laudē dno iesu q̄ fecit ne q̄ eorū insidijs ledrentur. Solo tm̄ vos reddē certiores q̄ sine ppetratione mali ex vrbe nō recedēt. Mā est iter vos mulier q̄dam q̄ filiā virginez domi solam reliquit. ⁊ huc ad audiēdā pdicationez ducere formidauit. ⁊ si nūc domū reuerterēt filiam ⁊ stuporem in eodem lecto cōperiret. His dictis rediit ad materiam de q̄ dicere ceperat. Interea mulier q̄dam auditis his q̄ a beato vincētio dicebātur. domum pergens. repperit filiaz in lecto cū adolescente coeūtem. quetaz nepharia visione stupefacta. cucurrit ad virum dei. ⁊ coram multitudine confessa se rei veritatem comperisse sicut ab eo fuerat dictum.

Ex vita sancti abrahā eremite Exemplum .xx

Olim vir sanctus abrahā eremita fortissimus athleta xpi in omni virtute ⁊ sanctitate senuissz res apud eum gesta est huiuscemodi. Habuit vir beatus ꝓpinquitate germanū. quo defuncto vnica eius filia annorum septem relinquitur. Quā cū parentib⁹ orbatam amici noti qz ei⁹ patris intuerentur ad patruū pducunt. Cūq̄ eā senior cerneret in cella exteriori conclusit. Erat aūt inter medium eorum fenestra modica p̄ quā docebat eā psalteriū necnō ⁊ reliq̄s scripturas. Cū eo itaqz in dei laudibus vigilabat cōcinebat psalmos. ⁊ in omnib⁹ virtutib⁹ cū emulabatur. Atz sic. xx. annis in diuino seruitio sedulo deuote pficiēs. diaboli ptra se ꝓuocauit inuidiā. Erat em̄ quidā pfessionē tm̄ monachi habens q̄ sub obtentu vtilitatis ad beatū senē se pegisse simlauit. re aūt vera illā beatā contēplari ⁊ ī sui amorē trahere nitebatur. Ardor q̄ppe libidinis cor eius vehemēt accenderat. Qd cū p̄ integrū annuz

facē tentauiſſz .tādē apiens feneſtrā miſera feīa deſcēdit ad eū nepharie ꝓſtuprāda. Monach⁹ aūt ꝓtinus vt eā polluiſſz ſolā ⁊ pcēi ꝓfuſione deſolatā reliqt⁊ diſceſſit. Videns igitur ſe ꝓfuſam ⁊ ꝓtaminatā gemuit. ⁊ dilacerās ciliciū q̄ induta erat ꝓpriā faciem verberauit. ⁊ cepit eiulās dicere Heu me miſerā q̄d feci. heu q̄d mali ꝓpeſſa ſū infeliciſſima femina? quō obſcurata eſt mens mea in illa hora q̄n deū meū exacerbaui patruū meū triſtitiaꝫ acutiſſimo enſe tranſfodi meiſpaz interfeci. q̄n obprobrio operui aīam meā ⁊ demones oēs letificaui. Quid agam. Quo ibo. quo me vertā? Non audebo iā celū inſpicē. cum apud deū ⁊ hoīes me mortuaz ſciam. nec ad feneſtrā illā ꝓpinquare ampli⁹ valebo. ne forte ignis exiēs ex ea me peccatricē exurat. Deli⁹ ergo mihi eſt abire ad aliā patriā vbi null⁹ eſt qui me poſſit agnoſcē. vt ibi mutato habitu meiſpam amatorib⁹ multis proſtituā ꝑ eua morituram quoniam ſemel mortua ſum. nec remanſit mihi ſpes future ſalutis. Et conſurgens ꝓtinus pgit in aliā ciuitatem. vbi in publico hoſpitio ſe ꝓſtituens de fornicatione ſumptuz lucrabatur. Verū cum hec ruina memorate feīe ꝓtigiſſz. talis viſio viro ſēo oſtenſa eſt. Videbat draconē terribilē atz īmanē valde. aſpectu ferociſſimo in fortitudine ſibilantē. ereūtem de loco quodā ⁊ vſq̄z ad cellam ſuam venientē. repperiſſe vero ibidē columbam ⁊ deglutiſſe eam. ⁊ iterū in foueā ſuā remeaſſe. Expgefactus aūt contriſtat⁹ ē nimis ⁊ fleuit amare. eriſtimās ne forte ꝓſecutionem ecclesie futurā hec viſio ōſignaret. Cū q̄z hec dubia mente reuoluēt ꝑ duos dies vidit eundē draconē eodez modo in ſuā cellā aduenisse. ⁊ poſuiſe caput ſub pedib⁹ ſuis atz ſilico diruptū. colūbā q̄z illā quā deuouerat viuā in ventre ei⁹ eſſe reptam ⁊ extēdiſſe manū ſuam ⁊ recepiſſe eam viuam nullā in ſe maculaz habentem. Expgefact⁹ aūt ille vocauit eam ſemel atz iterū. putās eā ēē in cella ſua ſed cum ſibi non reſpondēt. aīaduertit viſionē ſuā certiſſime ad eaz pertinere. Tunc ingemuit ⁊ fleuit ⁊ amare profundens lachrymas ait. Heu me quia agnam meā crudeliſſimus lup⁹ dirupit. ⁊ filia mea captiua effecta eſt. atz ſic attentiſſime rogans dñm vt ad ſe ſuam agnaz ꝓuerteret ꝑ duos integros annos in dolorez triſtitia ꝑmanſit. nihil ꝑcipiens q̄nā abiſſz hec femina. Poſt duos vero annos q̄n iſta predicta contigerant quibus hec columba in ventre draconis abſorta tenebatur. vbi eſſet ⁊ quēadmodum ſe gereret vir ſanctus comperit. ⁊ protinus exiens cellam mutauit habitum. cilicium exuit. militarē veſtem reinduit. velauit faciē q̄ntum potuit. et equum conſcēdēs ad locum vbi erat femina iſta peruenit. Ingrediens igitur domum vbi erat ſolicitos oculos huc illuc q̄z rotauit cupiens eam videre. Sed cuz multa hora pertranſiſſet ⁊ videndi eam minime daretur occaſio ſubridens ait ad ſtabularium ſue domi num domus. Audiui o amice q̄ habes hic puellam pulcerrimam. quaz ſi iuberes libenter viderem. Qui vero cum etatis ſue caniciem intueretur ſenectute feſſam q̄ ob luxuriam eam cuperet non ſperans. ſic dedit ſibi reſponſum. Eſt inquit vt tibi cōpertum eſt admodum ſpecioſa. et pene ſuper id quod natura exigit ac poſtulat forma pulcritudinis multum decorata. Cunq̄z vero ſenior nomen requireret mariam vocari il

le respondit. Tūc hilari vultu inquit
Queso vt eiꝰ pñtiam mihi exhibeas
vt cū ea hodie valeam epulari. Que
cū vocata adesſz. ⁊ in hiatu meretri
cio sanctꝰ eiꝰ patruꝰ eaz vidisſz. pene
totū eius corpꝰ p̄ dolore solutuz est
amaritudinē qz leto vultu celauit. ⁊
lachrymas erūpētes virili sexu reti
nuit. ne forte si cū feīa cognouisſz re
fugēt. ⁊ proferēs denariū hospiti si
ue dño domꝰ tribuit dicens. Facito
nobis q̄so o amice optimaz cenā vt
epulari possim cuz puella hac. Per
longū em̄ iter cā eiꝰ amoris aduenī
Paratur igitur cena ⁊ cū inter epu
las femina beatū viruz fuisſz ample
xata nescio quo spū tacta vehemen
ter ingemuit. ⁊ q̄si vim ppessa intrin
secꝰ in hec verba prupit. Ve mihi i
quit misere soli. Tūc q̄ erat domui
obstupefactꝰ ait. Quid dña mi ma
ria subito in tā grauissimo suspirio
prupisti? Hodie duobꝰ annis hic p
manes. ⁊ nunq̄ ex te gemitus vel tri
stior sermo auditꝰ est. Beata inq̄t il
la essem si ante hoc triēniū defuncta
fuisſē. Et beatꝰ senior ne agnoscētur
quasi cū quadā seueritate ait ad eaz
Modo cuz letitia intersumꝰ tu pcā
tua venisti pmemorare? cohibe hos
intēpestiuos singultꝰ ⁊ serena frōtē
tuā q̄usq̄z abiero. ⁊ tūc si libet lachry
mis made. Tunc ipa q̄etior facta re
liquū cene cū gaudio celebrauit. Pꝰ
q̄ igitur epulati fuissent puocabat
eum puella vt ad cubitandum cubi
culū introirēt. At ille cū intrasſz cer
nit lectū in sublime constructuz. in q̄
alacriꝰ pfestim plcdit dicens femine
Obsera diligēter ⁊ veni accipiaz te.
Qd̄ cum illa fecisſz. Domina inquit
maria appropinqua mihi. Tūqz ap
propinquasſz tenuit firmiter manū
eiꝰ quasi q̄ vellet deosculari eā. ⁊ au
ferens velamētū q̄ se ne facile agno
sceretur opuerat erupit ī lachrymas
⁊ cuz eiulatu sic ait ad eā. Filia mea
maria nō me agnoscis? Viscera mea
nonne ego sum qui te nutriui. Quis
te filia mea interfecit? Vbi queso est
habitus angelicus. vbi continentia
tua. vbi fletus vbi vigilie. quō sic a
celcissimo celo vsq̄z ad infernum col
lapsa es. Quare dulcissima filia cum
peccasti non mihi ilico retulisti. et
ego pro te penitētiaz pegissem. quis
sine pcēo est nisi solus deus? Cunqz
hec illa audisſz ⁊ patruum suū abra
ham agnouisſz quasi lapis effecta ī
ter manus se tenentis obriguit. ⁊ in
terram corruēs nihil respondit. At
vir sanctus totus in lachrimas reso
lutus adiecit. Non loqueris mihi fi
lia mea maria. Non loqueris mihi
pars viscerum meorum. Nonne p
pter te filia mea huc veni. Sup me
sit hoc peccatum tuum. Ego pro eo
satisfaciam. ego in die iudicij pro te
filia mea rationem reddam. Vlsqz in
medium itaqz noctis huiuscemodi
sermonibus cōsolabatur eam. ⁊ cuz
lachrymis vberrimis āmōebat. tūc
cum paululum respirasset ⁊ redisset
ad se. velut torrentem lachrymas ef
fundens ait. Non valeo in te propt
confusionem vultus mei intendere
quomodo possum orationem deo
fundere et sponsum meum quem de
reliqui inspicere? Magna nimis est
iniquitas mea. nō potest mihi spes
esse salutis. Ad ille ad eam. Super
me sit inquit iniquitas tua filia mea
ex meis manibus deus hoc pecca
tum requirat. tantum veni mecum
⁊ redi in locum tuuz. Que ait sic ad
eum. Si enim scis q̄ possim penitē
tiam agere ⁊ satisfactionem meam
suscipiat benignissimus deus ecce vt
iubes ego adueniam. Et hec dicēs
ponens caput ad pedes eius tota

nocte defle bat ⁊ dixit. Quid tibi p
omnib⁹ bñficijs tuis retribuaz q̃ sic
mei miserꝰ es. ⁊ venisti huc vt me ex
voragine īmū dicie hui⁹ educēs? Di
luculo facto ait ad eā. Surge filia ⁊
eam⁹ hinc ad cellā nr̄am ⁊ īponēs
eā sup equū trahebat p̄cedens ⁊ ve
hemēt exultabat incedens. Et cuz
puenissz ad p̄riū locū illaz quidem
vbi ipe fuerat in interiori cella pclu
sit. ipe vo in exteriori pmāsit. Hec ita
q̃ cilicio reinduta in humiliatione
cordis ⁊ oculorum pdurabat vigi
lijs atz strictissimis abstinentijs se
metipam conficiēs. lachrymabatur
etiā pcēm suū ⁊ ita vehemēt suam
ruinam lamētabatur. vt si q̃s vel sa
ꝓeū pectꝰ hñs ei⁹ lamentationē audissz
in lacrimas soluebatur. Quo factuz
est vt dñs in signū acceptate pnie ⁊
venie impetrate multas sanitates p
eam pficēt. Beatꝰ aūt abrahaz p⁹ b̄
adhuc decem ānos in hac vita pdu
rans ⁊ cernēs optimā pniam ei⁹. glo
rificās deū septuagesimo vite sue an
no quieuit in pace. Vixit aūt beata
virgo maria alios q̃nq̃ annos post
obitū patrui sui dieb⁹ ac noctib⁹ in
lamētatiōe maxima ⁊ lachrymis p
seuerās. Hora aūt dormitionis ei⁹
oēs pñtes ꝓter splēdorē in ei⁹ vul
tum intendē non valētes gloriā deo
retulerūt.

Ex vita epictici ⁊ astionis.

Exemplū. xxi.

Cum aliq̃ ad hauriendum
aq̃m ex flumine beatissimus
astion sine iussione vel cōmē
datione senis epictici preriss turpis
q̃dā cogitatio in via eūte illo mētē
ei⁹ subito inuasit. ⁊ cū p triduz hic
talis ac tāt⁹ vir non potuissz de suo
eam corde extrudē nimis tristis effe
ctus ē. ⁊ vult⁹ ei⁹ p hac valde mane
bat confusus. quez intuēs senior ait
ad eum. Quid est fili q̃ sic tristem te
intueor ⁊ insolito meroze aspicio cō
fectuz? Tunc ille. Ante hoc triduz
q̃ tua venerabilitas cuz hominib⁹
loq̃batur pudore vetante. ego te ne
sciente ad hauriēdū aq̃m ad fluuiū
preri. Sunte vero me in via turpis
q̃dā ⁊ satis sordida cogitatio in mē
tē ascendit. Et nunc itaq̃ iaz per tri
duū q̃ntū valeo cuz lachrymis. ora
tione. meditatiōe scripturaruz labo
ro ad expellēdū eāꝫ nullomodo va
leo supare. Tunc epictic⁹. Et quare
absq̃ mea licētia ostiuz cellule egres
sus es. vel sine oratione sacerdotis
xp̄i preristi ad fluuiuz. An ignoras
q̃ pmēdatio prepositi sp̄ mur⁹ inex
pugnabilis iuniorib⁹. ⁊ lorica fidei
ad expugnāduz diaboluz existit. Et
hec dicēs. iubet eū secū pariter ī ora
tione ad dñm prosternē. Cunq̃ diu
multum q̃ saluatoris misericordiaz
precati fuissent. et finita oratione ex
solo surrexissent. vidit beatus astion
puerū quēdam nigrum cū ignea fa
cula ꝗ sinu suo egrediētē ac talia di
cētē. Confessio tua astion magnas
meas contriuit hodie vires. et vna
oro vr̄a me inermē in omnibus red
didit ac dissolutum.

Ex vita sci bernardi.

Exemplum xxij

Cum scus bernardus adhuc
puerul⁹ graui doloze capitis
vexaretur decidit in lectum.
Adducta est ad eum muliercula for
te ignorante matre quasi dolorem
mitigatura carminibus. Quam cuz
ille appropinquātē sentiret cum car
minalibus instrumentis q̃b⁹ homini
b⁹ de vulgo illudere ꝓsueuerat. cum
indignatione magna exclamās a se
reppulit ⁊ abiecit. Nec defuit diui
na gratia zelo sancti pueri. sed con
tinuo sensit virtutē. ⁊ in ipo impetu

surgens ab oī dolore liberatū se esse cognouit. .xxiij.

Quadā vice cū curiosi⁹ aspiciēdo defixos ī q̄ndam feīam oculos aliq̄z diu tenuissz. ꝓtinuo ad se reversus. et de seipso erubescens apud semetipm in seipm vltor severissimus exarsit. Stagno q̄ppe gelidarū aq̄rum qd̄ ī ꝓximo erat colloten⁹ insiliēs. tā diu inibi ꝑmansit donec pene exanguis effect⁹ ꝑ virtutē gratie coopantis eē a calore carnalis ꝓcupiscētie totus refriguit. induēs illi⁹ castitatis effectum q̄ dicebat. pepigi fed⁹ cum oculis meis. .xxiiij

Contigit itē vt cū socijs aliq̄ntis apud matronaz q̄ndam hospitareť. Cōsideras aūt mulier adolescentez decorū aspectu capta est laq̄o oculorū suorū ī concupiscētiam ei⁹ exarsit. Cunq̄z tāq̄z honoratiori omnium seorsū lectū ei fecissz ꝓparari. surgens ipsa de nocte impudenť accessit ad eū. quā bernardus sentiēs. nec cōsilij inops clamare cepit. latrones latrones. Ad quā vocē fugit mulier familia omnis exurgit. lucerna accēditur latro q̄ritur sz minime inuenit. Ad lectulos singuli redeūt. fit silētiū fiunt tenebre sicut pri⁹ pausant ceteri non illa misera. Exurgit denuo ī bernardi lectulū petit. Qz denuo ille ꝓclamat. latrones. latrones. Queritur iterū ī latet iterū. nec ab eo q̄ sol⁹ nouerat publicabať. Usq̄z ē tio improba mulier sic repulsa vix tādē metu seu desperatione victa cessauit. Cū aūt die sequēti iter agerēt arguentes bernardū socij q̄dnā totiēs ea nocte latrōes somniauerit q̄rebāt. Quib⁹ ille veraciter inq̄t. aderat latro. ī qd̄ mihi ꝓciosi⁹ est in hac vita castitatē videlz hospita nitebať auferre. .xxv.

Habebat aūt bernard⁹ cuz frib⁹ suis sororē q̄ post eorū ingressuz ad monasteriuz manebat in seculo. erat ei in seculo nupta ī seculo dedita. q̄ cū ī diuitijs ī delitijs seculi periclitareť. tādē aliq̄n inspirauit ei deus vt fres suos visitaret. Cūq̄z venissz q̄si visura venerabilē frem suuz. ī adessz cuz comitatu ī apparatu supbo. ille detestās ī execrās eā tq̄ rethe diabolī ad capiēdas aias. nullaten⁹ adq̄escē voluit exire ad videndū eam. Qd audiēs illa ꝓfusa ī ꝓpuncta vehemēter cuz null⁹ ei frm suoꝝ occurrē dignareť. ī a fre suo ādrea publice obvestiū apparatū sterc⁹ inuolutum arguētur. tō in lachrymas resoluta. ī si peccatrix sū inq̄t ꝑ talib⁹ xp̄us mortu⁹ ē. q̄ ei peccatrix sū. psiliū ī collo quiū bonoꝝ req̄ro. ī si despicit fr̄ meus carnē meā non despiciat seru⁹ dei aīam meā. Veniat ꝑcipiat ī q̄cq̄d ꝑcepit facē parata sū. Hāc ergo ꝓmissionē tenēs exijt ad eā cū frib⁹ suis fr̄ ei⁹. Et q̄ eā separe a viro suo non poterat. ꝓmo verbo oēm ei mundi gloriā in cultu vestiū. ī in omnib⁹ seculi pompis ī curiositatib⁹ interdixit. ī formaz vite matris sue in qua multo tempore vixit cum viro ei indixit. ī sic eam a se dimisit. Illa vēo obedientissime parens ꝓcepto redijt ad proꝓria. Stupebant autem omnes adolescentulam nobilem delicatam subita mutatione ī habitu ī victu in medio seculi vitam ducere eremiticam. instare vigilijs ī ieiunijs ī continuis orationibus. ī ab omni seculo prorsus sese facere alienam Biennio sic cum viro suo vixit. et tandem a viro suo licētiā nacta monasterium sēimonialium introiuit. ī multum in gratia dei profecit. .xxvi.

Diuertit aliq̄n nobilium cohors militum ad clarāvallē vt sanctū vi-

derēt abbatē. Prope aūt erat sacrū
q̄dragesime tēp⁹. ⁊ illi omēs fere iu
uenes dediti militie seculari. circui
bāt q̄rentes execrabiles illas nundi
nas q̄s vulgo tornetas vocant. Ce
pit i taq̄ ab illis petē paucos illos q̄
ad q̄dragesimā superant dies. ne ar
mis interim vteretur. Quib⁹ obsti
nato aīo ei⁹ adquiescē monitis rēnu
entib⁹ pfido ait in dño qm̄ ipe da
bit mihi inducias q̄s negatis. Et ac
cersito fre iubet eis ceruisiā ꝓpinari.
b ñdicēs eā ⁊ dicēs vt potionē bibe
rēt aīax. Biberūt ergo parit q̄dam
inuiti p amore seculi. metuētes eum
quē postea se expti dīne virtutis ef
fectū. Et cm̄ egressi sunt monasterij
fores mutuis sese ceperunt īflāmare
sermonib⁹ quia cor eorꝝ ardens erat
in eis. Inspirāte ergo deo ⁊ velocit
currente verbo eius. eadem hora re
uersi ⁊ puersi a vijs suis spiritali mi
litie dextras dederūt. qꝝ q̄dā adhuc
militāt d̄o. q̄dā aūt cū eo regnāt car
nis vinculis absoluti. .xxvij.

Comes q̄dā aq̄tanie noīe vvilhel
m⁹ erat q̄ p petro leonis ptra īnocē
tiū. ⁊ epos de suis sedib⁹ expulerat.
Quē cū beat⁹ vir bernard⁹ cuz mul
tis epis vocassz p pcordia faciēda ⁊
ille tandē innocētio cedē se velle di
ceret. sz nūq̄ epos expulsos admittē
se posse fatētur. q̄ eū implacabiliter
offenderint. vir dei efficatioza arma
arripiēs ad altare sēm oblatur⁹ acce
dit. Intrauerūt eccīam q̄b⁹ licebat
diuinis interesse mysterijs ⁊ comes
sustinebat. p foribus. Peractis ergo
cōsecratiōib⁹ ⁊ pace data ⁊ diffusa p
ꝓplū vir dei iā nō se agens vt homi
nē corp⁹ dñi sup patenam ponēs ig
nea facie ⁊ flāmeis oculis non suppli
cans. sed minax foras egredit ⁊ ver
bis terribilib⁹ aggredit ducē dicēs
Rogauim⁹ te ⁊ sprenisti nos. Ecce
ad te pcessit fili⁹ virginis q̄ ē caput
⁊ dñs eccie quā tu pieqris. Adest iu
dex tu⁹ in cui⁹ noīe omne genu cur
natur. in cui⁹ manu illa aīa tua deue
niet. Nunq̄d ⁊ ipm spernes ⁊ sicut ser
uos ei⁹ ptēnes? Lachrymabant vni
uersi qui aderant. ⁊ oī onib⁹ interim
pstolabātur exitū rei. ⁊ omniū suspē
sa exspectatio nescio q̄d diuinū fieri
celit⁹ expectabat. videns comes ab
batem in spiritu vehementi proce
dentē. ⁊ sacratissimū corp⁹ dñi feren
tē in manib⁹ expauit ⁊ diriguit. mē
bris qz tremebund⁹ solo prouoluit.
Eleuat⁹ a militib⁹ rursū in faciē ru
it. nec q̄ppiā alicui loquens nec inten
dens in aliquē saliuis p barbā deflu
entib⁹ cum pfūdis efflans gemitib⁹
epilētic⁹ videbatur. Tunc vir dei ad
eū ꝓpius accessit. ⁊ pede pulsans sur
gere iubz. ⁊ stare sup pedes ⁊ audire
dei sñiam. Pñs est inquit pictauen
sis epus quez ab eccīa sua expulisti.
vade ⁊ reconsiliare ei ⁊ in osculo sā
cte pacis cum eo iungito federa. et
ipm ad sedem suam reducito. et satis
faciens deo redde pro contumelia
gloriam. et in vniuerso principatu
tuo discordes ad charitatis reuo
ca vnitatem. Subdere innocentio
pape Audiens hec comes auctori
tate spūsancti ⁊ sacramentorum p
sentia vict⁹ nec audebat rñdere. nec
poterat. sed statim accurrit. et in pa
cis osculo recepit episcopū. et eadez
qua eum abiurauerat manu. cuz to
tius exultatione ciuitatis ad ꝓpriaz
reduxit sedem. Hic postmodum di
citur mirabilem egisse pñiam ⁊ pri
mus pater extitisse vvilheimitarum
monachorum. .xxxviij.

Cum famulus dei bernardus vi
ce quadam plures nobiles ⁊ sapien
tes de secuti vana puersatione post
se traxissz. erat inter eos primus qui

dem ⁊ p recipuus ganfridus noīe q̃ post in claravalle priozis officio fū ctus. beate defunct⁹ est in eodē. Hic igitur cum dei famulus ad monaste rius seq̃retur grauissima cepit tenta tione pulsari. Intuit⁹ aūt illū vnus e fratribus q̃d est inq̃t q̃ facies tua tristitie quodaz nubilo grauiter ob uoluta videtur? Cui ille. scio q̃ nun q̃ amplius let⁹ ero. Qd verbū cum ad dei famulū idem fr̄ satis anxius retulissz videns ille basilicā ꝓpe viā p quā gradiebatur diuertit ad eam ⁊ ingressus orabat. Ceteris aūt d̄ fo ris prestolantib⁹ ganfrid⁹ gravat⁹ tedio sup lapidem obdormiuit. Be mū cū ambo pariter surrexissent ille de oōne iste de sōno. apparuit idez ganfridus tāto iocūdior ⁊ hilarior ceteris. q̃nto tristior prius. Cunqz ei p̄dict⁹ frater verbum mestitie qd locutus fuerat amicabiliter impro perat. Tunc inquit dixi. Nūq̃z ap̄li⁹ letus ero. sed nunc dico. Nunq̃ am plius tristis ero xxix.

Narratur de beatissimo bernar do clarevallē abbate q̃ aliqū ī mes sione segetū fratrē puersū viderit de uote quidē ⁊ vltra vires in agro cū monachis laborantē. Spiritu autē sancto attactus intrinsecus beat⁹ ber nardus dixit coram oīb⁹. laborantī b⁹. Eia frater age qd agis. nullū ali ud p⁹ hāc vitā purgatoriū sustiebis

Ex vita beati ioānis elemosyna rij. Exemplum .xxx.

Loquebatur sēs ioannes ele mosynarius his q̃ ei consede bant. Cum essem inquiēs in cypro adhuc iuuenis q̃si annoꝝ q̃n decim vidi vna noctium in somnis puellā q̃dā cui⁹ spēs sup solē splen debat. ornatā sup omnē humanū sen sum. q̃ venit ⁊ stetit aū lectū suum et pulsauit me in latē. Expgefact⁹ vidi eā ⁊ estimaui eaz eē mulierē. Figura ergo crucis signatus dixi ei. Que es tu. ⁊ q̃o ausa es intrare ad me duz dormirē? Habebat ⁊ coronā de oli uarū ramis sup caput suū. Tunc illa hilari vultu ⁊ subridēdo dicit mihi. Ego sum p̄ma filiarum regis. Cūqz hec audiuissē statim adoraui eā. tūc dicit mihi. Si me possidēs amicam ego te ducerē in conspectu impato ris. Etem̄ nemo hz ptātē apud euz. sicut ego. Ego quippe feci euz in ter ris hominē fieri ⁊ saluare homines. Et hec dicēs disparuit. Ego itaqz ī me reuersus intellexi visionē et dixi. Crede quia ꝓpassio⁹ elemosyna est ⁊ ideo habebat in capite ex olive fo lijs coronā. Etem̄ veracit̄ ꝓpassio ⁊ benignitas erga homines dn̄m car ne vestiri fecit. Statim ergo vestiui me ⁊ nullum dom⁹ mee excitās in ec clesiā abij. Erat ei iā aurora. Et cū irē obuiaui fr̄i frigore vexato ⁊ ex poliaui me indumēto caprino ⁊ de di ei. dixi qz intra me. Ecce in hoc sciā si vtiqz vera sit visio quam vidi an demoniaca. Et veritate attestan te uondū ecciam intrauerā. ⁊ subito obuiat mihi quidam albis indutus vestibus. dans mihi ligaturam cētū numismatū dicēs. Accipe hec frater ⁊ dispēsa vt vis. Ego aūt p̄ gaudio statim hec suscipiens reuersus sū vo lens ei reddē ligaturā illā q̃i nihil in digens. ⁊ ampli⁹ non vidi aliquem Tūc dixi veraciter non erat fantasia Ex illa ergo hora sepe dabā confra tri aliquid dicēs. Credebo si mittat mihi de⁹ vt dixit centupla. Et cum tentassem deuz malefaciēs. ⁊ satisfa ctum essz mihi diuersis modis dixi. Cessa misera anima tentando deuz Thesaurus enim diuitiarū dei īmēs⁹ est. plus qz deus potest dare q̃ tu

distribuere. xxxi.

Qui dã peregrinorũ videns tãtaz ei⁹ ꝓpassionẽ voluit tentare eũ. Et ĩ dutus vestimẽto veteri adijt eũ eum tem ad visitandos q̃ in hospitali iacebãt. Bis em̃ p hebdomadã vel ter ibat illuc. et dicit ad eũ. miserere mei qm̃ captiu⁹ sũ. Dicit ioannes datori suo. Da ei sex numismata. Deiñ cum hec accepissz vadit ⁊ mutat habituz ⁊ obuiat ei aliũde. ⁊ ꝓcidit ei dicẽs Miserẽ mei q̃ coartor. Dicit denuo p̃riarcha datori. da ei sex aureos numos. Cũ ergo issz dicit ille distributor ad aurẽ patriarche illi⁹. Per oõnes tuas dñe idẽ ipe accepit secundo. fecit vero seipm patriarcha tq̃ nesciret. Venit itaqz tertio idem accipe. Et tetigit patriarchã q̃ auz ferebat significans q̃ ipe essz. Tunc rñdet ei dei amic⁹ ille veracit̃ miseri cors. Da ei duodeciz numismata ne forte xp̃us me⁹ sit ⁊ tẽtet me. .xxxij.

Naucler⁹ q̃dã pegrin⁹ dãna pertulit. ⁊ accedẽs p̃riarchã rogabat eũ multis lachrymis vt ꝓpatẽtur ei sic ⁊ oĩb⁹. Precepit ergo eũ accipe q̃nqz libras auri. Cũ accepissz has abiẽs emit euthecã ⁊ misit in nauim. Mox accidit vt extra portũ naufragium ꝓtulissz nauẽ vero nõ ꝓdidit. Accessit ergo ad eũ ⁊ de bona ei⁹ volũtate p̃sumens dixit. Miserẽ mei vt de⁹ m̃ũdi misertus est. Cui ille patriarcha dicit. Crede fr̃ nisi miscuisses pecunijs eccie illas pecunias q̃ tibi remanserant nullaten⁹ naufragiũ ꝓtulisses. De malis em̃ habuisti eas et p dite sunt cũ eis que fuerũt ex bonis Verũ p̃cepit denuo dari ei decez libras auri ñũciãs ei ne ꝓmiscẽt eis alias pecunias. Emẽs p̃terea cuthecam ⁊ nauigans vno die vento valido flante ꝓiect⁹ est in terrã ⁊ omnia ꝓdidit ⁊ ipam nauim. ⁊ nõ lũt salua te nisi aĩe tm̃. Voluit ergo pre ꝓfusione ⁊ angustia iscẽ naucler⁹ necare seipm. sed de⁹ qui ꝓ salute hominuz ꝓuidet reuelauit hoc beato patriarche. Et cum audissz q̃d accidcrat ei nũciauit ei vt veniret ad se nihil omnino dubitãs. Tunc aspsit se puluẽ ⁊ accedit euz. Cunqz vidissz eũ in tali habitu. ille sẽus redarguit eum ⁊ dixit ei. Misereatur tui domin⁹. Credo ei q̃ ab hodierna die neq̃qz naufragiũ incidas vsqz q̃ moziaris. hoc vero tibi contigit eo q̃ ⁊ ipa nauis tua ex iiustitia essz possessa. Mox ergo patriarcha iussit tradi ei vnam magnã nauim plenã frumẽto viginti milium modiorũ de illis nauib⁹ q̃ eccie ministrabãt. quã recipiẽs exijt ab alexandria. ⁊ affirmabat ipe naucler⁹ asseuerans qm̃ viginti dieb⁹ ac noctib⁹ nauigauim⁹ vehemẽti vẽto non valentes omnino scire quomodo essemus neqz p stellas aut locuz excepto q̃ gubernator videbat p̃riarcham illuz secum tenetez gubernaculũ dicentẽ sibi. Ne timeas bñ nauigas. Igitur p⁹ vicesimũ diez apparuim⁹ in insulis britãnie. ⁊ descendẽtib⁹ nobis in terraz inuenimus illic famẽ magnã. Cum ergo dixissemus ꝓmo ciuitatis q̃ frumẽtum in nauí portarem⁹ dixit. Si ñ deus adduxit vos. q̃cquid vultis eligite aut p singulos modios numisma vnũ ⁊ eiusdem ponderis accipite stannũ. Elegim⁹ itaqz dimidium sic. Naui preterea cũ gaudio alexãdriam reuersa q̃ enim⁹ ⁊ asportauit naucler⁹ de illo stanno vt venum daret illud. Habebat em̃ illic antiquũ socium in negotijs petentẽ ex eodem stanno ⁊ dat ei in sacco quasi q̃nquaginta libras. Ac ille probare volens ꝓpcie si bona essz soluit illud in ignez ⁊ inuenit argentũ purũ. putauit se esse tentatũ

retulit ei saccuz dicens. Ve? indulge
at tibi. Nūqd inuenisti me impostorem erga te. quia argentum pro stāno tentando dedisti mihi? Expauescens ergo de sermone illo naucler? dicit. Crede. ego pro stāno illud habeo. Qui vero qui fecit de aqua vinū ipse p oōnes patriarche fecit 7 stānū argentū nihil mirū. Et vt satisfiat tibi veni ad nauiz 7 vide. Accedētes itaqz inuenerūt stannū argētum optimum factuz. .xxxiij.

Delcēdēte aliqñ sanctissimo isto in ecēiam dominica die accessit ad eum homo q̄ multas possederat facultates. 7 fures ingressi domū eius dispoliauerunt eū vsqz ad stramētū Et cū multa inq̄sitio facta essz 7 nō inuenissz q̄ hec ppetrauerāt. ppulsus ē multa nimis paupertate deprecari sanctissimū illā patriarchā dicēs ei calamitatē suam. Misertus ergo illius multum. fuerat enī ex clarissimis 7 magnis principib?. dicit ad aurez illi? cui aurū creditū erat vt daret ei q̄ndecim libras auri. Cum aūt has datur? abiret. 7 ex diabolica opatione inuidēs non dedit ei nisi q̄nqz libras. Cum aūt reuertētur de colēa isdē honorabilissim? archiepus. dedit ei mulier vidua q̄nqz cētenario? auri cum cedula quadam q̄ntitatez dñi continētē. Cū aūt suscepissz conuocauit dispensatores 7 dixit eis. q̄t libras dedisti illi q̄ ad me accessit. Cui dixerūt. Bñe vt iussit sacratissima scitas vra q̄ndecim libras. Cum pgnouissz p inhabitantē in se grām illos eē mētitos adducit eū q̄ acceperat. 7 interrogat eū q̄d accepissz. illo vero dicēte q̄nqz libras. pferens de honorāda manu ille scūs scriptuz q̄d sibi traditū fuerat dixit dispensatoribus suis. A vobis exq̄rat deus qm̄ si dedissetis q̄ndecī libras vt dixit humilitas mea mulier q̄ attulit quinqz cētenaria q̄ndecim daret. Et vt certos facīā vos mittēs adduxit viduā q̄ attulit scriptum q̄nqz centenario?z 7 dixit ei. Obsecro te tm̄ q̄ngēta talēta voluisti dare xpo aliud aliquid? Cuz aūt sensissz deiferum illum cognouisse q̄d fecerat tremore ppressa dixit Per scas dñi mei oōnes q̄ndecim cētenaria scripserā manu mea in pictatio. 7 añ vnaz horam cum starē in finaxi vt darē tibi hoc dño meo dissoluēs illud impozane legi. 7 inueni decem deleta a se ipo. Tūc stupefacta ītra memetipaz dixi. Vtiqz est voluntas dei vt dem nisi q̄nqz. Dimittēte autez priarcha reuerēdā illā feminaz cecidcrunt ad pedes ei? dispēsatores q̄ transgressi sunt voluntatē eius petētes indulgētiā 7 affirmantes nihil tale se vlteri? facturos. xxxiiij

Inestimabili multitudine fugientium a pfis aduenīēte alexādriā 7 sterilitate multa existēte in alexandria eo q̄ non subiret fluui? nlus fm cōsuetudinē 7 auro cuncto erogato q̄d possederat patriarcha misit 7 accepit mutua a multis fidelibus circa decem centenaria. Dis autē iterum consumptis 7 adhuc fame manente nullo q̄z de cetero mutuū dare ei volente sed omnib? ptinaciam famis timētib? cū comprimētur patriarcha nēcitate eoz q̄ ab eo alebantur. et in multa cura 7 oratione pseueraret. sē sit q̄dam civitatis habitator eū que circundederat scissimū illum omnimodam egestatē. Qui bigam? exñs desiderat diacon?scē eccie fieri. 7 per nēcitatē que sanctum vndiqz patriarcham circūdederat volebat suadere ei vt eū consecraret. Fecit itaqz ei ōpcationem p litteras continētem ita. In facie quippe ei non audebat

115 Sc Bigrano

Distin.octaua

tale aliqd dicē Beatissimo ⁊ ter beato patri patrū iohāni.vicario xpi.dep̄ catio ⁊ postulatio a cosma indigno seruo seruoꝝ scitatis vre. Edisces sā ctissime dñe q̄ optinet honorādū ca put tuū fm pmissionē.imo p pcēis nris escaꝝ penuriā.nō iustum existi mani seru⁹ tuus in refectiōe ꝓuersa ri dño meo manēte in defectu. Sūt igitur īdigno seruo tuo frumēti du centa milia modiorū.⁊ auri libre cē tum octoginta.quas ego rogo dari xpo p te dñm meū.tantum ego indi gnus ministēio vri diaconatu pfrui merear.vt p talē cum te domino sci altaris ministrationē emūder a pec catoꝝ meorū luxuria. Dicitur enim vere p sēm apostolū. Qm̄ ex nēcitate ⁊ legis translatio fit. Hec suscipiēs patriarcha ⁊ virū aduocans ait ad eū. Tu es q̄ preces nobis p notariū tuū ⁊ filium misisti? Quo dicēte.etiā domine misit omnes foras nolēs co raz omnibus confundē.⁊ cepit dicē ad eū. Oblatio quidē tua ⁊ multa ⁊ tpi necessaria sed maculosa ē. Et no sti q̄ ī lege ouis siue parua siue ma gna nisi īmaculata essz in sacrificiuz non offerebat. Et ideo ad sacrificiū cayn non respexit de⁹. Qm̄ vero di xisti fr q̄ ex nēcitate ⁊ legis trāslatio fiat.de lege veteri hoc dicit Aplus. Nā ait fr domini iacob⁹ q' quicun q̄z obseruauerit totam legē.offendat aūt in vno factus est omnium reus. De fratribus vero meis egenis ⁊ de sancta eccia.de⁹ qui eos nutriuit aī q̄ ego ⁊ tu nalcēmur ipe ⁊ nūc nutrit eos.tātū si sermones ei⁹ illesos custo dierim⁹. Ille em̄ q̄ tunc q̄nq̄z panes multiplicauit pt ⁊ decez horrei mei modijs bñdicē. Quapropter illō di co ad te fili qō in actibus apostolo lorum dictū est. Non est tibi portio neq̄z hereditas in parte hac. Cunq̄z hunc tristē ⁊ sine effectu dimisisz nū ciatur ei duas magnarum nauium eccie ad terram eē summissas.quas miserat in siciliā ꝓter frumētū. Hoc aūt audiens beatus ille cadēs in ter ram gratias agit omnipotenti deo dicens. Gratias tibi refero domine quoniam non pmisisti seruo tuo pe cunijs vendē gratiam tuā xxxv

Iste memorabilis priarcha scus ioannes habebat quēdam nepotem nomine georgium. Una itaq̄z dieruz faciens cum quodaz ciuitatis taber nario rixam conuicijs ab eo seuere affectus est. Qui dolens non solum quia publice.verum etiam quia vi liori inhonorat⁹ esset.maxime vero q̄ erat nepos priarche.subijt ad eū ī conclaui flens vehementer. Cuz aūt hunc estuantē ita ⁊ lachrymantē vi disz mitissimus patriarcha.interro gat cāz tante anxietatis. Cunqz ille pre amaritudine non possz expinere sermonē.hi qui presto fuerūt q̄ eū exhonorari a tabernario cōtigerat ceperunt recitare archiepo causam ⁊ quia non debuerat inquiūt ita sā ctitas vestra contēni vt ꝓrios suos ⁊ ꝓinquos a despectis exhonorari pateretur hominibus. Ille aūt ver⁹ vtiqz medicus volens primo veluti emplastro quodam curare nepotis sui furiam talibus verbis cepit exti guere morbuz ⁊ dicē. Et omnino au sus est aliquis apire os ⁊ contradi cere tibi? Crede mi fili patri tuo.q̄ niā faciaz in eū hodie rē.vt tota ale xandria miretur. Cūq̄z vidisz eū re mediū recepisse ⁊ tristiciaz cunctam piecisse.putantē videlz q̄ facēt euz flagellari ⁊ varijs pompis dehone stari.dicit ei deosculans pect⁹ ipsius Fili si ex veritate nepos mee existis humilitatis prepara teipm ⁊ flagel lari ⁊ ꝓuicia pati ab omni homine.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Vera enim cognatio non ex sanguīe
7 carne.sed ex virtute mentis agno-
scitur. Confestiz igitur pro homine
illo misit et ab omni pensione et tri
buto illum libēuz fecit.et omnes au
diētes mirati sūt 7 intellexerunt hoc
eē id quod dixit.quoniam faciaz in
eum rez vt tota alexandria miretur
videlz quia non solum vicissitudinē
non reddidit.verū etiā pro vltione
adiutorium impendit. xxxvi

Arripuit sēs illez hoc bonum vt
in infimo stratu recumberet7 vilib⁹
operimentis in cella sua vtētur. Dō
cū vidissz q̄dam possessorū ciuitatis
quia optorio scisso 7 lanco tegebat
transmisit ei cooptoriū numismatū
trigintasex.rogās eū multum vt eo
cooperiretur ad memoriā mittētis Il
le vero hoc suscipiēs ꝓpter multā vi
ri postulationē coopt⁹ hoc vna no-
cte p totaz pene noctē dicebat ad se
metipm vt recitabāt cubicularij ei⁹.
Quis dicet q̄ humilis ioānes.habe
bat enī sp in ore verbū istud .pallio
trigintasex numismatū tegatur 7 fra
tres xpi frigore necētur. Quāti sūt
mō qui dētibus strident p̄ glacie q̄n
ti sūt mattā vel ciliciū habētes subt⁹
7 non pūt extendē pedes suos? q̄nti
dormierūt incenati hūtes duplum
cruciatū.taz ex frigore q̄ ex ieunio.
quanti desiderant saturari de folijs
olerū q̄ pūciuntur de coq̄na mea.q̄n
ti sunt in ciuitate ista in hora hac pe
regrini nō habētes vbi hospitētur7
in foro iacēt fortasse 7 pluuia made
facti. Tu vero expectās etiā eternaz
iocūditatē assequi et vinū bibis7 pi
sces immanes deuoras.7 in cubicul'
demoraris. Modo aūt cū omnibus
malis 7 in cooptorio trigintasex nu
mismatuz te calefacis. Vere bēdict⁹
de⁹ quia humilis ioānes alia nocte
sic nō coopietur. Justū est enī 7 bene
acceptum deo vt tegantur centuz q̄
draginta frēs 7 dūi tui q̄ tu infelix.
Mox ergo transmisit illud in crasti-
nū vt venūdaretur. Et videns is q̄
hoc obtulit.emit illō trigintasex nu
mismatibus 7 rursus obtulit patri-
arche. Cū vero in crastinum vidissz
illud emit hoc similiter 7 obtulit pri
arche deposcens vt tegētur eo. Cuz
aūt tertio id fecisset dicit ei gratula
bund⁹ sanct⁹.videbim⁹ quis deficiet
ego an tu. Erat enī opulētus valde
7 suauiter quasi vindemiabat euz sā
ctus paulatim ab eo multa anferēs.
7 dicebat semp q̄ possz aliquis cum
intentione dandi paupib⁹ expoliare
diuites.7 ipam etiā camisiaz ab eis
beniuole anferre7 nō peccat.7 maxi
me si sunt aliq̄ immisericordes 7 ava
ri. Duo enim lucratur talis.vnū qui
dem quia animas illorum saluat. al
terum autem quoniam7 ipse ex hoc
mercedem non modicam habebit

Ut sanctus patriarcha .xxxvij.
alios ad elemosynas largiendas p
uocaret solebat dicere q̄ erat in af-
frica quidam theloneari⁹ diues val
de immisericors vehemēter. Semel
ergo pauperibus in hieme secētib⁹
ad solem se q̄z calefacientibus cepe-
runt singuli domos elemosynarum
collaudare 7 p eis orare per singu
los eorum similiter 7 domos elemo
synam non facientium vituperare.
Inter que venit in medium eorum
nomen thelonearij7 ceperunt singu
li interrogare proximū. Vere tu fra
ter aliquando accepisti de domo il
la benedictionem. Et omnibus inui
cem interrogantibus.nullus inuen
tus est accepisse aliquādo de domo
eius aliquid Dicit ergo vnus ex eis
Quid dabitis mihi 7 ego accipiam
hodie ex eo benedictionem? Et faci
entibus cum eo pactum.venit 7 stat

foris portā domus expectās qñ ad domū suā reuertētur. Ex dispēsatōe aūt dei puenerunt simul ipe ingredi ens portā ⁊ animal portās siligines cā prandij illi⁹. Cidens ergo egenuz non inueniēs lapidē .p furorez acce pit siliginē de clitella ⁊ iactauit in fa ciē eius Ille ergo suscepit eā et abijt vt satisfacēt cōfratrib⁹ suis q ex ma nib⁹ ei⁹ accepissz eaz. Itaqz post du os dies egrotauit infirmitate vsqz ad mortē ⁊ vidit in somnis se raptū ad iudiciū et suos act⁹ omnes super staterā appendi. In vna quidez acie congregabantur mauri quidā defor mes. altera aūt acies ārundam erat candidatorū et terribilium specie. q nihil inuenientes boni vt ipi appēde rēt ptra mala opa q collecta erāt a mauris nimis tribulabātur et trista bantur et mente psternabantur ⁊ ad alterutrū dicebāt. Ergo ne nihil ha bemus hic. Tunc dicit vn⁹ eoy. Ve re nihil habem⁹ nisi vnam siliginem quā dedit añ duos dies xpo ⁊ ipam non voluntarie. Et mitrētibus eis si liginē equalitas facta est. Tūc dicūt thelonario hi qui apparuerāt ei can didati. Cade auge ad siliginez hanc alioqn mauri isti te apprehēdēt. Eui gilās ergo agnouit q vila sunt ab eo non eē mendacia sz veracia. Omnia enī q a iuuentute sua fecerat. ⁊ ārux ipe erat oblitus. videbat ethiopes il los cōgregare ⁊ deportare ad librā ⁊ dicebat. Si vna siligo quā iactaui p furorem ita profuit a quantis ma lis liberat se q dat ī simplicitate sua bona indigētib⁹. et de cetero ita mo destus ⁊ prudens atz summus elemo synator factus est vt etiam corpori proprio non parcēt. Contigit enim aliqñ fm consuetudinez pcedere eū diluculo ad theloneuz. ⁊ obuiauit ei nauta qui a naufragio nudus vt na tus est euaserat. ⁊ cecidit ante eum rogans vt tegumentuz ab eo accipe ret. Ille ergo putans q egenus esset expoliauit se esophorio. i. veste inte riori suo qd illi melius erat ⁊ dedit ei. rogauit qz eum vt hoc vestiretur. Pergens vero ille ⁊ erubescens hoc vestiri. dedit illud vēditori vt venū daretur. Quod cum ad vendenduz thelonarius vidisz suspensum trista tus est vehementer. Et ascendēs do mum suā nihil gustauit pre tristicia sed claudens ostiū conclaui sol⁹ sede bat plorās ⁊ cogitans. quia nō fui ī quit dignus vt mei memoriaz habe ret egen⁹. Cum ergo anxiaretur ob dormiuit. Et ecce vidit quēdaz spe ciosum tanqz solem ferentē crucē sup caput suum ⁊ esophorium quod de derat nauta assistentē sibi ⁊ dicētem Quid ploras domine petre? Hoc eī erat ei nomen. Ille vero dixit ad eū Quia domine ex quib⁹ largiris no bis damus alicui. ⁊ in turpe lucrum accipiunt accipientes. Tunc eī dicit ei. Cognoscis hoc? ⁊ ostēdit ei quia deintus essz vestitur⁹ esophorio ei⁹ Dicit ei. Ecce ego illo vestior ⁊ gra tias ago voluntati tue bone. quoni am frigore affligebar ⁊ cooperuisti me. Ad se ergo reuersus cepit beati ficare egenos ⁊ dicē. Ciuit domin⁹ ⁊ si inopes christus meus sunt non moriar donec fiam vnus ex eis. Ac cersito ergo vno de seruis suis dicit ei. Secretum volo credē tibi ⁊ si pu blicaueris aut non audieris me bar baris vendam te. Dat itaqz ei decez libras auri ⁊ dicit ei. Cade ⁊ eme ne gotium tibi ⁊ sume me ⁊ duc in san ctam ciuitatē. ⁊ vende me alicui chri stiano ⁊ preciū da paupib⁹. Seruo autem recusante. dicit ei iterum. qm si me non vendideris. ego vendaz te barbaris vt predixi tibi. Obediuit

ergo ei seru⁹. Et puenientibus eis ad loca sca vendidit cum sordidis vestimentis indutū p numismatibus triginta. Relinqns ergo eū seru⁹ abijt pstantinopolim pmittēs q nulli hoc manifestaret. q de precio neqq sibi retinendo aliqd defraudaret. Et totum hoc paupib⁹ daret. Ergo aliqn qdē coqnabat dno suo. aliqn autē lavabat panos ei⁹ qq nūqq prius in qlibet horū assuet⁹ fuisset. Afflixit autē seipm ieiunio multo. Cū vero vidisset se bndici dns ei⁹ dicit ei ppatiēs humilitati ipi⁹. Volo humilis petre liberare te. vt sis de reliq qsi fr me⁹. Ille vero noluit. Videbat aūt eū frequēter puicia ferre. et pcuti a pseruis suis. habebāt em eū tāq amentē. ita vt et nomē ei ponerēt amentis. Quo cīescūq q tribulabāt euz pseruī eius et dormiebat in tribulatione apparebat ei q in affrica illi apparuerat vestit⁹ esophorio ei⁹. tenens illa trigintā numismata in manu et dicit ei Noli mest⁹ esse fr petre. ego suscepi pciū tui. Et sustine vsq dum cognoscaris. Post aliqd vero tpis venerūt a patria ei⁹ qdā argēti vēditores vt orarent ad loca sca et inuitauit eos ad prandiū dns dni petri. Et cū ministraret petr⁹ statim recognouit eos Ipi aūt cū prandērēt ceperūt inuicez ad aures dicē. Quā similis est puer iste dno petro thelonario. Ille vero occultabat qntū poterat vultū suuz et non potuerunt eū cognoscē. Erat em pter labores atz ieiuniū immutata facies ei⁹. Diu ergo psiderātibus eis. dicit vn⁹ eis. Vere dns petr⁹ est surgā et tenebo eū. Valde em ipator audiēs tristat⁹ est de eo. q nō pparuit. Foris itaqz stans audiuit b. et ponens cathinū a se nō ē ingressus. sed recto cursu cucurrit ad portā. Erat itaqz vir an ostiū mut⁹ et surd⁹ a natiuitate. Festinans ergo seru⁹ dei exire dicit surdo et muto. Tibi dico in noie xpi. Ille vero audiuit statim et dixit. Et tia dne. Iterū vero ille ad eū Aperi. Rndit surd⁹ et mut⁹ scdo. ego dne. Surrexit ergo statim et aperuit ei Et exeūte eo clamauit hō ille coraz oib⁹ gaudēs et exultās. q audiuit et locut⁹ ē. Porro omnib⁹ q ex eadem domo erāt pterritis. qm audibāt eū loquētē. iterū dixit ille qndā mut⁹ Ille q coqnabat exijt currēs. Et videte ne forte fuga lapsus sit. Magn⁹ em dei seru⁹ ē. Qn em discedebat dicit mihi tibi dico in noie dni. et mox vidi ex ore ei⁹ exeūtē flāmā et tāgētez aures meas et linguā statiz audiui et locutus sum. Et resiliētes et psequētes eū cūcti vltēi⁹ nō viderūt eū. Tūc pniaz agebāt oēs q in domo illa erant. et ipe dns ei⁹ q in tali exhonorātia habuisset eū. et maxime hi qui eū vocabant amentē .xxxviij.

Valde diligebat eloq Job. priarcha de actib⁹ scōrū prīm et eorū q elemosyne cultores fuerūt. Cū vna dierū recitat de vita sci serapionis. q inuenīt amictuz suū dedisse egeno et iterū paululū pcessisse et illic cuidā frig⁹ patiēti obuiasse. et illi tunicā pbuisse. et q nud⁹ sedebat tenēs scm euāgeliū interrogat⁹ a qdā. Quis te expoliauit abba? Demōstrās scm euāgelium ait iste. Et alio tpe hoc ipm euāgeliū vēdidit et dedit elemosynaz. Discipulo aūt suo dicente. abba euāgeliū vbi est? Rndit. Crede fili hoc qd dicit mihi vēde q habes et da pauperib⁹. ipm vendidi et dedi eis. vt in die iudicij habeam⁹ fiduciā abūdātiorē ad deū. Alio aūt tpe vidua qdā ab eodē sco serapione elemosynā petijt quia esuriebāt filij ei⁹. et nō aliud habēte eo serapione tradidit ei se vt vēderet eū nummis. qs et xpianos fecit ī

paucis dieb⁹. Hec legēs ſcus de ſco ſerapione.⁊ mirat⁹ ſci induſtriā.tot⁹ lachrymis infect⁹ vocās oēs ꝓpios dipēſatores legit eis oīa de ſco ſerapione⁊ dicit ad eos. Ve ve o xpiani Quid ꝓdeſt hōim colloquēti de actionib⁹ ſcoꝝ prim⁹? Credite mihi q vſq hodie putabā q vl aliq̄d facere dans q̄s habē poſſū pecunias .neſcie bā aūt q ⁊ ſeipos vendēt q̄daz cō paſſione ſuperati xxxix

Sup honorabat q̄dem ſēp monachicū ſcema ſanctus iohānes ⁊ colebat.⁊ ꝓpatiebatur vbi maxime reſpiciebat monachū corporalib⁹ vtilitatib⁹ coāguſtatū. Habebat aūt⁊ hoc ſup mltos pcipuū quia accuſationē qualēcūq̄ ſiue mendacē ſiue veracē non ſuſcipiebat contra aliquē circū amictuz monachico habitu. Semel eñ euenit eū ex īmiſſione q̄rundam criminatoꝝ ꝓtuliſſe aliq̄d tale.quodam monacho circueunte in ciuitate vna puella iuuēcula ⁊ petente elemoſynā p dies aliq̄t.q̄dā q hoc videbāt ſcādalizati ſunt eſtimātes q̄ q mulier ei⁹ eſſz attulerūt prīarche ꝗ eū q̄relas dicētes.propt q̄d giroua g⁹ iſte ā̄gelico habitui mōchoꝝ ōrogat circūducēs ſecum iſtaz mulierē? Mor ergo dei famul⁹ volēs ꝓhibē ꝗ deū ꝓmiſſa pcā.tq̄ q ad hoc officiū a deo eſſz ꝓuect⁹ pcepit mulierē q̄dē flagell'cedi ⁊ ſepari ab eo .īpm āt ūberari ⁊ ī carcerē ſecrete retrudi Dū vo cuz oī celeritate iuſſio ſēi inop⁹ ꝓdiret.ñ pcētes ei ceciderūt euz grauit eccie defēſores .Apparuit āt ei nocte p viſū mōch⁹ oñdēs ei dorſū ſuū putrefēm dicēs ei Ita placz tibi dñe prīarcha.crede mihi hac vna vice erraſti vt hō.⁊ ꝗ dicēs diſceſſit ab eo. Mane vo fēo recordās viſionis noctis ſedebat ſup lectū ſuū meſt⁹.mittit itaq̄z ſta.ī⁊ ꝓuocat p cācellariū ſuū mōchū ō loco in q̄ erat reclus⁹.cogitās īnt̄ ſe ſi ſūīs eſſz ti q̄ noctu ſibi appuerat. Cū ḡ veniſſz cū labore mlto.neq̄z eī ꝓt plagas mouerī poterat vultū ei⁹ videns prīarcha īmāſit ſñ voce īmobilis nō valēs loq̄.ſolū āt manu ſua īnuit vt ſedēt ꝓpe ſe ī lectulo ſuo In ſemetipm ḡ reuerſ⁹ rogauit mōchū ꝓcinctū linteo vt ſñ vēcūdia diſpoliaret ſe q̄ten⁹ videt dorſū ei⁹ ſi ita eſſz ſic ī ſōms videat. vir ḡ ſuas⁹ vt id agēt diſpoliauit ſe. cū ḡ diſpoliareť vt mōſtraret dorſū ſuū ſco p admirādū dei ꝓſiliū ſolut⁹ ē q̄ erat indut⁹ amict⁹ ⁊ cecidit ī ērā ⁊ viderūt eū oēs eē eunuchū.ſz q̄ rē erat nulli exiſtebat hoc manifeſtū. Videntib⁹ ḡ eū oīb⁹ ⁊ ſco pōtifice ⁊ maxīe dorſi ei⁹ pniciosa ūbera mittēs mox abiecit q̄ hūc īcōſidēate tractauerūt. Venerabiliſſio āt mōcho dixit cū ignorātia ſe ī eū peccaſſe⁊ ī deū verū.⁊ āmonēs eū. Nō inq̄t fili ita ſñ cuſtodia ī cītatib⁹ ꝓuēſari eos oz.q̄ ſco ā̄gelico vro īdumēto circūamicti ſē.maxīe ⁊ feīaz circūducē ad ſcādalū vidētiū. Tūc mōach⁹ cū magna hūilitate rōnē reddebat ſco dicēs.credo dñe ñ mētior. Haze erā añ paucos dies hos⁊ exeūte me de cītate vt venirē ⁊ ſalutarē ſcīm abbā cīz obuiat mihi ꝗ bñ viſa puella foris portam veſpe iam incūbēte.⁊ occurrēs ad pedes meos rogabat vt mecū ābularet.dicebat ei ſe hebreā eē⁊ velle fieri xpianam⁊ cepit adiurare me verbis horribilib⁹ vt nō dimittere pire eā . Timēs itaq̄z ego iudiciuz dei ſūpſi eā eſtimās q̄ nō mittēt tentationē ſathanas ſpadonib⁹. Neſcie bā vo q̄ nemini parcat.igiť veniētib⁹ nobis ſciſſime ⁊ oſonē pficiētib⁹ baptiſaui eā ad ſcīm abbā ciruz.⁊ circuiui cū ea ī ſimplicitate modicū expoſcēs ſūptū q̄ten⁹ īducerē eā ī monaſteriū. Cuz ꝗ audiſſz prīarcha dixit. Pape q̄t abſcōſos ſeruos hz de⁹

7 nescim⁹ nos humiles. Et narrauit his q̃ p̃sto erāt visionē quā viderat noctu de eo. 7 ꝓtulit pr̃iarcha cētū numismata de manu datur⁹ ei. Dicāt amic⁹ ille vē möch⁹ ñ pass⁹ aliq̃d accipe ex eis. dignū memoria locut⁹ ē verbū ad pr̃iarchā dicēs. Ego nō postulo dñe hoc. möch⁹ ei si fidē hz hoc nō indiget. si āt hoc eget fidem nō hz. Qd̃ maxīe ap̃lī satisfecit oīb⁹ q̃ audierāt q̃ seru⁹ dei essz. Genu ergo flexit pr̃iarche 7 exijt in pace. Ex tunc igit̃ pl⁹ honorabat 7 hospitio recipiebat monachos 7 bonos amicos xp̃i 7 estimatos malos. 7 edificauit mox xenodochiū seorsū 7 appellauit hoc receptaculū oīm möchorum

Mortalitate aliqñ ciuitatē .xl. comprehendente ibat 7 ipse sanctus vt videt funerū obseqa. Valde ei dicebat eē plicuā sepulcroꝝ p̃siderationē. multotiēs p̃siderabat eos q̃ morituri vexationē ī exitu aīe patiebāt̃ur. 7 eoꝝ oc'os ꝓprijs manib⁹ claudebat memoriā hr̃e ex hoc volēs sē pitīnā 7 curā ꝓprij exit⁹. Percipiebat aūt 7 collectiōes p defūctis īpigē p fici. eteī dicebat. q̃ aū paucū tēp⁹ captiu⁹ duct⁹ ē q̃daz ad p̃sas. 7 descendēs in p̃sidā retrus⁹ ē ī carcerē q̃ appellat̃ letheba. hoc ē obliuio. quidā q̃ fugiētes illinc 7 veniētes in cipr̃ū interrogati a parētib⁹ illi⁹ si forte viderint eū Nūdētes dixerūt eis. quia nos ꝓprijs manib⁹ sepeliuim⁹ eū. nō aūt erat iste de q̃ interrogabāt̃ cos. sz ali⁹ ei silis. Dixerūt q̃ eis mēsē 7 die ipi⁹ obit⁹. Illi vo tq̃ p mortuo faciebāt̃ ei tres collectas p singl'os annos. P⁹ q̃tuor annos itaq̃ venit ī cipr̃ū fuga lapi⁹ a p̃sis. dixerunt q̃ ei sui. Vere fr̃ nos audiuim⁹ q̃ mortu⁹ esses 7 memoriā tui faciebam⁹ ter in anno. Cū q̃ audissz q̃ in ēno fecerūt p eo memoriaz interrogauit eos in q̃ die. 7 in q̃ mēse ꝗ celebrarēt. Et illis dicētib⁹ ictis theophanijs. 7 dñica lāta atz pentheosten. Dixit ille quia trib⁹ istis tpib⁹ anni veniebat q̃daz candidat⁹ vt sol. 7 dissoluebat me ī visibilit̃ a vīculis ferreis 7 custodia 7 mouebar deābulando tō die 7 nemo recognoscebat me. 7 in crastinuz īueniebar vincula ferrea portās. Dicebat igit̃ sēs q̃ ex hoc discim⁹ hr̃e defūctos reqez qñ pro eis collectas facimus. .xli.

Eunte aliqñ beato hoc pr̃iarcha ad visitādos paupes ī locuz q̃ dicit̃ cesariū cū q̃dam ep̃o amatore pecunie. dixit beat⁹ pr̃iarcha ad eū. amabo honora fr̃ troyle fratres xp̃i. hoc em̃ erat ei nomē. Nūcisuerat ei qui dā patriarche q̃ triginta libras auri portaret in ipa hora. Ep̃us tāq̃ verit⁹ sermonez patriarche. imo ad horā calefactus singula numismata dari oīb⁹ sedētib⁹ fīib⁹ p̃cepit ei qui trigīta libras illas portabat. Celeriter q̃ hmōi q̃ntitas erogata ē. Recedētib⁹ q̃ vtrisq̃ pr̃iarcha sez 7 q̃ invitā vt ita dicā elemosynā fecerat irruit in troylū ꝓpter pecuniaꝝ dationē febris innaturalis ꝓpter qd̃ in lectū egrot⁹ statim decidit. inuitat⁹ a pr̃iarcha p nūciū vt secuz prādēt venire recusauit Frigore eīz febre se vexari p cā q̃dā dicebat. Igit̃ cuz hoc audissz pr̃iarcha mox agnouit cām q̃ ꝓp̃ elemosynā triginta libraꝝ infirmat⁹ ē ille īuit⁹ elemosynator. erat ei vt predēm ē valde īmisericors et amator pecunie. Nō sufferēs q̃ beat⁹ se q̃dē supra mēsā reficē. illū autez sup lectū grauit̃ cruciari puenit celerit̃ ad eū. 7 dixit ad euz hilari vultu. Fac charitatē fili troile. Estimabas q̃ in veritate tibi dixerim dare fr̃ib⁹ huiuscemodi donū. Ego enīz volui p̃stare eis singula numismata p

pter scam festiuitatē. sz q̃ non hēbat distributoz me⁹ sufficiētē q̃ntitatem h⁹ rei gra mutuā dedisti mihi eā. Et ecce attuli tibi illas triginta libras. Ut vo vidit q̃ntitatē epus in honorabili manu priarche medici7 deuotissimi pastoris repente ac subito febris qdē disparebat. frigus aūt recedebat. fortitudinis q̃z 7 corporis ei⁹ color ad euz reuertebātur. vt ex hoc nō possz latē hāc eē cām repēte ppre hēdētis eū infirmitatis. Suscipiens q̃ aup ab honorādis manib⁹ priarche. 7 nihil oīo ꝓdicens expectabat ab eo pscriptionē abrenūciationis. Fecit hoc āt cū gaudio scribēs ꝓpriis manibus ita. Deus domino meo ioāni beatissimo priarche da merce dē triginta libraup q̃ date sūt tibi. q̃niā ego recepi mea. Hec itaqz accipiēs sēs sūpsit secū epm ad prādium vt eīm iā dictū est statim sanat⁹ ē. volens igit mercedis redditoz de⁹ corripe eū. simul aūt 7 ad miserationē 7 ꝓpassionē erigē. oīdit ei eadem die dormiēti p⁹ prādiū ī sōnis q̃ mercede pūat⁹ essz. Vidit eīm vt ait domū cui⁹ pulcritudinē atz magnitudinē nō pt ars hominū immitari. 7 ianuā h⁹ totā aureā 7 supra ianuā titulum pscriptū. Mansio eēna 7 reges troyli epi. Cū q̃ hoc inqt legisse gauisus sū eo q̃ legerā. sciebā eīm donādā mihi ab impatore talis dom⁹ epulationē. Nondū aūt hmōi tituli suplcriptionē cū gaudio plegeraz 7 ecce qdā regi⁹ cubiculari⁹ habēs secū aliqs obsequij diuini. Et cuz puenisset ad talē nitētis dom⁹ ianuā dixit ad ꝓrios officiales. Deponite titulum et cū deposuissent itep dicit eis. Mutate eū 7 ponite quē misit rex orbis trarū. Et attulerūt 7 affixerūt aliud me aspiciēte supscriptū ita. Mansio eēna ac reges ioānis archiepi alexādrie empta libris triginta. Et cum hoc inqt vidissem surrexi a somno 7 magno sūmoqz pastori patriarche q̃ visa sūt in somnis ei enarrauī. Proficiēs 7 ipe hac de cā. Fact⁹ est ei extunc elemosynari⁹. .xliij.

Si vero aliqn audiebat sapiētissim⁹ patriarcha qm elemosynator est talis adducebat eū in hilaritate seorsū 7 dicebat ei. Quo fact⁹ es elemosynator. naturalit an ipm te violent cogens? Illū qdam q̃ ab eo inrogatur verecundati occultabāt. quidam aūt dicebāt. Propter qd vnus inrogatus a sco rndit ita. Crede mihi dne quia nihil do aut facio boni. verūtm hociplum quod facio7 prebeo ex quibus deus 7 orationes tue largiūtur ita facere assueui. Eram pri⁹ valde inmisericoz 7 crudelis 7 semel damna pertuli 7 in paupertatez deueni. Cepit cogitatio me dicere mihi Vere si esses elemosynator non relinqueret te deus. Statui ergo per singulos dies dare quinqz ereos numos pauperibus. 7 cum cepissez dare. statim sathanas ꝓhibebat me dicens. Vere quinqz numi isti sufficiunt domui ad olera. aut ad balneum percipiendum. Et statim tanq̃z si de faucibus natorum meorum p uarem eos nihil dabam. Cum ergo vidissem q̃ superarer a vicio dico puero meo. Per singulos dies furare me nesciente quinqz numos 7 da elemosynam. Ille vero benefaciens cepit furari decem. Erat autem q̃n do et siliquam. Cum vidisset autem quia benedicebamur et diuitijs abū dabamus cepit 7 tremisses furari et dare. Semel itaqz admirans benedictionem dixi ei. Vere multū pfuerūt fili q̃nqz numi illi. volo ergo vt des decē. tūc dic mihi 7 puer sbridē do. Vade7 ora pro furtis meis. Nā

vere hodie ñ hrem⁹ quē mādūcasse
m⁹ panē. Qz si ē fur iust⁹ ego iū. tūc
ḡ dixit qm̄ tremissia dabat ⁊ siliqs
ecz ex fide illius assueui dñe de aio
dare. Edificat⁹ ḡ ies valde dixit ad
eū. crede mihi mltas ꝓuersatiōes pa
trum legi tale aliqd ñ audiui .xliij

Libēt habuit priarcha vt ꝓpls in
eccia pseueraret. vna ei diez volens
multos refrenare vt nō egrederētur
p⁹ solutionē sci euangelij de eccia ⁊
ociosis sermonib⁹ ꝓ oōne vacarēt
Quid fecit. Nellqt mox postḡ lectū
ē scm euāgelū eccīam ⁊ ipe exijt ⁊ se
dit cuz turba. Oīb⁹ vo obstupescēti
b⁹ dixit ad eos. Filij vbi oues illicz
pastoz. Aut intrate intro ⁊ ingredi
ar. aut manete hic ⁊ ꝗ manebo. ego
ꝓter vos descēdo ad scāz eccīaz. nā
poterā facē mihimet missas ī episco
pio. Semel ḡ ⁊ bis fecit hocīpm et
erudiuit in hoc plebem magnifice ⁊
emēdauit. Timebāt ei ne itez idē fa
ceret eis ille Loq ātē in sacrario nemi
nē pmittebat. sz ī pspectu oīm foras
mittebat eū q loqbat dicēs. Si qdē
vt orares venisti huc. in hoc mentē
tuā ⁊ os tuū vacare exopta. Si vo
ꝓter locutionē scriptū ē. dom⁹ mea
dom⁹ oōnis vocabit. noli ḡ eā facē
spelunca latronū. .xliiij.

Cū oīb⁹ bōis suis ⁊ hoc beat⁹ pos
sidebat q nō pdēnaret primuz. nec
pdēnātē recipet. Dicaz vero ei⁹ do
ctrinā omnib⁹ pficuā de hoc. Iuue
nis qdā rapiēs monachaz fugit con
stātinopolim. hoc discēs iust⁹ tristis
fact⁹ ē vsqz ad mortē. Ipe vero trās
acto considente eo vna dierū cuz q
busdā clericis ⁊ sermonē anime vtilē
mouente venit in medium ⁊ memo
ria iuuenis qui ancillā dei rapuerat
⁊ ceperūt q sancto assidebāt anathe
matisare talem iuuenē tanḡ q duas
animas pdidit suā scz ⁊ scīmonialis

Compescuit ergo ⁊ resecauit eos be
at⁹ dicēs. Ne filij ne sic. nā oīdaz vo
bis q ⁊ vos duo pcca facitis. vnuz
qdē quia trīsgredimini mādatuz di
cētis. nolite iudicare vt nō iudicemi
ni. Deīn quia nescitis certi⁹ si vsz ho
die peccēt ⁊ se nō peniteant. Legi ei
vitā pris aliqd tale hītē. quia in ci
uitate qdā duo monachi abierūt in
monasteriū. ⁊ cum trīsiret vn⁹ p locū
clamabat ei vna fornicaria. Balna
me pr. vt xps mētricē. Ille vero ho
minū confusionē omnino nō curās
dicit ei. Segre me. Et tenēs eā p ma
nū exijt publice in ciuitate omnib⁹
aspiciētib⁹. Facta ē ergo fama quia
abbas accepit mulierem dñam por
phiriā. ita em̄ vocabatur. Pergenti
b⁹ ergo eis vt mittēt eā in monaste
riū inuenit mulier puerū in ira pie
ctū. ⁊ sustulit eū vt nutriret illū. Ita
qz quidā post annuz venerunt in pa
triam vbi erat Abbas ⁊ porphiria
que fuerat de meretricibus. ⁊ viden
tes eam habētē puerū dicunt ei. Ve
raciter bonum abbatis pulluz genu
isti. nondū ei scm scema acceperant.
Euntes ergo tirum qui viderant eā
inde enim abbas tulerat illam. diffa
mauerūt quia genuit de abbate por
phiria ⁊ nos vidim⁹ puerulum ocu
lis nostris similez ei. Quando ergo
cognouit ex deo abbas obitum suū
dicit nonne pelagie. sic enim muta
uit nomen eius quando tradidit ei
sanctum scema. Eamus tirum quia
habeo illic responsum ⁊ volo vt ve
nias mecum. Illa vero non volēs
contradicere ei secuta est eum. ⁊ ve
nerunt ambo habentes ⁊ puerulum
septem annozum existentem. Cuz er
go egrotassz abbas in infirmitate
ad mortem ascenderunt ad visitati
onē ei⁹ de ciuitate vsqz ad cētū aias
⁊ dic. afferte prunas. itaqz cū venissz

thuribulū plenū prunis tulit eas in vestimētuz suū ⁊ ait. Credite frēs q̄ sicut custodiuit deꝰ rubū incōbustū ab igne. ⁊ sicut nec hanc tunicā meā accēderūt prune iste. ita nec ego p̄g noui pccm mulieris hui⁹. Et omnes mirati sūt quō non ardebat vestimē tū ab igne. ⁊ glorificauerūt deū habentē occultos seruos. Ex occasiōe aūt nōne pelagie q̄dā meretricis ⁊ alie fornicatrices secute sunt eā abrenūciātes mūdo cū ea p̄gentes ī monasteriū ei⁹. Seru⁹ enī dei monach⁹ q̄ totonderat eā. postq̄ satisfecit omnib⁹ tradidit deo spūm in pace. Jō inq̄t dico vobis o filij ne p̄cipites sitis ad condēnanda ⁊ iudicāda alienā. .xlv.

Duob⁹ calciamēta faciētib⁹ ⁊ iurta se laborātib⁹ vn⁹ q̄dē habebat filios multos ⁊ vxorē ⁊ p̄rem ⁊ mr̄ez. vacabat vero eccie sine intermissiōe ⁊ oēs p̄pter deum alebat de arte sua alē āt q̄uis doctior illo essz. eo q̄ ñ p̄ manēt in eccia. Iz etiā dñicis diebus laborare. nec seipm tūñ nutrire valebat. Invidebat ergo iste vicino suo et vna vice non sufferēs invidiā dicē ei cū ira. Ilū tu sic diues fact⁹es. ego vero vacās pl⁹ q̄ tu arti mee in paupt̄atē deueni. Dicit ergo ei volēs facere eū vacare eccie. Inuenio p̄ciuz in terra ⁊ inde paulatim diues fact⁹ sum. sed si vis semp voco te veni mecū et q̄cquid inuenerim⁹ accipies dimidiū. Cū ergo ille adq̄escēt et seq̄retur eū eūtē ad eccīam sine intermissione bñdixit ei deus et diuitem fecit. Hoc ergo sēus p̄riarcha fecit illum bonū p̄siliariū p̄sbyter tanq̄ dignū erat eniz lector.

Ex vita sēi malachie epi. .xlvi.

Habebat sēissim⁹ malachias sorōrē q̄ tāq̄ carnalis ⁊ ignara eor̄ q̄ spūs dei sūt spūm salutis atq̄ feruoris oīodis ī fr̄e laborabat extinguē sed triūphabat virilis malachias ō feia. atz p̄ animi virtutib⁹ p̄mū q̄dē ad diaconat⁹. deiñ ad sacerdotalis culminis apicē eleuat⁹ ē. Mortua ē interim soror ei⁹ illa quā p̄efati sum⁹. Nec p̄tereūde visiones quas vidit de ea. Hui⁹ siq̄dē sanct⁹ carnalē exhorrēat vitā. et tāto zelo vt se vouerat non visurū eā in carne viuētē. At illa carne soluta solutū est votū et cepit vidē in spū quaz in corpore noluit. Quadā nocte audit p̄ somnium vocē sibi dicentis sororez ei⁹ stare foris in atrio. et ecce p̄ totas triginta dies nihil gustasse. Et euigilans cito intellexit cuius elce inedia marceret. ⁊ diligēter discusso numero dier̄ quez audierat ip̄m eē reppe rit ex quo p̄ ea panē de celo viuuz non obtulissz. Cum ille qui sororis non animam oderat sed peccatum. beneficētiam quam intermiserat rursum adorditur. neqz id frustra. Nō multo post ⁊ ecce visa est illi p̄uenisse ad limen eccie. necdum tamen posse intrare. etiam in veste pulla. Cumqz ille perseueraret curans ne qua die fraudaretur solita stipe. Secundo vidit eam in veste subcandida ad missam quidem intrare ecclesiaz sed altare contingere non permitti. Tertio tandem visa est aggregari cetui candidatorum in veste candida Vides autem quantum valet deprecatio iusti assidua. Vere regnum celorum vim patitur et violenti rapiunt illud. .xlvij.

Fuit quedā mulier cui spirit⁹ iracundie ⁊ furoris in tātū dominaret vt non solū vicini ⁊ cognati fugerēt consortiū eius. sed ip̄i filij quoqz vix sustinerēt habitare cum ea. Clamor ⁊ rancor et tempestas valida vbicū qz fuisz audax ⁊ ardēs et p̄ceps me-

tuēda lingua. ⁊ manu importabilis ⁊ invisa. Volētes filij tū p illa. tū pro seipsis trahūt illā ad pnīā malachie lac hzymabilē cū fletu ḡrimoniā deponentes. Vir aūt ses ⁊ piculū mris ⁊ incōmodū miserās filioꝝ seorsum aduocat illam. fuerit ne pfessa aliqñ pcca sua solicite p cunctat. Rñdit. ne quaqz. Confitē inqt. Paret. Et ille ī iungēs pñiaz confitēti. orans qz sup eā vt de⁹ omnipotēs det ei spiritum māsuetudinis ī nomine dñi iesu xpi ne vltra irascatur iubet. Seqtur tanta māsuetudo vt pateat omnib⁹ non eē aliud q̄ admirabilē mutationem dextre excelsi. Ferē adhuc hodie viuere ⁊ tāte eē patiētie ⁊ lenitatis. vt q̄ omnes exaspare solebat. nullis mō exaspari dāms ꝓtumelijs afflictiōibus queat. Sed licz ⁊ me iuxta apostolū abūdare in sensu meo accipiat qlqz vt volet ego istud mortui suscitatione censeo pferendū q̄ exterior qdē ibi hic vero interior vixerit hō

Cū sacramēta offerret xlviij. malachias ⁊ appropiassz ei diacon⁹ factur⁹ ei aliqd p officio suo. intuit⁹ euz sacerdos ingemuit q̄ sensissz penes illū latē qd non pueniret. Peracto sacrificio secreto pcunctat⁹ de cōsciētia sua pfessus est ⁊ non negauit illusū sibi p somniū nocte ipa. Cōiūgens pñiam non debueras inqt hodie ministrasse. sed verecunde te subtrahē sacris ⁊ deferre honorez tātis tāqz diuinis mysterijs. vt hac humilitate purgat⁹ dign⁹ exinde ministrares.

Ex vita sancte marie de oegnies. Exemplū. xlix.

In vastatione leodiēsis ciuitatis satis ꝓpertū ē q̄tenus fuerit in deuotis matronis atz virginib⁹ zel⁹ atqz amor tuēde castitatis. q̄ em̄ ad ecclesias pfugē nō poterāt in fluuiū sese pijciebant. magis eligentes mori q̄ dānū incurrē castitatis. Quedā vēo in stercorias sentinas psiliētes. malebāt extingui fetore q̄ spoliari virginitate. Ita tū clemēs sponsus sponsis suis dignat⁹ ē prouidē q̄ in tāta multitudine nō ē inuēta aliq̄ q̄ mortē corporis vel detrimētū castitatis incurrēt. Cū aūt vna scaꝝ mulierū piculose laborarет ī flumine. duo ex hostib⁹ cū nauicula ad eā venientes eam in naui traxerūt vt ei turpiē cōmiscerētur. Qz qd egit casta inter lenones. agna inter lupos. colūba inē accipitres. Maluit iteruz fluuio submergi q̄ corrūpi. a naui psilijt inter vndas dū qz nauis ex impetu salientis mergētur simul illi duo submersi pierūt. Illa vero grām dei sine damno corporis ⁊ aīe obsequente fluuio ad ripam pueniт. .l.

Quadā vice cū religiosa q̄dam vidua q̄ diu in sca viduitate deo seruierat. ⁊ filias suas in sca virginitate sponso celesti integras custodiebat in extremis apud villenbroec iuxta niuellam laborarет. vidit Maria de oegnies beatā virginē sancte viduē assistētē. que q̄si quodā flabello euētādo eam. feruorē calorīs quo torq̄bat misericorditer temperabat. Cū autem eius anima de corpore iam egredi vellet. turba demonū insidiātium nulla orationū instātia discedere voluit donec clauiger ethereus cum vexillo crucifixi confusos illos eiecit. Cum autem vidua illa iā defuncta esset. vidit ancilla christi beatam virginem cum multitudine celestium puellarum psallentium ⁊ laudantium deum circa corpus quasi in duos choros diuisarum. Cuz autem sacerdos more debito exequias defuncte persolueret. tunc summus sacerdos cū sanctorum multitudine

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

officiū vt videbatur ei ꝓplebat.⁊ mi
rabilie ecĉie militāti ecĉia triūphās
respōdebat. Cū aūt sepulture corp⁹
ei⁹ traditū essz.vidit xpi ancilla ani
mā ei⁹ q̄ nondū.in hoc seculo pleni
pu rgata fuēat in purgatorio qd̄ eie
de erat ꝓsūmare. Mā marit⁹ ei⁹ mer
cator fuerat ⁊ q̄dā more mercatorū
p fraudem adquisierat. Quosdaz eti
am de familia ducis louanij ī hospi
tio recepat.q̄ de iniuste adquisitis
multa in domo sua expendebāt. Et
quia de hmōi nōdū pfecte restitutio
nē fecerant dicebat se adhuc in pur
gatorio detineri. Qd̄ cū nūciatū eēt
filie sue deuote virgini margarete d̄
villēbroec ⁊ ei⁹ sororibus.multas ei
oīones adquisierūt.⁊ pro posse suo
restitutionē fecerūt. Vnde non mul
tū post aīa vidue vitro purior .mine
candidior .sole splendidior apparuit
ancille xpi cuz iā ad eternas epulas
gaudēs ⁊ gratias agens inuitata a
scendēt.⁊ quasi libzū vite vt videba
tur in manibus tenens summi magi
stri facta scholaris legebat. Videant
et attēdāt diligenē qui aleatores et
taxillatores ī domos suas recipiūt
vt ex eis possint questū aliquem ha
bere.quiq̄z domos suas lenonib⁹ et
meretricibus locant ad inhabitādū
qm̄ de eis ꝓculdubio graue supplici
um sumetur.si honesta illa vidua ꝓ
pter familiā ducis hospitatā in tan
ta tormenta missa est. li.

Accidit aūt aliqn q̄ q̄dā cisterciē
sis ordinis monach⁹ tātuz zelū inno
centie puritatis licz non fm sciētiā
hēret q̄ q̄ñ ad statum ꝓmi parētis ex
feruore spūs ꝓuenire nitebat. Cūq̄z
diu labore plurimo sed casso sese af
fligendo in abstinentia ⁊ vigilijs et
oīonibus ꝓmū statū innocētie recu
perare non valēt.ꝓmo cecidit in te
diū ⁊ acidiā. Volebat em̄ cibaria su
mere sed nullam sensibilē delectatio
nē dū mādducaret sentire. Studebat
ꝓmos sensualitatis mot⁹ nō solū rep
mere.sz penit⁹ extinguē. Studebat
etiā sine aliq̄ veniali vitā suam in pfe
cta puritate custodire. Cū autez de
monio meridiano instigante aspira
ret ad impossibile .nec ad quod ten
debat possz aliquomō puenire.etiā
q̄ntūcūq̄z laborare.tandē in foueaz
desperationis ꝑ tristitia delapsus ē.
adeo q̄ se in statu corruptionis in q̄
erat nullo mō salutez adipisci spera
bat.vtpote qui venialia quibus om
nino carere non possum⁹ in hac vita
reputabat mortalia. vñ nec corpus
xpi aliquo modo etiam diebus illis
quibus institutum est in ordine vo
lebat sumere. Frater autem iste dum
se supra se extollere voluit īfra se mi
serabiliter per desperationem corru
it. Cum autem morbum anime eius
quidam pius et omnium bonorum
amicus abbas cognouisset. licz ipse
multi qz alij ad dominum pro mo
nacho preces effudissent.preualuit
tamen inimicus et hostis antiquus
qui eum quem laqueo fortissimo cō
strinxerat sine cessatione torquebat.
Tunc abbas sancte mulieris scz san
cte marie de oegnies amic⁹ vtpote
q̄ virtutē ei⁹ minime ignorabat quā
ī se aliqñ ꝑ expiētiā senserat.ad ācil
lam christi monachuz fecit adduci.
Cūq̄z illa ꝑ monacho lachrymosis
suspirijs dño supplicaret.mirū ī mo
dū dū añ misse introituz monachus
confiteor diceret.⁊ illa instantius ꝑ
ipso preces funderet quasi nigri la
pilli ad singula verba confessionis
ex ore monachi videbantur cadere.
Tunc illa percipiens in hoc visu q̄
obstinatio desperationis et nigredo
tristitie et doloris monachum reli
qsz dño gratias retulit q̄ non vult

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

mortez pccōzis ꝗ vt magis ꝓuertat
z viuat. Monach⁹ vero p⁹ missā q̄si
de longinq̄ regione ad se reuers⁹ xpi
corp⁹ recepit. z lūpta salutari medi-
cina pfecte ꝓualuit. .lij.

Quidā inter amicos suos tāto be
ate marie ō oegnies charior quāto
humilior. cū hr̄es pbendā vnaz sibi
mediocriter sufficientē multis deuō-
ctis precib⁹ recepit aliā q̄ z dignita-
te maior z redditib⁹ abūdātior erat
Cunqz ille ꝓut deuot⁹ satis z timo
ratus erat xpi ancillā mariā de oeg
nies ꝓluluisz vtꝫ deū in hoc fēo of
fēdisz. illa modicas moze suo rndē
di q̄rēs iducias tādē dīnit⁹ ispirata z
diuinis renelationib⁹ absqz vllo du
bietatis scrupulo certificata. Vide-
bā inquit hominē vestib⁹ albis idu-
tū z satis ad cursum expeditū. nigro
pallio supinduī z sarcina inutili one
rari. Cū hecz his similia alia dixisz
ille q̄ iam se in dño psenserat id qd
illa diuinit⁹ ꝓferebat. pmā sibi suffi-
cietē retinuit. z aliaz sine moza ne lo
cuz alteri⁹ ambiciose occuparet vir
prudēs z deuz timēs z salubri psilio
adquiescens resignauit

Narrat qui conscribit vitam ro
gerij fratris minoꝫ. liij.

Oculos q̄nta solicitudine sēus
rogeri⁹ custodiebat pt satis ꝓpendi
ex hoc qd dixit q̄dā vice cum irem⁹
ābo simul. iuenim⁹ aūt iuxta domuz
fratrum quandam dominam q̄ mul
tum erat familiaris fratrum z bene-
factrix. Propter qd z ipe pluries eā
in propria domo visitauerat. z ego
secum ter vel quater. z cū q̄ pluries
ad portā ecēie locut⁹ fuerat. Cuz er
go dñam obuiārē salutasz dicendo
De⁹ det vobis pacē. z sic transisz. q̄-
sinit a me si illa dña erat talis. Cui
ego dixi. non ꝓgnoscitis eā? Non in
quit. quia nūqz vidi eam in facie. Et
ego. Quo ergo cognoscitis eam. In
vestimētis inquit monialibus socie
su e cogitaui eam esse. Forte inquit
tres anni sunt q̄ non vidi mulierem
in facie. etiam matrem meam quan-
do iui ad eam. cuz tamen mater sua
esz sancta mulier z senex. Tunc ergo
miratus valde. tum quia pluries vi
deram eum loquentem cum multis
et pluries predicantem eis. tum etiā
quia sciebam eum adeo in illo peri-
culo securum q̄ non credo aliquem
in mundo vir ei similem suo tempo
re fuisse. tum quia confirmatus erat
vt nec potuit vltra mortaliter pecca
re. tum quia sicut ipse dixerat mihi
stando cū mulieribus castior efficie
batur. Adeo eñ abominabatur eas
q̄ nullo mō poterat cū eis diu stare
imo aliqñ ex nimia abominatiōe cū
psulebāt eū pscindēs moraz eaꝫ rece
debat ab eis. dolēs multuz q̄ nō po
terat sustinē eo q̄ oportebat eū pro
eisdē verbis iteruz ad eas redire sic
ego oculis meis vidi. Preterea ī duo
decim annis q̄bus in ordine steterat
nō potui ꝓpendē p cōfessionē vnum
motū mētis inordinatū de facto mu
lieruz. licz pluries generaliter fuerit
mihi confessus. Dixi ergo sib i tunc.
Cuz sciatis vos eē in facto mulier
sic securum vnde est q̄ tantum time-
tis eas aspicere? Et ipse respondit.
Frater inquit in potestate hominis
est vitare occasionem peccati z ideo
q̄z diu facit homo quod in se est et
dominus facit quod in se est tuen-
do hominē a peccato. Impossibile
est enim q̄ dñs vnqz deserat mentez
quam possidet nisi habeat culpam.
et dum vitat hominem occasionem
peccati. Ex quo autem tu exponis
te periculo per occasionem quam
poteras vitare. et maxime ad talem
tentationem ad quam multuz decli

nat hō ex correptiōe nature ꝓfidēs
de viriḃ⁹ tuis cū tū nō posses resistē
re, iā tūc dñs nō obligat te defēdē.
Iz ꝓt sine omni iniustitia te dimittē ī
tuis viriḃ⁹ q̄b⁹ ꝓfidisti. .liij.

Legit in vita sēi remigij q̄ gene-
bandū nobilē atz eruditum qui reli
cta vxore scz nepte sēi remigij vitam
religiosā expetiēat laudunī ep̄m or
dinauit. Qui genebad⁹ plus q̄ ne-
cesse fuit de ante acta vita ⁊ gradus
sublimitate ꝓfidēs incaute vxorē su
am quā relinquēs mutauerat ī soro
rē q̄si ꝑ instructione salutari frequē
ti⁹ se visitare ꝑmisit. vñ factū ē vt cor
virile blāda colloq̄a mulieris molli
rēt. ⁊ tandē op⁹ iā sibi illicitū cū ea
ꝑpetraret atz illa filiuz ab eo conce
ptū generaret. Iz quia culpa homi
nib⁹ nō innotuit ne suspecta mulier
haberetur cepit vt antea domū ep̄i
frequētare. Hic qz factum ē vt tecta
hominib⁹ culpa occasio fieret iterū
relabēdi. Cōcepit iterato illa ⁊ man
dat ep̄o se feminā peperisse. Tūc ille
in se reversus amarissime defleuit cō
missū. Et mittēs ad sēm remigiū ro
gauit vt laudunū q̄ntoci⁹ veniret. q̄
cū pueniss genebādus ei cū multis
lachrymis ordinē nephandē rei ꝓfes
sus ē. ⁊ pñiaz sibi debitā impōi po
stulauit. Audiēs aūt remigi⁹ lamen
tabilē historiaz eidē collachrymat⁹
est. Et facta māsuēcula in modum se
pulcri iuxta ecclesiā sēi iuliani gene
bandū in ea reclusit. Parrochiā aūt
illi⁹ cū sua simul ꝑ annos q̄ttuor gu
bernauit ⁊ vnā diē dñicaz remis. al
terā apud laudunum celebrauit. Se
ptimo aūt anno reclusiōis cū idē ge
nebandus in vigilia cene in orōne ꝑ
noctaret. venit angelus dñi ad se di
cēs. Eraudite sunt orōnes pris tui
remigij. suscepit deus pñiam tuam ⁊
dimissū est pccūn tuū. surge ⁊ egredē
hinc. Tunc genebādus in modū cru
cis se iactās in limine dixit. Etiamsi
ipe dñs me⁹ iesus xp̄s dignat⁹ fuerit
ad me venire pccōrē hinc non egre-
dior nisi venerit q̄ me ī eius nomine
in hac reclusione ꝓstituit. Et statim
discedēs angel⁹ dñi hec eadē sēo re-
migio remis ꝓstituto in visione nar-
rauit. iubēs vt q̄ntoci⁹ laudunū pe-
teret ⁊ genebādū ep̄ali sedi restituēt
Mox qz sēs remigi⁹ nihil dubitans
laudunū petijt ⁊ ī limine apto ostio
saluo tū sigillo ⁊ reserata sera gene-
bandū iacētē repperit. quē ꝓfestiz ele
uās sedi ⁊ officio ep̄ali restituit. ⁊ ita
remis cū gaudio repedauit. Gene-
band⁹ aūt in sēitate ⁊ iustitia postea
oēs dies vite sue egit dei grā p̄dī-
cans cunctis q̄nta sibi fecerit dñs

Legitur in vita sēi vvillibror lv
di q̄ ipse quodā tpe prexit more so-
lito euāgelizādi gratia fresiā. et ꝓpter
laborem vie in pratis cuiusdam di-
uitis paululū lassos refocillare eq̄s
quos tunc forte sedebant voluit. qō
etenim ille diues cerneus egre fere-
bat. et eos inde abire precepit. Quē
vir dei ne hoc faceret placidissimis
alloquitur verbis dicēs. Desine no-
bis frater iniuriam facere. Non enī
propter lesionem tui sed vt moris
est itinerantibus in his pascuis pau
lulum quiescere volumus. Instat
autem nobis opus euangelice pre-
dicationis peragendum cuius tu
mercede particeps esse poteris si
nos quātum ad te pertinet benigno
adiuueris animo. Unde magis mē-
te pacifica ⁊ quieta nobiscum de do
nis dei te refice nobis qz cepto iti-
nere pergentibus tu in domum tu-
am reuertere. Ille autem in malicia
sua multum pertinax noluit aliquo
modo deprecatoriis eius adquiescē
verbis. ⁊ insup conuitia ꝓgeminās

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

obprobriorū iaculatur venena. ⁊ detestat⁹ cū eo participare priuiū domū redire disposuit Sed prosequente crudelem vltione diuina p sacerdotis sui iniuria mori subito inualescēte nimia siti se putauit. Cupiens q̃ ardētē stomachū refrigerare ore q̃ viro dei conuicia ingessit potū recipere non valuit. Anhelabant viscera sed non fuit qui ferre huic languori medelam potuiss̄. Sed tandē pnia duct⁹ in seipm reuersus est. ⁊ seruī reditū. secula expectatione prestolabatur. Post pactū pij opis negotiū cū beat⁹ pr̄ eadē reuertētur via. obuiⁿ ei homo multum egrotus ventre festinabat. ⁊ meritā penam quā ob culpam suā patiebatur p amore xpi sibi orabat misereri. Aue vir dei misericordia mot⁹ mox absoluit a pena dans illi cū bnedictione de suo calice bibere. monuit q̃ pauperibus christi omnino non esse derogandu. sed p viribus eor necessitatibus benignissime cōferendum. Sic q̃ factum ē vt de patera qua prius nolebat bibere postea se cōfiteretur hausisse salutis remedium

Ex vita sancti ludgeri monasteriensis epi .lvi.

Impator karolus ludgerū ad se p quadā reipublice vtilitate euocari fecit. Qui cū fm eiusdem preceptū venissē ⁊ iuxta palatiū mansionē accepissē. pmo statim mane misso ad eū rex cubiculario ipm ad se venire p̄cepit. Eaipsa hora psoluēdis more solito curs̄ib⁹ cum suis insistebat. Cū his expletis se venturum nuncio respondissē. ⁊ hoc regi ille retulisset. secunda q̃z vice ⁊ tertia ad eū accersiēdum misit. Qz ille diuinū sacrificiū cunctis alijs rebus anteponēdū esse non ignorans omnino venire distulit donec ceptā psalmodiaz cōsūmaret. Qua finita in cōspectu regis dū venissē. ⁊ cur ad impiū suum venire contempsissē interrogaret. Ad hec ille vultu intrepido mente constātior. Ego impator inquit tuuz semp ita in oib⁹ preceptū exequēdum putaui. vt tū deū tibi vbiqz preferēdū non dubitarē quez omnib⁹ antepo nendū omnes norūt. omnes fatenr̄. Hoc mihi precepisti qn̄ pastoralis cure solicitudinē mihi pmendabas vt deo primū seruiēdū scirem. Post hec tuis consequenter imperijs cognoscerē esse obtēperandū. Hanc tui mandati auctoritatē hanc iustissime discretionis regulam securus deum tibi ⁊ cunctis in terra mortalibus preponendum non ambigo. neqz tutum esse credidi quod huic iussioni ⁊ perspicacissime rationi contrariuz eēt Ideo non ad regie potestatis inhonorationem ⁊ contemptum. vt maliuoli criminātur. sed potius p̄pter tuam salutem que deo debeam excolere curaui. et ita consequenter ad tuum expeditior seruitium veni. Hanc eius responsionem rex optimus amplexus. Gratias inquit tibi habeto episcope. quia qualem te esse credidi semper talem te nunc fore expertus sum. Nam aliqui quidem fuerunt qui hoc tuuz factum aliter interpretandum ⁊ ad meam iniuriā retorquenduz putarūt. Sed hos vt pote tue sanctitatis inuidos minus deinceps gratos habebo. et nullius de cetero contra te accusationez me auditurum deo volente reprimitto Tu vt hactenus fecisti dei semper operare voluntatem et simul nobis deuotus ⁊ fidelis pro nostri imperij statu orare memēto. ita inuidia quā liuidi sco viro apud regez facē parabāt ad ei⁹ magis apud eum grām ⁊ gloriam profecit. .lvij.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Aliquando dum in itinere esset lectus illi ad uicinum focum pstrucbatur. vnde dum noctu stās iuxta lectū matutinas laudes cum clericis caneret eiectis cinere prunis fumus cuapozans in facie exalauit. Ille qsi nihil sentiens immotus mēte stabat et corpe. Et vnus ex clericis. auferre volens incōmodum hoc curuato genu carbones deterit. ⁊ insufflās sopitos suscitat ignes. Mane autem vocans clericū stricte sciscitat⁹ est quare hui⁹ mētis fuerit vt sacris hymnis dimissis se potius incuruauit ad pstruendum focum. et penitentiam aliquot dierū illi indicēs docuit clericos dū ad opus diuinum assistitur omnes ac currentes cogitationes amouendas quantum humani cordis fugacitas patitur et primitus diuina clemētia suppetit nil aliud cogitādū. nil aliud agendum. Cum vir sanctus ad locū Werdena dictum venisset vt ibi monasterium pstrueret. videntes hi qui cum eo erant locū siluarū densitate vndiq; pclusum ēpm ab intētione renocare studebant dicentes incredibile videri illum locum posse habitabilem fieri. quo arborū densitate et ramorum obductione ipsū quoq; celū absconderet. At ipse spem suam in domino ponens que inquit hominib⁹ impossibilia sunt deo possibilia sunt. Proinde in ipsum sperem⁹ in ipsum credamus que credenti omnia possibilia esse pmittit. Nocte igit insecuta dictis matutinis tentoriū clam exiuit et quodam fratre qui eū latenter obseruabat videente in oratōne sub qdā arboze se piecit. Erat enim nox luna et stellis lucētib⁹ admodū clara. Qui cū diutius orasset. et se a deo exaudiri p spiritū cognouisset. tētoriū cunctis vt putabat ignorantib⁹ repetit. Et ecce obscurata luna et astris obductis tempestas nimia facta est. et venti validi exiterunt. Cunq; diluculo surrexissent. vident siluam hinc inde erutā fundando monasterio locum satis amplū dedisse. et arboz̄es passim iacentes p edificio sufficiētē lignoꝝ copiam prebuisse. Cū sanct⁹ ludgerus eos pcontari gratulabūd⁹ cepit. an adhuc celū ex eo loco pspeciuros se crederent. Una tū arborum sub qua scilicet vir sanctus nocte oraverat inconcussa pmansit. sub qua ei cella posita est vbi aliquādo cū quodam clerico odelgrimo nomine confe ens. inter alia spiritu pphetico sibi predixit. Illud te nosse volo. qd tū me viuente publicari inedico. in hoc loco me die iudicij expectaturum. et vbi nunc sedeo monumentum habiturum. Ita clericus ille arborem quā diu ibi stetit diligenter obseruauit. sz cum postea in vsū eccie que ad occidentalē ei⁹ ptem pstruebat precisa fuisset. lapidem in eodem loco nullo alio sciente p signo infodit. qui postea cū ibidem sancto viro sepulchr̄ paretur inuentus et effosus est.

Legitur de purificatione beate marie virginis. .lviij.

Apibus beati bonifacij pape q vt in ecclesiasticis historijs legit a foca imperatore precib⁹ eximijs obtinuit qtenus templum romuli quod ab antiquis rhomanorum grece pantheon vocabat sancte dei ecclesie quasi ad supplementum religionis adderet. ⁊ in honore beate semp virginis ac simul omnium sanctorum dedicando consecraret. facta est in vrbe rhoma sedicio inter iudeos atq; catholicos non modica. Impugnabant quippe iudei toto vesanie impetu fidem incarnatōnis xpi. asserentes etiam virginem mariam de semine ioseph cui desponsata erat non de spiritu sancto

pcepisse xpm et generasse. adijciētes iuxta ipiissimā heresim grecoꝝ oīb⁹ modis impossibile fore vginē cōtra naturā parere posse Cunq; diutius apud rhomā hec alteracio haberet. et iā xpiani feruētissimo fidei zelo p fanos iudeos nisi cito resipiscerēt et ad baptismi grāz puolarent ex vrbe pellere vellet. erat quidā eiusdē romane vrbis ciuis cecus nat⁹. ꝫ tamē xpianis lris apprime imbut⁹ Is nā q; quodā die eodē xpianitatis feruore succensus vbo veritatis pflictur⁹ aggressus est iudeos. ⁊ tanta illos cōstantia redarguit vt pene oēs inuenirent vt falsos testes decuit elingues Ad vltimū vero iudei ad pbra puerilia puicia stomachari do valde ceperunt imperare dicentes. Tu cuz sis hō pctōr et in peccatis totus natus quo ausus es fidē xpianoꝝ defēdere et nos ad pugnā lacessere? Nōne liquido patet xpm tuū adeo impotētē esse vt nō posset etiā tibi lumīa reformare? Ad hec cec⁹ Expectare in qt triduo et videbitis in me magnalia dei Erat aūt post triduū venerāda solēnitas purificatiōis scē marie quā greci ypapāti vocāt q ē quarto nonas februarij. et necesse erat vt eadem sacrosancta festiuitas apud pfatam eccīam sancte marie vginis ab oīmi clero rhomano eodē anno celebrari debuisset q tantūmō singul' annis apud sanctā mariā maiorem fit. Quo audito iudei indigne tulerunt et sbridendo dixerūt. Certe xps tu⁹ quē pfes nri crucifixerūt nō pt tibi oculos reddē q nō potuit semetipsū de mortis piculo liberare. Attū si in pntia nra te illumīabit p certo nos oēs credere habem⁹ in illū. et tūc liq de pstabit qz ipse est vere fili⁹ dei et nō sit ali⁹ saluator mūdi. Eo aūt pacto hoc affirmare placet. vt si qs in xpm nō crediderit hoc viso miraculo oīm rerū suaꝝ pscriptionē patiat et iniurijs maximis vtpote maiestatis re⁹ de vrbe eijciat His dictis recesserūt iudei vnusqsq; in sua. Cec⁹ vero clāculo se pduci fecit ad dōm suum bonifacium. et indicauit ei pactū et cōditionē iudeoꝝ sup fide xpianorum Quib⁹ papa auditis pl⁹ solito letus efficit. atq; ꝫ eodē momēto omnib⁹ mādauit iudeis q̄ten⁹ sine dubio pfate solēnitati vnanimiē occurrerent Aduenit autē festiuitas illa magna totusq; rhomanoꝝ cler⁹ apud pfatā eccīam ex more puigiles celebrat⁹ circubias pgregatus est. sul' iudeorū coturru⁹ nō modic⁹ habebat immixtus Duct⁹ est aūt cec⁹ ille in medū plen⁹ fide et spū sapientie nihil hesitās de positis. Tūq; ab oībus fidelibus nocturni ibidē canerēt hymni ⁊ iam octaua lectio rcitata fuisset cec⁹ aū altare mris dni pduci se rogauit ibidēq; baculo sustentat⁹ canē cepit q̄dam rūsoziū videlz Gaude maria qō sibi aū biduū qz musice artis gnatus fuit ppoluerat. in q tā viuaciter iudeoꝝ errorē pfutauit. vt sub oculis oīm q aderāt ppleto versu eiusdē responsorij. vera lux q xps est genitrix. sue interuētu cui⁹ virginitatis itegritas eodē cātu defensa ē lumē ei' oculoꝝ clarissimū rddidit q ei⁹ mēiē primit⁹ fide catholica illūinauit. Quo viso cunctis miraculo ab oīb⁹ xpianis ilico gloria in excelsis deo canit et exultatio spūalis habet. Iudei q̄z ad quingentos viros stati ad baptismi puolarūt grām. reliq fuga lapsi a vrbe rhoma visi vltra nō sūt. vñ placuit scē rhomane ecclie vt idē rūsoziū in eadē festiuitate octauū locū ppetualiter obtinere debuisset. q̄ten⁹ memorabile miraculū fideliū cordibus omni tpe ad laudem xpi feruenti⁹ sp

inherere potuisset Ipso prestāte qui regnat in secula amen .lix.

Contigit post multa tpa circa hoc idem responsorium Gauce maria.aliud quoddam mirabile miraculū. Nam habitabat in confinio cuiusdam capellule iudeus quidam incarnationis dominice sed precipue sicut et sunt omnes iudei virginitatis marie extremus inimicus. Erat autez eo tpe in eadē parrochia scholaris q̄dam eidem virgini gloriose valde deuotus.qui ad honorē beate dei genitricis sed precipue in pfusionem ⁊ oppprobrium illius impropbri iudei integritatē virginis nequiter impugnantis hoc duxit in plurtudinez vt inter cetera deuotionis exercitia quibus eā venerabatur singulis diebus in capellaz illam ingressus corā ipsius imagine hoc responsorium fletis gemibus decantaret deuote. Audiebat hoc iudeus quotidie.et quoniam clericus erat verba intelligens in sui derisum pposita ingēti tabescebat invidia Stridensqz in illum dentibus suis obseruabat.si qū solum illum posset inuenire q̄tenus hoc suū opprobrium ipsius occasione terminaret Et ecce die quadā iuuenē hūc ingressum capellulam iudeus psecutus est et solum illum psiderās Nūc inquit tante tue insolēcie mihiqz diu iniurie exhibite finem imponā Arripiens qz iuuenem discidit in frustra. sicqz per singula mēbra discisum sub ipsius capelle gradibus sepeliuit Bz virgo beata que misericordie suc officium ingratis atqz peccatorib⁹ exhibere pstuit huic fideli suo famulo et martyri in tribulatione nō defuit. sed corpus p sibi impenso obsequio in frusta discisum recolligens rursuz miōrditer viuificauit.precepitqz iaz viuo vt solituz obsequiū exhiberet ei tanto deuotius quāto pro exhibito famulatu copiosius se sentisset adiutum. Mox iuuenis ad altare rediit ⁊ idem responsorium solito multo deuotius decantauit. Cum autem ad verba illa peruenisset Erubescat iudeus infelix.cū multa cordis fiducia fm altitudinem notay! vocez altius plus solito eleuabat. vt scz altitudīe vocis exprimeret magnitudinē gratiay actōnis.et iude⁹ qui ad delēdū marie obsequiū et in sue inuidie rīmedium eum occiderat audiens rursuz canentē quem credebat occisum amplio⁹ veretur Quod et factū est Iaz iudeus audiens illum canentē alium quendam hūc esse suspicatus Verū tamen venit vt videret atqz si alius esset rursus illum occideret Sed videt et stupet.qz quē ipse se sciebat sepelisse iam resurrexisse videbat.atz ideo se frustra tantū facinus pmisisse Tunc iuuenis ne tam gloriosū miraculum suo silentio celaret vacēs ad pastorem parrochianum singula illi per ordinem enarrauit.ostendens eidem cicatrices tanq̄ signa quedā in singulis incisionuz locis pro pfirmatione miraculi derelicta Pastor aūt pro mirabili hoc diuulgādo miraculo populū puocauit eis qz de dei genitricis misericordia egregiū sermonem fecit. Pro cuius pfirmatione sermonis iuuenem pduxit in mediū. et quid circa eum ptigisz p singula patefecit. Quod oīs plebs vt vidit dedit gloriā ⁊ eo et laudem gloriose vīgini matri ei⁹que sibi deuotos in sui tribulatōne nō deserit. Verū cū iudici ciuitatis hoc idem esset recitatum miraculum pprehendens iudeū pcōmisso latrocinio pdemnauit in mortem Sed iudeus xpianum se fieri toto corde desiderauit.et sic vitam obtinēs eius vīginitatē studuit conatu

toto defendere. quam noscebat pus impie et pinaciter impugnasse

Legitur in hystoria annūciatiōis beate virginis. .lx.

Quidā miles qdam in via pmuni habebat castrū.et omes transeuntes sine miseratiōe aliqua spoliabat. ỹ ginē tū mariā qtidie salutabat. nec p aliquo impedimēto emergenti ab ipsa salutatione aliqua die cessaē volebat Accidit aūt vt quidā religiosus vir sāctus inde trāsitū faceret ⁊ ipm predictus miles pinuo expoliari iuberet Vir aūt sanctus rogauit pdonesvt ipsū ad dōm suū deducant. qa ad ipsum hīet secreta q̄ pferret. Adductus aūt rogauit militē vt oēs de familia sua et castro pgregari facēt vt eis verbū dōi predicaret. Cū aūt cōgregati fuissent ille ait. Nequaq̄ hic oēs estis.ꝯ aliquis adhuc deest. Cui cū se oēs adesse asserēt aiebat diligenter pquirite ⁊ aliquē inuenietis abesse Tunc vn⁹ exclamās dixit qm̄ solus camerarius nō venisset Ille aūt dixit Vere ipse est qui sol⁹ deest Pro eo ergo cito mittit et in medīū deducit Cū aūt virū dei vidissz revolutis terribilit oculis caput instar insani agitabat. nec pius accedere audebat. Vir aūt sanctus dixit ei. Adiuro te p nomen dōi nr̄i hiesu xpi vt qs sis nobis edisseras et quaz ob causā huc veneris palā pandas. Cui ille Deu adiurat⁹ pdere cogor invitus. Ego em̄ nō sum hō ꝯ deinō q̄ formā homīs accepi.et.xiiij.annis cū hoc milite pmansi. Nā princeps noster me huc misit.vt diem qua ipe sue marie saluationē non diceret diligentius observarem et in euz ptāte accepta ipsum pinuo strangularem et sic in malis operibus vitam finiēdo noster esset. Quacūqz em̄ die ille salutationez dicebat in ipm ptātem habere non poteram. Ecce autez de die in die diligenti⁹ observaui ⁊ nullum die quin eā salutauerit pretermisit. Dec miles audiēs vehemēter obstupuit et ad pedes viri dei se pjciens veniā postulauit.et in meli⁹ deinceps vitā mutauit Vir aūt scūs dixit demoni. Precipio tibi demon in nomine dōi vt hinc statim abscedas et talē hacten⁹ locū possideas vbi nulli gloriosā dei genitricē invocanti nocere presumas. Dec vbi iussa dedit. demon abscedens evanuit.

Legitur in legenda assumptionis beate virginis. .lxj.

Miles quidā potens valde ac dives dū omnia sua bona indiscreta liberalitate dispgeret ad tantā inopiā devenit vt q̄ plueuerat magna tribuere.iam incipet minimis indigē Habebat aūt vxorē pudicissimā ⁊ beate marie devotā. Appinquāte aūt q̄dā solennitate in q̄ predict⁹ miles mlta donaria plueuerat elargiri cum iam qd tribuēt.nō nimia pfusione ⁊ verecundia ductus quousq̄z predicta solēnitas transisset desertuz locū meoris amicū expetijt vt fortune suc incomoda plangeret ⁊ verecundiā evitaret. Et ecce subito quidā equ⁹ valde terribilis terribiliorē hīs sessorē accessit. Cui⁹ assessor eū alloquit et cām tāte sue tristitie sciscitat. Cui cū oia que sibi ptigerant p ordinē enarrasset ille ait. Si mihi in modico obtpare volueris magis q̄ antea gl'a et divitijs abundabis. Spondet pncipi tenebrax se quicqd iusserit libenter facturum dummō ipse sibi impleat qd̄ pmittit. Et ille Ecce pges in domū tuam et in tali loco requires et ibidem tot auri et argenti pondēa et tot lapides pciosos inuenies Mihi autē hoc facias vt in tali die vxorem tuam huc ad me adducas Sub

tali promissione miles ad domū re-
uertitur et in loco de quo sibi dixerat
querens omnia reperit que sibi pdi
xerat. Que inueniens mox emit pala
tia largitur dona redimit fūdos cō-
parat seruos. Appropinquante vero
die statuta vxorem suā vocauit ⁊ di
xit. Equū pscende qz aliquo lōgius
mecū pgere te optet. At illa tremēs
et pauens viri impio ptradicere nō
presumens beate marie se deuote cō
mendauit et post virū ire cepit. Cuz
autē longius pcessissent ⁊ in via qn
dam ecciam inuenissent ille de eq̄ de
scendens ecciam intrauit viro exteri
us expectante. Dū vero beate marie
se deuoto pmendaret illa subito ob-
dormiuit. et ygo gloziosa pdicte ma
trone habitu et qualitate p oia sil'is
de altari processit et fozas exiens e-
quū pscendit matrona illa in eccia re
manente. Vir aūt suā vxorē esse arbi
trans pfectus est. Cū autē ad locuz
statutū venisset ecce pnceps tenebra
rum cū impetu nimio veniebat ⁊ ad
locū festinabat. Sed cū appropinq̄s-
set statim ille infremuit et tremēs ac
pauēs accedere nō presūpsit. dixitqz
militi. Infidelissime hoīm cur mihi
taliter illusisti et p tantis bnficijs mi
hi talia ptulisti? Ego cm̄ tibi dixerā
vt ad me adduceres tuā piugez ⁊ tu
mihi adduxisti dñi genitricē. Volebā
vxorē tuā et adduxisti mihi mariaz
Nam cū vxore tua mihi m'tas infe-
rat iniurias de ea volebam expetere
vltionē. Et tu ad me istaz adduxisti
vt me torqueat et in infernū mittat.
Audiens hec vir vehementer stupe-
bat et pre timore et ammiratione ni-
mia loqui nō poterat. Sancta autez
maria dixit. Qua temeritate neq̄z spi
ritus deuote mee nocere p̄sumpsisti?
Non hoc tibi impune cedet. et nunc
te hac plecto sententia vt in infernū
descendas. et alicui me cum deuotō
ne inuocanti nocere de cetero nō p-
sumas. Ille aūt cū multo eiulatu re-
cessit et vir de equo exiliens se ad pe
des eius pstrauit. Quē virgo increpans
ad suā vxorē q̄ adhuc in eccia
dormiebat iubet redire et omēs di-
uitias demonis abijcere. Rediens er
go cū adhuc vxorē suā dormientem
inueniret eā excitauit et sibi que acci
derant enarrauit. Cū autē domū re
dissēt et oēs demonis diuitias abie
cissent in laudē virginis deuotissime
pmanserunt et multas postmodū di
uitias ipsa largiente virgine recepe-
runt. Legitur in historia de na
tiuitate beate marie vginis. lxij
Quedā mulier solatio viri sui de-
stituta vnicū filiū hēbat quē tenerrie
diligebat. Quadam aūt vice fili' ei'
ab inimicis capit et in custodia vin-
culat. Quod illa audiens incōsolabi
liter flebat. et beatā virginē cui m'tū
deuota erat p liberatōne filij impor
tunis precib' exorabat. Tādē vidēs
quia sic nihil pficeret ecciam in qua
erat sculpta imago beate marie vir-
ginis sola intrauit. et coraz imagine
stans ipsaz sic alloquit. O virgo beata
pro liberatione filij mei te sepe roga
ui et adhuc nequaq̄ matri misere ib-
uenisti. Tuuz pro filio meo implozo
patrocinū ⁊ adhuc nullū sentio fru
ctū. Igit sicut filius me' mihi ablat'
est. sic et ego filiū tuum tibi auferam
et obsidē p filio meo in custodia po
nam. Et hec dicens ꝓpius accessit et
imaginē pueri quē virgo baiulabat
auferens domū abijt. Accipiēsqz ima
ginem pueri ipsaz in lintheo purissi-
mo inuoluit et in archa ferrēdēs ipaz
cum claue diligētius obfirmauit. bo
nū obsidem pro filio suo hre se gau-
dens. et ipsum diligenter custodiens.
Et ecce sequenti nocte beata virgo

inueni apparuit.et ianuam carceris aperiens inde vt exeat precepit eiq; dixit. Patri tue fili dices vt meum reddat filiū exquo reddidi sibi suuz Qui exiens ad matrē venit.et qualr btā ygo cū liberauerit enarrauit. Il la aūt plurimū exultās imaginē pueri accepit ⁊ ad eccīam vadens beate marie reddidit dicens. Grās vobis dña refero qz mihi meū vnicū filiuz reddidistis.et nunc vobis filiū vm reddo. qz meū me recepisse pfiteor. Legiē in hystoria de oīb'scis lxiij.

Cū in die oīm sanctorū eccīe sācti petri custos ex deuotiōe oīa altaria circuisset et oīm sāctoz suffragia implorasset.⁊ demū ad altare sancti petri redisset ibi paululū pquiescēs extra se rapiē Et ecce vidit regē reguz in solio sblimi psistentē et oēs angeli in eius circuitu pmorantes. Tūc virgo virginū in dyademate pfulgenti aduenit quā innumerabilis multitudo virginū et ptinentiū seqbaē Huic rex ptinus assurrexit.et posito solio iuxta se sedere fecit Post hoc aduēit quidā vestitus pilis camelorz quem seqbaē multitudo venerabiliū senorum Deinde aduenit ali' pontificali habitu decorat' quē alia cohors in habitu psimilis sequebaē Postea vero pcessit innumerabilis militie multitudo. Post qs aduenit turba diuersarz gentium infinita. Omnes igitur aū regis soliū aduenerūt et ipm flexis genibus adorauerūt. Is aūt qui pōtificali habitu erat matutinas ceteis psequentib'inchoauit. Angelus aūt qui predictū custodē ducebat eidem visionē exposuit.asserens virginē in prima acie matrē dei esse. vestitū de pilis camelorz iohannē baptistā cuz patriarchis piter et phetis. pontificali ornatū habitu]petrū cū ceteris apostol'. milites martyres turbā reliquam pfessores Qui ideo oēs ante regē venerūt vt pro honore sibi hac die a mortalib' exhibito grās agerēt et p orbe vniuerso orarent. Deinde ad locū aliū ipsum duxit et vtriusq; sexus hoīes alios in stratis aureis alios in mensis gaudentes diuersis delitijs.alios nudos et inopes auxiliū mendicantes oūdit. Dixit aūt hunc purgatorij locū esse. Abundātes yo aīas illas esse quib'ab amicis p multa suffragia copiose subueniebatur. Egentes vero esse quorz cura nulla tenus habebaē Jussit ergo vt oīa sūmo pontifici intimaret vt p' festū oīm sanctorz diem statueret aīarz vt saltez generalia suffragia p illis illa die fierent qui specialia hre neqrent

Legitur in hystoria de pmemoratione animarum. .lxiiij.

Legitur q; quidam piscatores sci theobaldi in autūno fructuz magnū glaciei p pisce prendiderunt de quo magis q̄z de pisce gauisi sūt.maxime qz episcopus dolore laborabat ipāz glaciē eius pedibus supposuerunt et magnū ei refrigeriū pstabat Quadā vero vice de glacie hoīs vocez audiuit Qui ab ipso adiurat' quis eēt dixit. Cū quedā aīa que in hoc gelicidio p peccatis meis affligor.et liberari possem si triginta missas sine interuallo triginta diebus ptinue diceres Qui cū missarz medietatē dixissz et se iam ad missā aliā pparasset diabolica suggestione ptigit q; fere oēs hoīes illi' ciuitatis inter se bella mouerent Illū vocat' epus ad sedandā discordiā sacras deponēs vestes missaz illa die intermisit Itē reincipiēs et iā duas ptes pplens exercitus magnus vt videbaē ciuitatē illā obsedit ⁊ ppulsus misse officiū intermisit Deinde reincipiens.et cum omnes vltima excepta dixisset.et vltimā incho-

are vellet tota villa ⁊ dom⁹ episcopi accensa est. Cui cū servi dicerent vt missam intermitteret ille dixit. Et si tota villa cremari deberet missā non dimittere. Qua celebrata glacies p̄tinus resoluta est. et ignis quē se vidisse credebant tanq̄ fantasma recessit ⁊ nullum damnū intulit .lxv.

Magister filo quēdā suū scholarē egrotantē obnixe rogauit vt p⁹mortem ad se rediret ⁊ statū suū sibi renūciaret. Post aliquot igit̄ dies sibi apparuit cum papa de pgameno tota sophismatib⁹ decr ipta. et int⁹ flāma ignis tota tecta. Qui req̄situs a magistro q̄snam esset ait. Ille vtiq̄ sum q̄ ad te rediē p̄misi. Qui de statu suo requisitus ait. Hec cappa plus super me ponderat et plus me premit q̄ si vnā turrim sup̄ me haberē. Et est mihi data vt eā portē p̄ gloria quā in sophismatib⁹ habui. Porro flamma ignis q̄ apta est pelles sunt delicate et varie quas ferebā. q̄ flāma me cruciat et exurit. Sed cū magister illam penā facilē iudicaret dixit eidē detūctus vt manū extenderet et sic facilitatē sue pene sentire posset. Cūq̄ manū extendisset ille guttas sui sudoris dimisit q̄ predicti magistri manū sagitta citius pforauit ita q̄ cruciatū mirabilē sensit. Et ait. Talis tot⁹ est ille ignis. Ille igit̄ magister ex ipsius pene acerbitate pterrit⁹ seculū deliberauit deserere et religionē ītrare. Cū mane scholarib⁹ pgregat⁹. hos ysus exposuit. Liquo coax ranis cras corvis vanaq̄ vanis. Ad logicā pgo q̄ mortis nō timet ergo. Et sic seculum deserēs ad rīligionē pfugit .lxvj.

Cum q̄dā in quadā rupe argentū foderent subito rupis cecidit et sūditus cunctos extinxit. Vn⁹ aūt eorum sbtus in quodā sinu ipsi⁹ rupis mortem euasit. inde tamē exire nō valuit. Vxor autem illi⁹ defunctū existimēs oī die p̄ ipso missas celebrari fecit. ⁊ panē vnū vrceū vini cū candela q̄tidie offerebat. Cui diabolus inuidēs p̄ tres dies continuos eidē in forma humana apparuit et quo tenderet req̄siuit. Cui cū illa sui itineris cām exponeret ille aiebat. noli frustra vexari q̄ iam missa celebrata est. ⁊ sic illa trib⁹ dieb⁹ missas intermisit nec missam celebrari fecit. Quidā aūt p⁹hec in predcā rupe argentū fodiēs quādā vocē audiuit de sbter dicentē. plane pcutias. q̄ capiti meo īminet magn⁹ lapis. Cū aūt ille tremeret et ad hanc vocē audiendā plurimos p̄uocass̄. item fodit et sil'ēr vocē audiuit. Tunc oēs p̄ius accedentes dixerūt. Quis ei es tu? Qui rūdēs dixit. Plane pcutit⁹. q̄ magn⁹ lapis q̄i sup̄ me cadit. Qui a latere fodiētes. ⁊ ad eū vsq̄ p̄uenientes eū sanū et incolumē extraxerunt. Et sciscitātes quō ibi tādiu vixisset dixit q̄ q̄libet die panis vn⁹ et vrceus vini cū candela accēta nisi tantū in trib⁹ dieb⁹ sibi oblat⁹ fuit. Quod vxor ei⁹ audiens ⁊ vehemēter exultās agnouit q̄ de oblatione sua fuerat sustētat⁹ et q̄ diabol⁹ eas decepat ne ill' trib⁹ dieb⁹ missas cantari faceret. .lxvij.

Dū quidā miles in lecto cū vxore sua esset et luna valde lucēs p̄ rimas intraret. mirabat quō hō rōnal' creatori suo nō pareret cū eidē creature irrōnales parerēt. Et dū cuidā militi defuncto qui sibi fuerat familiar⁹. detraheret subito ille qui mortu⁹ fuerat thalamum introiuit dixit q̄ illi. Amice noli male suspicari de aliquo et p̄dona mihi si quid in te peccaui. Cunq̄ sup̄ statu suo interrogaretur dixit. Varijs penis affligor precipue q̄ tale cimiteriū violaui. ⁊ ibi quēdā vulnerans cū cappa sua expoliaui. q̄

mihi supponit 7 vno mōte magl. me
pmit Rogauitq; vt p se ozōes fieri
facēt Cū aūt ille sibi diceret an vellz
q a tali sacerdote ipsas ozōnes fa-
ceret fieri. ille ad hoc nil rūdens ca-
put more tremētl. pcussit Deinde di
xit si vellet q talis eremita p se oza-
ret Cui ille. vtinaz ille p me ozaret.
Dō cū se facturū pmitteret ille. Et
ego dico tibi q ab hac die vsq; ad
duos ānos tu etiā mozieris. Sic ille
disparuit. et miles vita sua in melius
mutata in dño obdozmiuit.

.lxviij.

Tpibus karoli regis francoz cle-
ricus quidā ozdine leuita sagarie re
gis german' dei genitricē toto coz-
de diligens eius hozas solit' cātare
pentū psilio nubere volēs cū quadā
puella valde pulchza cōtrit. accepta
aūt a presbytero nuptiali bñdictōne
die quodā missa celebrata. recordat'
q btē marie vginis hozas iuxta mo
rē suū nō cantauerat illa die. oēs ab
eccia exire coegit sponsaz domū mit
tens ipse solus iuxta altare remansit
Cūq; solus dñice mris hozas decā-
taret et antiphonā Pulchza es 7 de-
coza filia hierlm diceret. subito appa
ruit ei dña 7 ppetua dei genitrix vi-
go maria cū duob' angelis dexterā
et leuā eius tenentib' dicēs Si ergo
pulchza sū et decoza q̄d est q me di
mittis et sponsā aliā accipis? Nōne
ego pulchzioz sum illa. Nonne ego
opti-ma formosa? Vidisti ne tam pul
chzam? Cui ille Dña mea inq̄t clari-
tas tua omnē mūdi pulchzitudinem
excellit Tu es sup chozos angelozū
eleuata. tu es sup celos celoz exalta-
ta Quid ergo vis vt ipse faciā? At il
la Si sponsā carnalem cui adherere
vis amoze mei dimiseris me sponsaz
in celesti regno habebis Et si pceptō
nis mee festū annuatim sexto id' de-
cembris solēniter celebraueris et ce-
lebzandū pdicaueris mecū in regno
vnigeniti mei laureat' eris Dis ita
q; dictis dña nr̄a ab oculis ei' dispa
ruit Cleric' vo domū redire rennu-
ens absq; pntū psilio ilico ad abba-
tiā quādā extra patriā pfect' mona
chali habitu decozat Et post exiguū
tpis meritis beate marie virginis q̄
diligētes se semp decozat et btificat
vitā btāz finuit in hoc exilio et eter
naz accepit in seculo futuro Qz pri'
tū aqleie patriarcha fact' festū cōce
ptionis eiusdem die predicto q̄ diu
vixit pprijs octauis celebzauit et ce-
lebzandū cunctis predicauit. Atten-
dant hoc oēs virgines qui amoē be
ate virginis pfugio spōte se fraudāt
quantā mercedē precib' beate marie
virginis in celo sunt recepturi.

De visitatione gloziose virginis
marie. .lxix.

Cleric' quidā beate marie devo-
tissim' crebis eā precib' fideliter ex-
ozabat. vt sibi suā pulchzitudinē oñ-
dere dignaret q̄ in scripturis sacris
sepi' pmendat vt ē illud cāticoz. iiij.
Tota pulchza es amica mea 7 macu
la nō est in te ꝛc. Item Canticoz. vij.
Quā pulchza es 7 q̄ decoza karissi
ma in deliciis tuis ꝛc. Cui' pie petio
ni mater mīe annuēs p angelū ei mā
dauit q tali hoza sibi appareret. Iz tñ
scireet incōueniēs et indignū esse ocu
lis quib' eā videret postea terrenuz
aliq̄d cernere Cū aūt rūderet cleric'
se iurare si post ei' visionē fieret cec'
tū angelo disparēte cepit anxie cogi
tare. qz si visū penit' amitteret eū mē
dicare de cetero oporteret Excogi-
tauit ergo psiliū q vno oclo clauso
alterū tantum ad eam videdam api
ret Apparente aūt sibi beata virgine
tpe assignato inestimabilē claritatez
et pulchzitudinē vidit. et cupiēs ple

nius eam videre etiam oculum quē tenuerat clausū aperuit. sed visio tūc repente disparuit. Cū ergo oculo q̄ eam viderat esset orbat⁹ altero saluo manente. ipse lachrymās eo q̄ oclo pepcisset. se cepit vehemēter arguere dicens Utinā tot⁹ fuisse ocul⁹ vt eā vidissem plen⁹ Cū aūt denuo dñaz nr̄az instantissime exorare vt se adhuc semel ei ostenderet. qz ꝓterea etiam residuū oculū libenter amittēt. iterato pijssima virgo maria ei apparuit. ⁊ sua visione ineffabiliter ꝓsolata et residuū oculū sibi seruauit ⁊ p⁹ amissum restituit. .lxx.

Legitur in vita sancti andree q̄ senex q̄daz noīe nicolaus adijt aplm̄ dicens. Dñe ecce iā. lxx. anni sūt vite mee in quib⁹ semp luxurie deseruiui Accepi aūt aliqū euāgeliū orās dominū vt mihi amodo ꝓtinentiaz largiat̄ Sed in ipo pctō inueterat⁹ ⁊ a mala ꝓcupiscentia illectus statim ad opus solitū reuertebar Quadā igit̄ vice ꝓcupiscentia inflāmat⁹. oblitus euangeliū qd̄ sup me posuerā ad lupinar iui. Statiq̄ meretrix dixit mihi egredere senex egredere qz angel⁹ dei es tu. Ne me ꝓtigas neq̄ huc accedere ꝑsumas. video eīm sup te mirabilia Stupefact⁹ ad vba meretricis recolui q̄ mecū euangeliū detulissem Nunc igit̄ sancte dei p salute mea tua oratio intercedat. Audiēs hoc btūs andreas flere cepit. et a tertia vsq̄ ad horā nonaz orauit. et surgens noluit cōedere sed ait. Nō cōedam donec sciaz si dñs miserebitur huius senis. Cunq̄ diebus quinq̄ ieiunasset venit vox ad andream dicens Obtineas andrea pro sene. sed sicut ieiunijs macerasti te. sic et ipe se afflīgat ieiunijs vt saluetur. Sicq̄ fecit et sex mensibus in pane et aqua ieiunauit. et postmodum plenus bonis operibus in pace quieuit. Venit igitur vox ad andream dicens. Per orationem tuam nicolaum quem p̄dideram acquisiui .lxxj.

Quidam iuuenis secrete sancto andree dixit. Mater mea pulchrum me videns de opere illicito me attētauit Cui dum nullatenus assentirez iudicem adijt. volens in me crimen tante nequitie retorquere. sed ora p me ne moriar tam iniuste. Nam accusatus penitus reticebo malens vitam perdere quam matrem tam turpiter infamare Juuenis igitur vocatur ad iudicium et ilico eum andreas prosequitur. Accusat mater instāter filium q̄ se voluerit violare. Interrogatus pluries iuuenis an restaliter se haberet. nihil penit⁹ respondebat Tunc andreas matri dixit. Crudelissima feminarum que p tuā libidinem filium vnicum vis perire. Tunc mulier preposito dixit Domīe huic hoī filius meus adhesit postq̄ hec agere voluit Iratus itaq̄ iudex iussit puerū in saccū linitū pice et bitumīe mitti et in flumīe pijci Andream aūt in carcerē reseruari. donec excogitaret supplicīū q̄ piret Ex orāte andrea tonitruū horribile oēs ēruit et terrēot⁹ ingēs oēs pstrauit. ⁊ mulier a fulmīe pcussa et arefcā corruit Orantib⁹ aūt cūctis aplm̄ ne pirent orauit p eis et oīa cessauerūt Tunc ꝓposit⁹ credidit et dom⁹ ei⁹ tota

Eps q̄dā religiosā agēs .lxxij. vitā btm̄ andreā int̄ ceteros ⁊ sup̄ ceteros scōs in veneratōe hēbat ita q̄ in suis opib⁹ hūc sp̄ titulū ꝓponebat ad hōrē dei et btī andree Inuidens igitur viro sancto hostis antiquus ad eū decipiendum tota calliditate se ꝓtulit se q̄ in formaz pulcherrime mulieris trāsformauit. Venit igitur ad palatium epī asserens velle cōfl

teri eidē. Mandat epūs suo pmario
pfiteat cui plenitudinem tradiderat
ptāris Renūciat illa q̃ nulli hoīm ni
si sibi secreta sue pscie revelabit. Sic
q̃ victus epūs eā ad se venire prece
pit Cui illa Obsecro dñe miserē mei
Ego em̄ in annis puerilib⁹ vt cerni
us pstituta et a puericia delicata nu
trita necnō a regia stirpe progenita
huc in pegrino habitu sola veni Mā
pater me⁹ rex et potens valde cuidā
magno principi me volebat in cōiu
giū sociare. Cui rūdi q̃ omnē thorū
materialē abhominarer. qz v̄ginita
tē meā xpo dedicavi in ppetuū. ⁊ iō
nunq̃ posse incarnalē copulā psētire
Deniq̃ sic artata q̃ oportebat me ā
eius volūtati obediere aut certe di
uersa sbire supplicia. latēter fugā inij
magis eligens exulare q̃ spōso meo
fidē infringere Audiēs vo vre sancti
tatis preconiū sub alas vrē ptectio
nis pfugi sperās me apud vos repiē
locū quietis vbi possū ptemplatōis
cape secreta silentia pūtis q̃ vite vi
tare naufragia et pturbationes mun
di pstrepentis fugē. Admirās in ea
epūs nobilitatē generis pulchritudi
nē corpis. tā īmensum feruorē ⁊ tāte
eloquentie venustatē placida et beni
gna voce rūdit. Esto secura o filia
nec formides. qz ille ob cui⁹ amorem
te et tuos et tua tā viriliter ptēpsisti
tibi ob hoc et in pūti cumulū gratie
et in futuro plenitudinē glorie largi
etur. Sed ⁊ ego seruus ei⁹ me ⁊ mea
tibi offero eligas q̃ tibi vbi placue
rit māsionē. volo aūt vt mecū hodie
prādere debeas Cui illa Noli inq̃t
pr̄ noli de hac re me rogare. ne forte
ex hoc aliq̃ suspicōis cā pveniat ⁊ ni
tor fame nr̄e denigratōnē aliquā pa
tiat. Ad quā epūs dixit. Plures eri
mus et nō soli. et iō nul⁹ male suspi
cionis scrupul⁹ poterit generari Ve
nientes itaq̃ ad mēsā epūs et illa ex
opposito psederunt ceteris residētib⁹
hinc et inde. Intendit in eā epūs cre
bro eiusq̃ faciē intueri nō desinit et
pulchritudinez āmirari. Sicq̃ dum
oculus figit animū sauciat. et dū ei⁹
faciē nō desinit intueri antiquus ho
stis cor ei⁹ graui iaculo vulneravit.
Perpendit ipse diabol⁹ hoc et pul
chritudinē suā cepit magis ac magl.
augere. Iāq̃ epūs prim⁹ erat psēsui
vt eā de illicito ope attētaret qn̄ pos
sibilitas se offerret. Tūc sbito qdā pe
grin⁹ venit ad ostiū crebris ictib⁹ et
magnis clamorib⁹ sibi postulās api
ri. Cūq̃ sibi apire nollēt. et ille clāo
rib⁹ et ictib⁹ nimis eis fieret īportu
n⁹ interrogat epūs mulierē si ingres
sū illi⁹ hoīs pegrini acceptaret. Cui
illa dixit. Proponat sibi aliq̃ qstio
satis gravis quaz si enodare sciverit
admittat Si aūt nescierit tāq̃ insci⁹
et indign⁹ epi pūtia repellat. Favēt
oēs ei⁹ sñic. et qs sufficiēs esset hanc
qstionē ponere sciscitant Cūq̃ nul
lus sufficiēs invenit epūs dixit Quis
nr̄m ad hoc tā sufficiens ē q̃ vos o
dña q̃ ceteros nos et eloquētia pce
ditis et sapīa plus nob oīb⁹ rutilat.
Vos ergo hāc ponite qstionē. Tūc
illa dixit. Interrogeat qd̄ est mai⁹ mi
raculū qd̄ de⁹ vnq̃ in pua re fecerit
Interrogat⁹ de hoc pegrin⁹ p mūciū
dixit Diversitas et excellētia facie
Inter tot em̄ hoīes q̃ fuerī ab inicō
mūdi et vsz ad finē futuri sūt duo re
periri nō possēt qz facies p oīa sīles
eēnt In ipsa qz tā minima facie de⁹
oīpotēs oēs sens⁹ corpis collocavit.
Audiētes oēs ei⁹ rñsionē admirātes
dixerūt Vera ⁊ optīa solutio qstōis
Tūc mulier ait Proponat ei qstio se
cūda gravior in q̃ meli⁹ possim⁹ ei⁹
sapīam experiri. Querat ab eo vbi
terra sit altior oī celo? Percunctat⁹

de hoc pegrinus respondit. In celo empyreo vbi residet corp⁹ xpi Corpus em xpi qd est altius omi celo ē de nra carne formatum. porro caro nra quedā terrea ſba est. Cuz igitur corp⁹ xpi sup oēs celos sit et de nra carne originē duxerit. caro autē nra de terra sit ꝓdita ꝓstat q vbi corp⁹ xpi residet ibi ꝓcul dubio terra altior celo manet. Refert nuncius quid rndeat pegrin⁹ Et ecce oēs rnsionē eius mirabiliter approbant ⁊ magnifice eius sapientiā laudant Tūc iterꝫ illa dixit Fiat ei ēt̄ia questio grauissima et occulta et ad solvendū difficil' et obscura. vt si eius sapientia tertio ꝓprobet. dignus sit q ad mensaz epi merito admittat. Querat igitur sic ab eo. Quātū spatij sit a ēra vsqz ad celū. Requisitus de hoc pegrin⁹ nūcio dixit. Vade ad eū qui te misit ad me et de hoc eū diligentius pcūctaē Ipse em melius me novit hoc. et iō tibi de hoc meli⁹ rndebit. Nam ipse illud spatiū mensuravit qū de celo ī abissū cecidit. Ego nunq̄ de celo cecidi et ideo illud spatiū nunq̄ mēsuravi Nō ē em mulier ſz diabol⁹ qui se posuit in similitudinē mulier. Audiens hec nuncius vehemēter expavit. et ea' que audierat coza oīb⁹ recitavit Mirantib⁹ itaqz oīb⁹ et stupētib⁹. antiquus hostis de medio eorꝫ evanuit Epūs aūt rediēs ad se amare redarguit semetipsū. et de ꝓpetrata culpa veniam lamentabiliter pcabat Misitqz nunciū vt introduceret pegrinus sed nequaq̄ ampli⁹ inveniturꝫ Epūs vero tunc ꝓplm ꝓvocavit et ei evidenter exposuit ordinē geste rei Precepitqz vt omnes ieiunijs et oratōnib⁹ insisterent. si forte dñs alicui revelare dignaret quisnaz ille pegrinus fuerit qui eū a tanto periclo liberavit Revelatū est illa nocte epo q beatus andreas fuerit qui pro liberatione epi se posuerit in habitu pegrini. Cepit igit epūs in devotione beati andree magis crescere et eū ex iñ in reverentia plus hre .lxxiij.

Cum ꝓpositus cuiusdam civitat. agruz sancti andree abstulisset et ob hoc gravissimis febrib⁹ ozāte epo fuisset arrept⁹. ille epm rogavit vt p se ozaret et agrū sibi redderet Sed cuz ozante epo sanitatē recepi et agruz iterū vsurpavit Tunc epūs orationi se dedit et omes lāpades eccie fregit dicens Hic linū nō accendat donec dñs se de suo inimico vindicet et ecclesia rem quā amisit recupet Et ecce prepositus iterū gravissimis febrib⁹ laboravit. Misitqz nūcios epo vt p se ozaret et agrū suū et aliū item sibi rdderet Cui cū epūs rnderet. iā ozavi et audivit me dñs Ipse ad episcopum se portari fecit. et vt ecclesiaz intraret ad orandum episcopū coegit Et dum episcopus ecclesiam ingreditur ille subito moritur. et ager ecclesie restituitur.

Septuagesimum quartum.

Legitur in vita sancti nicolai q vir quidam ab vno iudeo quandam summam pecunie mutuo accepit iurans super altare sancti nicolai cum alium fideiussorem habere nequiret quanto citius posset sibi redderet. Tenente illo diu illam pecuniam iudeus eā expostulat. sed ipse eam sibi reddidisse affirmat. Trahit ergo euz ad indiciū et iudiciū et iuramentum indicit debitori Ille baculū cavatuz quē auro minuto impleverat secum tulerat acsi eius āminiculo indiget. Volens igitur iuramentū facere. iudeo baculum tradidit reservandum Juravit ille q plus sibi reddidit q̄ deberet. Facto autem iuramento baculum suū repecijt et iudeus ignar⁹

astutie eum sibi reddidit. Rediēs ãt qui fraudē fecerat in quodaz biuio oppressus somno cozruit. curzusqz cũ impetu veniēs eũ necauit et plenuz baculũ auro fregit et auruz effudit. Audiens hoc iudeus pcitus illuc venit Cunqz dolũ vidisset et a multi. ei suggēret vt aurũ recipet omnino rēuuit nisi qui defũctus fuerat ad vitã beati nicolai meritis rediret asserēs se si hoc fierat baptisma susceptur̃ ⁊ xpianum futurũ Cõtinuo igit q̃ defunctus fuerat suscitat̃ et iudeus in xpi nomine baptisat̃ .lxxv

Legitur in hystoria sancti iohannis apl'i q cum auis q̃ pdix dicit̃ viua beato iohãni a quodã oblata fuisset. et ille eam q̃i demulcendo tãgēt et ptrectaret quidã adolescēs hoc videns ad coeuos suos ridendo dixit. Videte quõ ille senex cũ auicula sic puer ludit. Quod beatus iohannes p spm̃ recognoscens iuuenē ad se vocauit. et quid in manu teneret inq̃sivit. Qui cũ se arcũ tenere diceret ait. Quid inde facis? Et iuuenis aues ĩde ac bestias sagittam? Cui apostolus. Qualit̃? Tũc iuuenis arcũ cepit tendere ⁊ tensũ in manu tenere. Sed cũ ei apl'us nil diceret arcũ distēdit. Cui apl'us Quare fili arcũ distendisti? Et ille. quia si diuti? tensus tenētur ad iaciendũ infirmioz redderet̃. Et apostolus ad hec. Sic et thuma na fragilitas ad ptemplationē min? valida fieret si semp in suo rigoze cõsistens fragilitati sue interdũ pdescēdere recusaret. Nam et aquila cũctis. auib? celsius volat. et solē clari? pspicit. et tũ necessitate nature ad ima descendit. Sic et human? anim? cum se modicũ a ptemplatione retrahit crebra reuocatione ad celestia tendit.

Beat? iohãnes vt testat̃ .lxxvj. hieronymus cũ vsqz ad suã vltimam senectutem ephesi morarer̃ et vix inē discipulos manus ad eccīam deferretur nec plura verba dicere posset ad quãlibet pausam hec dicebat. Filioli mei diligite alterutrũ Tandē fratres qui cũ eo erant admirãtes q sp eadem diceret. dixerunt ei Magister quare semp eadē loqueris? Qui rñdit. Quia preceptũ dñi est et si soluz hoc fiat sufficit. .lxxvij.

Legitur in hystoria sci thome cãtuarien epi q sacerdos quidã missaz de beata maria virgine quotidie celebrat Qui archiepo accusat? ab eo accersitur et tanqz idiota et insci? ab officio suo suspenditur atqz reijcitur Cum aũt beatus thomas cilicium suũ suere deberet et ꝓ lecto ipsum abscõdisset vt ad suēdũ horã captaēt beata maria sacerdoti apparuit. dicens. Vade ad arhiepiscopũ eiqz dicas q illa ob cuius amorē missas dicebas eius cilicium qõ est in tali loco consuit et setam rubeam de qua illud cõsuit ibidem reliquit Illa igit̃ sibi mittit q interdictuz qõ tibi fecerat debeat relaxare. Quod ille audiens ⁊ ita inueniens stupuit et interdictuz relaxans sacerdotem hoc hr̃e secretũ pcepit .lxxvij.

Quedam dña de anglia varios oculos habere ob lasciuiam ⁊ maiorē pulchritudinem affectabat sup hoc votum vouēs nudis pedibus sepulchrum beati thome visitare Que cũ in oratione prostrata iaceret surgēs inuenit se penitus excecatã Statimqz penitens cepit rogare sanctũ thomã vt iam noa varios sed saltē suos sibi redderet. Quod tandē multa difficultate vix potuit obtinē. .lxxix.

Quidam quem sanctus thomas valde diligebat cum graviter infirmaretur iuit ad eius tumbam pro sanitate rogauit et ad libitum impe

trauit Sed dum sanatus rediret co-
gitare cepit q illa sanitas anime sue
forsitā nō expediret. vñ itez rediens
ad sepulchrū orauit vt si ñ essz vtile
aīe sue cōtinuo ipsa īfirmitas r̄diret
Statimq; īfirmitas rediit sicut pri?

Legit in vita sci basilij .lxxx.
cesariēsis episcopi q vir quidā vene
rabilis nomine eradius filiam vnicā
habebat quā consecrare domino di
sponebat Sed diabolus humani ge
neris inimicus hoc aduertens vnuz
de seruis predicti eradij in amorem
puelle plurimum inflammauit. Ilez
cum impossibile cerneret vt ipse qui
seruus erat in amplexus taz nobilis
puelle accedere posset ad vnum de
maleficis accessit. promitens ei mltā
pecunie quantitatem si ad hoc eum
iuuare vellet. Cui dixit maleficus.
Hoc ego agere non possum Sed si
vis mittam te ad dominū meum. z si
feceris que ipse tibi dixerit desideri-
um tuum obtinebis. Et dixit iuuēis
Quecunq; dixeris mihi faciam Ille
ergo maleficus epistolam ad diabo
lum fecit. et eam per predictum iuue-
nem in hec verba transmisit Quoni
amquidem mi domine oportz me fe
stinanter et solicite quosq; a xpiano
rum r̄ligione abstrahere et tue addu
cere voluntati vt pars tua quotidie
multiplicetur misi tibi hunc iuuenez
cupiditate in talem puellam exarsuz
Et postulo vt suum desiderium asse
quatur. vt et in isto glorier . et alios
tibi de cetero fidelius valeam aggre-
gare Et dans ei epistolaz dixit Ha
de et tali hora noctl. sta super monu
mentum gentilis z ibidem demones
acclama. z hanc cartam in aere eral
ta et aderunt tibi statim. Qui vadēs
demones inuocabat et cartam p ae-
rem eijciebat. Et ecce adest princeps
tenebrarum vallatus multitudine de
moniorum. Qui cum epistolam per
legisset ait ad iuuenez. Credis in me
et tuam compleam volūtatem? Qui
ait. Credo domine. Cui diabolus.
Et abnegas christum tuuz? Qui ait
Abnego Dixit ei diabolus Perfidi
estis vos christiani. quia quādo qui-
dem me opus habetis ad me venitis.
quando autem desiderium vestrum
secuti estis statim me negatis et ad
xpm vestrum acceditis. Ille autem
quia clementissimus est suscipit vos
Sed si vis vt compleam tuam volū
tatem fac mihi manu tua scriptū in
quo te cōfitearis abrenunciare chri
sto et baptismati et xpiane professio
ni. vt meus sis seruus mecuz in iudi-
cio condemnandus Qui statim ma
nu propria scriptum fecit q̄liter xpo
abrenunciaret et se seruituti diaboli
manciparet. Continuo igitur acces
sit spiritus qui erat super fornica-
tionem ab ipso ad tentandum homi
nes deputati. iubens eis vt predictā
puellā accederent et cor eius in amo
rem iuuenis inflāmarēt. Qui accedē-
tes cor eius adeo succēderunt vt pu-
ella se ad terram pijceret et ad prez
lamentabiliter exclamaret. Miserere
mihi pater miserē mihi qz dure tor-
queor ꝓpter amorem talis pueri nri.
Miserē pater viscerib? tuis et pater-
num mihi amorem oñde et puerum
quē amo z pro qno crucior mihi cō
iunge. Dinautē post modicū mortu
am me videb. et p me in die iudicij
rōnem reddes Pr aūt eiulans dice-
bat Heu me miserū q̄d prigit misere
filie mee. Quis meū thesaurū furat? ē
Quis dulce lumē oculor meor extī
rit Ego te volebā celesti spōso piūgē
et p te saluari putabā z tu ī amorē la
sciuie incidisti Sñ filia vt te sic dispo
sui vo piūgā. ne ducas senectutē meā
cū doloē ad īferos. illa acclamabat di

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

cens. Pater mi aut cito desiderium meum comple aut post mortuaz me videbis. Cū autē illa amarissime fleret et quasi insaniret pat eius in magna desolatione posit⁹ et amicorum ꝓsilijs decept⁹ sua voluntate ꝓpleuit ⁊ eā puero in vrorē dedit ac vniuersam sbstantiā sibi tribuit dicēs vade filia vere misera. Cum ergo insist' p manerent iuuenis ille eccīam nō intrabat nec sibi crucī. signaculū faciebat nec se recōmēdabat. Cū de hoc a nō mult' notat⁹ q̄ vxori sue dixerūt Scis qz vir tu⁹ quē tibi elegisti xpian⁹ nō ē nec eccīaz ingredit. Qd illa audiēs vehemēter extimuit ⁊ humose ꝓsternens vngulis seipsam discerpe cepit et pect⁹ suū tūdere ac dicē. Heu me miserā cur nata sū. et nata ꝓtinuo rapta nō sū. Cū ergo viro suo q̄ audierat retulisset. ⁊ ille nequaq̄ rē sic esse assereret. ſz omnino falsū qd ipsa audierat affirmat illa ait. Si vis credā tibi ego et tu cras eccīam ingrediamur. Videns ille q̄ latere non possz narrauit ei totū ordinē geste rei. Qd illa audiens vehemēter ingemuit et ad beatū basiliū ꝓperauit. eiqz oīa q̄ viro suo et sibi ꝓtigerant enarrauit. Basilius aūt puerū vocās et omia ab eo audiens dixit ei Vis fili reuerti ad dūm? Qui ait. Vtiqz dne ſz nō valeo qz diabolo sū ꝓfessus et xpm abnegaui et abnegatōis mee scriptū feci et diabolo ipsū dedi. Cui basili⁹ Non sit tibi cure Benign⁹ est autez dns et te penitentē suscipiet. Et cōtinue ꝓpbendens puerū signū crucī. in ei⁹ fronte fecit et ipsuz p tres dies reclusit. Postea eū visitauit et dixit. Quō te hēs fili. Qui ait. In magna sū dne defectione. nec sufferre clamores eoꝝ ⁊ terrores seu dilapidatōes possum. tenentes eū manuscriptum meū causantur dicentes. Tu venisti ad nos. nō nos ad te. Dixit sanct⁹ basilius Noli timere fili tantummodo crede. Et dans ei modicaz escam faciens q̄ signum crucis iterum eū reclusit et pro eo orauit. Post aliquot dies eum visitauit et dixit. Quomō te habes fili? Qui ait. Pater alonge clamores eorum audio et minas sed eos non video. Et dans iterū ei escā et signans et claudēs ostium abijt et pro eo orauit. Et quadragesima die rediēs ait. Quomodo te habes? Qui respondēs bene me habeo sancte dei Vidi enim te hodie in visu pugnantem pro me et diabolum vincentem. Post hoc eum educens omnem clerum et religiosos et populum cōuocauit et omnes pro eo orare admonuit. Tenens q̄ manum' pueri ducebat eum ad ecclesiam. Et ecce diabolus cum multitudine demonum ad eum venit et inuisibiliter apprehendens puerum conabatur euz rapere de manu eius. Et cepit clamare puer. Sancte dei adiuua me. et tanta eum improbus cōstantia agressus est. vt etiā se impelleret trahens puerum. Qui ait ad eum. Improbissime non sufficit tibi perditio tua. nisi et dei mei tentes plasma. Diabolus autem dixit ad eum multis audientib⁹ Preiudicas mihi o basili. Tunc omnes clamauerunt kyrieleison. Dixit q̄ ad eum basilius. Increpet te dominus diabole. Qui ait Preiudicas mihi basili Non abij ego ad eum ſz ipse venit ad me Abnegauit christū suum et professus mihi. ecce scriptū eius in manu habeo. Qui ait. Non cessabimus orare donec reddas scriptum. Et orante beato basilio ⁊ tendente in celum manus ecce carta pagerem delata et ab omnibus visa venit. et imposita est in manus basilij. Quam ille suscipiens dixit puero.

Cognoscis has litteras frater? Et ille Etiaz dñe. Manu eñ mea scrpte sũt Et frangens basilius scriptum p duxit eum ad ecclesiam ⁊ dignum fecit eũ sancto ministerio Et bñ instruens eũ et regulã ei dans eũ reddidit mulieri .lxxxj.

In illo tpe iulian⁹ pgẽs ad psicũ bellũ venit cesareã. Basili⁹ aũt cum suis obuiauit ei. et obtulit ei p benedictone tres ordeaceos panes Impator aũt iussit suos quidẽ accipere pães et reddere ei fenũ dicẽs Ordeũ cib⁹ est iumẽtoꝝ qõ obtulit nob. recipiat ⁊ ipse fenũ Nõ suscipiẽs dixit ei Nos quidẽ o impator ex quibus comedim⁹ obtulim⁹ tibi. Tu vero ex quib⁹ nutris irratõnabilitatẽ nature reddidisti nob Julian⁹ aũt in insaniam versus dixit ei Pastio feni istius sine ablatõne dabit tibi. qñ aũt psas sbigens reuersus fuero desolabo ciuitatẽ tuã et arabo eã. vt fiat farrifera magis quã homifera. Nõ eñ ignoro audaciã ꝓpꝓ a te suasã vt a me adorata deã. postq̃ eã statuerim pfrigeret vsqz in finẽ Et hec dicens pgebat ad psaꝝ regionẽ Rediens autez basili⁹ in ciuitatẽ et inuocans omẽm multitudinem narrauit ei impatoris verba. Et psolans populũ atz psiliũ dans dicit. Pecuniam frẽs ad nihil vtilẽ reputantes salutis vrẽ puidentiã facite. vt si datũ fuerit tpus tyrãno impatori muneribꝰ eũ placemus Qui abeũtes in domos suas q̃ habebat vnusq̃sqz cũ tota alacritate attulit ad eũ. auri scz et argenti lapidũq̃z preciosoꝝ infinitã multitudinẽ Qui videns alacritatem eoꝝ posuit ea in thesaurario. supscribẽs vnuscuiusqz nomẽ dicens. qz potens est deus ⁊ illius furorẽ a nobis auferre et vobis vra restituere Statim ergo precepit clero et oĩ ꝓpꝓ cũ mulieribꝰ et infãtulis ascendere in montez didimi in quo honorat dei genitricis memorabile templũ. et tribus diebus ieiuni sustinentes postulauerunt deum dissipari iniquuz ĩperatoris propositũ Et ecce adhuc postulantibus et vigilantibus illis in oratione vidit basilius in visu multitudinem militie celestis hincinde in monte. ⁊ in medio eorum super thronum gloziosum sedẽtem quandam in muliebri habitu et dicentem ad proxime sibi astantes, Vocate mihi mercurium ⁊ abibit interficere nobis iulianum in filiũ meum et me tumide blasphemãtem Sãctus autem cum armatura aduenies iussus ab ea velocius abijt Et aduocans que erat in muliebri habitu magnum basilium dedit ei librũ habentem in hystoria omnem mundi factuam. dextrorsum vero hominem formatum a deo. In principio autem libri scriptum erat Hic In fine autẽ eius vbi plasmat homo Parce. Suscipiens autem librum in presentia eius legit vsqz ad subscriptõem Parce. Et continuo absqz somno factus est sub timore et gaudio conuentus. Similem vero visionem mortis iuliani vidit etiam eadem nocte libanius sophista cum esset cum eo in perside Expauens vero visionem basili⁹ cũ eubolo sancto euigilãs venit in ciuitatem. audiẽsqz martyriũ sancti mercurij in quo et iacebat et arma eius conseruabantur querens ea et non inueniens vocauit custodem. ⁊ scisciitabatur ab eo vbi illa fuissent. Qui cum sacramenta dicebat illa ibi vesperi fuisse vbi perpetuo cõseruabãtur Credidit ergo indubitanter basilius quia vera ẽ visio. et glorificãs deũ qui non despicit pfidentes in se festinatõe multa et gaudio inenarrabili recurrit in mõtẽ adhuc oĩb⁹ de-

mientibus Quos excitans ad orōcz hortat⁹ est.et gaudēs euangelizauit ex deo reuelationē sibi factaz qz ista nocte interfect⁹ est tyrann⁹ Et grās agens reuersus est in ciuitatē Et ueniēs rursus ad martyriū sancti iuliani inuenit lanceā illi⁹ sanguine madidam Et iterū cū oībus grās agens deo impauit cunctos venire in magnā eccīam et ptcipare diuine āministrationi Et hortat⁹ est omnē populū ibidē septē dieb⁹ in orōe manē Populo aūt cū omni clero festiuitatē agente vsqz in finē septē dierū.oībus in eccīa pgregatis ecce libanius iuliani questor fuga vsus venit in ciuitatē et discens populi pgregatōez in eccīa oci⁹ aduenit annūcians impiā mortē iuliani ⁊ dicens.Quia cū secus fluuiū esset eufratē ⁊ relicta nocte septima excubia milites custodirent cū venit quidā ignot⁹ miles in armis ⁊ lancea valido ⁊ terribili impetu pfodit eū ⁊ sbito nusqz pparuit Ipse aūt miserrimā vocē emittēs cū blasphemie clamore expirauit Proficiens aūt libani⁹ genib⁹ basilij postulabat sibi dari xpi signaculū Crastina die precepit oībus basilius recipere pecuniā.Qui vna voce dixerūt ad eū.Si mortali impatori hec tribuere voluim⁹ vt nō desolaret nrāz ciuitatē.multo magis xpo īmortali impatori optet offerri ea qui a tāto interitu nos liberauit Ecce in manibus tuis oīa sūt.fac de eis vt tibi deus insserit facere Qui āmirans pli magnanimitatē etiā nolentib⁹ tertiā ptē reddidit Et de reliquis vestiuit oē presbyterū cū cibario . Altare āt auro puro et gemmis precios deco rauit.

.lxxxij.

Sanct⁹ qz basili⁹ qdaz die splēdore diuino illustrat⁹ exiuit de ciuitate sua dicēs aliqb⁹ discipul. Filij sequimīme vt videatis mecū gl'am dei et admiremur de discipulis magistrū Cognouit aūt hoc vtute spūs sancti p̄sbyter anastasi⁹ q̄ habebat vxorē.xl. annis secū in virginitate manentē.⁊ ipe qtidie in pane et aqua ieiunabat excepta die dnica Dixitqz vxori suē mulieri vsu aūt sorori sue Ego vado agricolari tu surge et orna domū.et circa hora nonā thuribulū et cereos accipiēs vade obuiā scō basilio q̄ venit diuertē in domū nrāz pctōr Et dū illa multa cū veneratione ⁊ timore fecisset scūs basili⁹ data ei bnēdicīne ait Quō hēs dna theogeia? Que expauēs in vocatione nois sui dixit. Bn̄ sancte pr̄ Cui ait . Vbi est dns anastasi⁹ frater tu⁹? Qui rndit. Iste vir me⁹ ē et abijt agricolari. Qui dixit In domo tua noli turbari Expauēs mulier his vbis. qz vidit eū oīa sua secreta cognoscere stupefacta cecidit in terrā clamās . Sancte dei ora p me pctātrice qz mirabiles res video circa te Et faciēs ei orōez corā oīb⁹ ait Extende pānū inter brachia tua. Et cū extēdisset iussit infūdi carbones de thuribulo in pannū. ⁊ supponēs incensū ābulabat p̄cedēs eos Venientib⁹ aūt in domū p̄sbyteri obuiauit et ipe.et osculat⁹ sci pedes ait Vlū hoc mihi vt veniat sanctus dei ad me.Cunqz abissent in eccīam iusu basilij p̄sbyter stetit ad sanctū mīsteriū Et vidit sanct⁹ cū qbusdā dignis tpe eleuatōis corpis dnici spm̄ scm̄ in specie ignis circūdantē p̄sbyterū et altare Cunqz coicassent ⁊ ad domū redissent cōedentib⁹ illis dixit ei sanct⁹ basili⁹ Enarra mihi vn̄ tibi thesaur⁹ iste et q̄ est vita tua? Qui rndit Ego pctōr sū sbdit⁹ tributis publicl. hns iuga boū duo.vnū ad ministrationē pegrinor.alter ad ministrationē vectigaliū.⁊ ista mulier est

coancilla mea ministrās paupibus et mihi Dicit ei sanct⁹ Voca eā sororem tuā sicut et est ⁊ enarra mihi cōuersationē tuā. Qui ait. Nō habeo ḋcq̄ boni et alien⁹ lū ab omni vtute Tunc dixit ei basili⁹ Surge cam⁹ sil et duxit eū ad vnā de cellulis dom⁹ dixitq̄ ei Aperi mihi ostiuz Rñdit ei presbyter. Non introeas pater qz necessaria domus sunt Dixit ei basilius Et ego in ista nec̄aria veni Nolente ergo presbytero apire sanctus aquit illud sermone. Et ingrediens inuenit ibi leprosū plurib⁹ membris defluxū quem nemo sciebat ibi esse. nisi presbyter ⁊ ei⁹ sororz Dixit ergo presbytero Cur voluisti mihi occultare thesauz tuū istū? Qui rñdit. Furiosus est pater. et ideo timui ne laberet in sermonē. Dixit ei scūs. Bñ certasti in illo sed sine me nocte hac ministrare ei. vt et ego mercedē accipiam Tunc reliquerūt sanctū dei in cella cū leproso clauseruntq̄ ostium At illa tota nocte sup eū faciēs orōnē sanauit illū. et sic cum suis reuers⁹ est in ciuitatem. .lxxxiij.

Sanctus abbas effrem cū esset in eremo audiens opa sancti basilij sine īemissiōe postulabat sibi q̄l'esset reuelari In extasi ergo factus vidit colūnaz ignis cui⁹ caput ptingebat in celum et audinit vocē desup dicētem. Talis est magnus basili⁹. Et acipiens interpretē nesciebat eīm grece loq̄ venit cesareā Infesto āt theophanie intrans clā ecclesiaz vidit pcedētem basiliū in stola candida cū clēo cādidifero Et ait interpreti suo. In vanū laborauim⁹ vt suspicor frater. Iste eīm in tali ordīe cū sit nō ē quēadmodū vidi Et stans dicebat secū Nos q̄ portauim⁹ pōd⁹ diei et est⁹ nihil psecuti sum⁹. et hic cū sit in tali honore colūna ignis est? Hec eo dicente misit sanct⁹ archidiaconū suuz dicēs Vade circa portā occidētalez et inuenies in angulo abbatē cū altero quodā. voca eū ad me. Rñdit effrem p interpretē Errasti frat̄. nos pegrini sum⁹. Et abiens archidiaconⁿ rettulit hec archiep̄o Quo sacros libros legente vidit sanctus effrem igneā linguā loquētē p os ei⁹ Et dicit sanctus archidiacono. Vade dic ei. Bñe effrem intra in presbyterium Obstupuit ergo effrem et genuflexit dicēs Vere magn⁹ basili⁹ vē colūna ignis basili⁹. vere spūs scūs loquit̄ p os ei⁹ Intrans itaq̄ post impleto ministerij secretariū basili⁹ salutauit eū dicēs Bñ venisti o pater filiorū eremi q̄ mltiplicasti ī ea discipulos xpi et demones eliminasti Venisti videre hoīm pctōrem? deus retribuat tibi. Et cū ei oīa q̄ in corde suo erāt pdixisset cōicauit ipse et inēpres ei⁹ de manib⁹ sancti Et faciēte eo charitatē rogauit vt a dño postularet q̄ten⁹ grece loq̄rē. Qui ait. Sup vtutē meā postulasti. veni postulem⁹ deum q̄ voluntatē timētiū se faciet ꝛc. Cūq̄ facta orōne surrexisset dixit ei basilius Cur nō accipis ordinatōez presbyterij qz decet te Rñdit effrem Quia pctōr sū. Et iacentib⁹ eis ī tra posuit basilius manū in effrē dicens Que sunt diacom? Cūc sāct⁹ effrem greca lingua rñt. Suscipe salue miserere et custodi nos deus tua grā. Et spūalr letantes p triduū. eo q̄ grece loq̄rē glorificauerūt deū Et ordians sanctus basilius interpretē diaconē ipsum vero presbyteruz dimisit eos in pace. .lxxxiij.

Joseph quidā iude⁹ egregi⁹ in arte medicinalis disciplinē ūmā sciam hēbat in tactu vene prescire aū tres vel q̄nq̄z dies si q̄s deberet de hac vita trāsire. Sanctus aūt pater basili⁹

Ex vitis sanctorū.

frequenter eū vocans ad colloquiū docebat eū viā salutis ambulare. rogabatq; eū vt p baptismū indueret xpm. Qui nō acqescebat dicēs qr in fide qua nat⁹ sū in ipsa et finiā. Qn aūt sanct⁹ basili⁹ deberet de his trās ferri tumultib⁹ vocauit eū ad se occasione medicinalis discipline et diē ei Quō vides q̄ erga me sūt? Ille āt ad tactū vene sentiēs ei⁹ mortē īminere dixit ad domesticos ei⁹ Que ad sepulturā sūt ei vestimēta necessaria ppate ei. ipse em iam moriē. Dicit ei magnus basilius. Nescis quid dicis Dicit ad eū ioseph hebre⁹ Crede domine. sol cū sole occidet hodie. Dicit ei sanctus. Et si non moriar vsq; ad matutinū q̄d? Dixit ei hebre⁹ Nō est possibile dne hoc fieri. Vix em vna hora erit aīa tua in te. Sed dispone iam eccīam tuā et res tuas Nō enīz obscurabit dies hodie in te. Dicit ei sanctus Etiam moriaris pctō Et si vixero in crastinū vsq; horā sextā q̄d facies? Qui ait Ego moriar Dicit ei sanctus Etiā moriaris pectō vivas aūt xpo tuo Dicit ei hebreus. Scio q̄d dicis Facio iussionē tuā si sic dicis sit cū iuramētis pmittēs qr si vixerit dei discipul⁹ omnino accipe se spūs sācti gratiā Dei cultor ergo pr noster postulavit deū adoptionē vite dari sibi vt illū saluaret. Misit ergo sanct⁹ mane 7 vocat hebreū Qui dis fidēs advenit putās eū omīno mor tuū Et videns illū viventē in stupo rē fact⁹ et pijciēs se ad pedes ei⁹ dixit In vero corde dico nō ē de⁹ magnus sicut de⁹ xpianoz. et nō ē de⁹ ampli⁹ eo. Iube ergo sine oī dilatōe dari mihi in xpo signaculū et sanctū baptisma et toti domui mee. Dicit ei sanct⁹ xpi Ego manib⁹ meis baptisabo te et oēm domū tuā Procedens ergo iterū medic⁹ et tangēs manum dexteram eius dixit Lasse facte sunt virtutes tue dne et natura defecit. Dic ei sanct⁹ Habemus nature creatorē pfortantem nos et surgens venit in ecclesiam et corā omni ppto baptisavit eū cū tota domo eius vocās nomen ei⁹ iohannes adijciens eū ouili suo. Et post hoc iterū recumbēs leō gratias egit dno in pegrinatione a corpe et fide medici Et cum adhuc gratie essent in ore eius reddidit spiritum .lxxxv.

Legitur in legenda sancti Ambrosij. Quadā vice cum beatus ambrosius rhomā pgeret et in quadaz villa tuscie apud quendā nimis locupletē hospitatus fuisset illum hoīez super statu suo solicite requisivit. Cui ille rndit. Status me⁹ dne semper felix extitit et gloriosus Ecce enim infinitis divitijs abundo seruos et famulos infinitos habeo. copiosam filioruz et nepotum turbam possideo et omnia semp ad vota habui nec vnq̄ mihi aliquid adversū accidit nec qd̄ ptristaretur advenit Quod audiens ambrosius vehementer obstupuit. et his q̄ secū erāt in coitatu dixit Surgite et hinc q̄ totius fugiam⁹ qr domin⁹ nō est in loco isto. Festinate filij festinate nec in festinādo morā facite ne nos hic vltio divina apprehēdat et in peccatis istoz nos parit involvat Cū ergo fugerēt et aliquātulum pcessissent sbito se terra aperuit et hominē illū cum vniversis qui ad se ptinebant ita absorbuit vt nulluz iīs vestigiū rmaneret Quod cernās ambrosius dixit Ecce fratres q̄ misericorditer deus parcit cum hic adversa tribuit et q̄ severe irascitur cū sēp pspera elargitur In eodē aūt loco fovea pfundissima remansisse dicit que vsq; hodie in hui⁹ testimoniū pseverat. Ex vita bti Gregorij pape. .lxxxvj.

Quadā vice beatus Gregoriꝰ ad huc abbas duos fratres de suo mōasterio misit vt aliquid emē ꝑ eiusdē monasterij necēcitate debuisset. vnꝰ iunior qui prudētior videbat alter senior qui custos iunioris esset perrexerunt vtriq; et de precio qd̄ accepērāt ipse qui custos missus fuerat nesciente altero furtū fecē. Qui mox vt in monasteriū sunt reversi atq; ante oratorij limē venerunt arreptꝰ a demone is q̄ furtuz fecerat cecidit. Dimissus deinde a demonio currētibꝰ fratribꝰ abbatis iussu requisitus est ne forte de eo qd̄ accepāt furtū fecisset negauit. Iterū vexatꝰ ē atq; dimissꝰ Rursus requisitꝰ negauit atq; vexatꝰ est Octo itaq; vicibꝰ negauit. ⁊ octo vicibꝰ vexatꝰ est Post octauā vō negationē gregorio interrogāte ꝓfessꝰ est q̄ nūmos furto abstulerit eiq; ꝓstratꝰ se peccasse testatꝰ est. pceptaq; ꝑnia vlteriꝰ ad eū dōmū n̄ accessit.

Alio q̄z tpe dū ī die .lxxxvij. natalitij andree apl̄i meridianis horis frēs q̄escerēt sbito q̄dā frater aptis oculis cepit tremē voces ingentes emittē. q̄bꝰ vocibꝰ testabat ferre se n̄ posse qd̄ patiebat Cōcurrētes frēs viderūt cecū oculis aptis tremētē ⁊ clamātē et a sensibꝰ alienū nihilq; qd̄ foris agi poterat sētiētē Hūc in manꝰ leuauerūt atz aī altre sci andree apl̄i iussu bti gregorij ꝓiecerūt. ipsiq; ꝑ eo in orōne ꝓstrati sūt Qui statī ad se reversus ꝓfessus est. qz senex quidā ei apparuerit et canē nigrū ad eū dilacerandū dimisit dicēs Quare fugere volusti de monasterio isto? Cūq; euadere de canis morsibꝰ nullo mōdo valuisse venerūt q̄dā monachi ⁊ eundē senē ꝑ me rogauerī Qui statī iussit canē abcedē. et sic ipse ad me reversus sū. Hic aūt frater sepe ꝓfessus est postea q̄ eo die q̄ ista ꝓtulēat ꝓsiliū habuerit de monasterio fugiēdi.

Aliꝰ q̄z monachus .lxxxviij. discedere de monasterio bti gregorij latenē voluit Cūq; hoc mēte tractasset voluit oratoriū ingredi sz demōe corripiente nequit Relinq̄bat a demonio q̄ diu extra oratoriū stabat si vō ingredi conabat stati maligno spūi tradit. vexabat. Hoc dū iā sepius fieret tandē gregorio disquirēte se de monasterio fugere voluisse cōfessus est. Eiusq; ꝑ triduū cū fratrū precibꝰ ita pietate dei curatꝰ ē vt ad eū postmodū malignꝰ spūs nequaq̄ accedere tentauisset. Dicebat autē se beatū andreā dū vexarē vidisse seq; ab eo increpatū esse cur de monasterio vellet abcedere .lxxxix.

Alij q̄z duo frēs de eodē monasterio fugerūt atz aliq̄ prius fratribus colloquēdo signa dederūt q̄ ꝑ viaz appiā dñdentes hierosolimā tēderēt Qui exeūtes diverterūt de itinere et vt a sequētibꝰ se mīme inveniri potuissent retrusas criptas iuxta flāmeaz portā invenientes in eis se occultauerunt Cū vō vesptinis horis requisiti mīme in ꝓgregatione essent inuēti ascensis caballis eos quidā fratꝝ secuti sē ꝑ metronij portā exeūtes vt eos in latinā vel appiā viā seqrenē Sbito eis ꝓsiliū ortū est vt eos in salaria requerent extra civitatē Igit̄ ꝑgentes deflexerunt in salariā Eos vō mīme invenientes ꝑ portā flāmeā decreuerī reverti. Cūq; reverterenē mox vt eq̄ eoꝝ aī scriptas illas venerūt in q̄bꝰ se abscōderāt fixerūt gradū Pulsati et ꝓpulsi passū movere noluerūt cōsideraverūt monachi rē talē sine mysterio esse nō posse. Attenderunt ad criptas et viderūt eaꝝ aditꝰ maceria esse dānatos sz caball' suis nusq̄ eūtibꝰ dñderunt. Deposuerūt lapides q̄ in ore cripte positi erāt et ingressi

sunt. eosq; in tenebrosis eisdem latibulis terre ꝓsternatos invenerunt q̄ ad monasteriū reducti ex eodē miraculo ita meliorati sūt vt eis multuz postea ꝓfuerit ad paz tpis de mōasterio defuisse. .xc.

¶ Quadā vice dū in monastēio suo gregorius cui abbas preerat qōdā scriptitaret angel⁹ dñi in specie naufragi sibi affuit sibiq; miserēi lachrymabiliter pnstulavit. Cū igit̄ gregorius sex argenteos sibi dari fecisset ⁊ abisset eadez die itez redijt seqz multa ꝑdidisse pauca vero recepisse ꝓbibuit. Qui cū ab eo totidē argenteos recepisset. itez tertia die reversus misereri sibi importunis clamorib⁹ postulavit. Sed grego. cū a ꝓcuratore sui monasterij didicisset nihil dāduz preter scutellā argenteā quā mat̄ sua cū legumīb⁹ mittere solebat in monasterio remansisse illā statim dari ꝑcepit. Quā ille libēter accipiens let⁹ abscessit. Hic aūt angelus dñi fuit sicut ipse eidē postmodū revelavit. Nam cū iam papa esset effectus q̄dam die precepit cancellario suo vt. xij. ꝑegrinos vel pauꝑes ad prandiū invitaret. Qui ꝑgens iussa ꝓplevit. Dū aūt simul discūberēt intuēs papa numerauit. Et accersito cācellario cur ꝑ̄ iussionē suā tertiūdecimū invitare ꝑ̄ sūpserat inq̄sivit. Quos cācellarius numerans et tantū. xij. inveniens ait. Crede mihi pater nō sūt nisi. xij. Advertit ergo grego. viz ꝓpius discumbentē vultū crebro mutare. et nūc se adolescentē. nūc vero vetulū ꝗ q̄dam venerāda canicie simulare. Finito cōvivio illū in cubiculū induxit vehemēter adiurās vt ei se nomē q̄z suum ꝓdere dignareť. Qui rñs ait. Et cur interrogas de noīe meo qō est mirabile? Verūtā scito q̄z ego sū naufragus ille cui scutellā argēteā tribuisti quā tibi miseat cū leguminib⁹ mater tua. Et hoc tibi ꝓ certo sit cognituz q̄z ab illo die quo mihi hoc dedisti destinavit te de⁹ eccie sue presulē fiēi et petri aplī successorē. Cui grego⁹ Et tu quō hoc nosti ꝙ tunc me dñs eccie sue ꝑsulē fieri destinavit? At ille. Qm̄ āgel⁹ īq̄t ei⁹ sū. Et nūc remisit me tibi dñs vt te semp debeā ꝓtegē. et oē qō petieris ꝑ me apud ipsū valeas impetrare. Statiq; ab eo disparuit .xcj.

¶ Matrona quedā btō grego. singulis dieb⁹ dñicis panes offēbat. Qui cū post missaz solēnia corp⁹ dñi sibi offerret ⁊ diceret. Corp⁹ dñi nr̄i ihu xp̄i custodiat te ī vitā eternā lasciversbrisit. Ille ꝓtinue dexterā ab ei⁹ ore ꝓvertēs ꝓtē illā dñici corpis sr̄ altaē posuit. Postmodū vo corā ꝓplo interrogavit eā quā ob cāz ridere ꝑsūpserit. At illa. Quia panē inquit quē ꝓ prijs manib⁹ fecerā tu corp⁹ dñicuz appellabas. Tūc gregori⁹ ꝓ incredulitate mulieris se in orōez ꝓstravit et surgēs ꝓticulā illā panis instar digiti carnē factā repperit. et sic matronā ad fidē ꝓvertit. Oravit itez ⁊ carnē illā in specie panis ꝓversā vidit ⁊ matrone sumendam tradidit .xcij.

¶ Eo tpe fuit quidā eremita vir magne vtutis q̄ oīa ꝓter deū relīq̄rat ⁊ nihil nisi vnā cattā possidebat. quā blādiēs sepe q̄i cohabitatricē in suis gremijs ꝓfovebat. Oravit igit̄ deum vt sibi dignareť oñdere cū quo future remuneratōnis mansionē sparet q̄ illi⁹ amore nil ex seculi divitijs possideret. Quadā igit̄ nocte sibi revelatur vt cū gregorio romano pōtifice mansionē sibi spare deberet. At ille fortiter ingemiscens parū sibi voluntariam pauꝑtatē profuisse putabat. si cum eo remuneratōnē accipet qui tantis mūdialib⁹ divitijs abūdaret

Cū ergo gregorij diuitias sue paup
tati die noctuq; suspirado conferret
alia nocte audiuit dñm dicentē sibi.
Cū diuitē nō possessio diuitiaꝝ sed
cupido faciat cur audes tuā paupta
tem gregorij diuitijs ꝓpare.q; magis
illā cattā quaz hēs q̄tidie palpando
diligere ꝓbaris q̄z ille tantas di
uitias quas nō amādo sed ꝓtēnēdo
et cūctis liberaliter largiēdo dispgit?
Itaq; solitario deo gratias reitulit
et q; meritū suū decreuisse putauerat
si gregorio ꝓferret.orare cepit vt cū
eo māsionē q̄nq; ꝓcipe mereretur.

Legit ī vita bti ignacij .xciij.
q; inter oia sibi tpe passionis sue illa
ta tormenta nunq̄ ab inuocatōe no
minis ihu xpi cessabat. Quez cū tor
tores reqrerēt cur hoc nomē totiēs
replicaret rndit. Hoc nomen cordi
meo inscriptū habeo.et ideo ab eius
inuocatōne cessare nō valeo. Postq̄
a leonib⁹ suffocat⁹ est.nō tn dilacera
tus.tortores volētes curiosius q̄ san
ctus direrat expiri cor ei⁹ a corpore
ipsius euellūt et illud scī dētes ꝑ me
diū totū cor ei⁹ inscriptū hoc nomi
ne ibus xps litteris aureis inueniūt.
Qn ex hoc miraculo plurimi credi
derunt .xciiij

Legit in vita sancti thome de aq;
no q; cū ipse inuitis parentib⁹ ⁊ fri
bus ordinē predicatoꝝ introisset nō
valentib⁹ eū a ꝓposito retrahere dia
bolo instigante ꝑ multas ꝓsecutōes
furtim a suis fratrib⁹ raptus est et in
quodā castro custodie mācipat⁹.pro
uid⁹ aūt adolescēs breuiariū et bibli
am a frib⁹ ordinis petijt et dño or
dinante suscepit In qua biblia tā ꝑ
funde ꝓfecit vt postea exiens de pa
terno carcere in paucis biblie pūct.
dubitaret. Cū aūt a suis graui inedia
frigore et penuria affligereť nūq̄ tn
efficere potuerūt.vt saltē habitū su
scepti ordinis vl' cibos vellet mutaē
Et his oibus nequius cogitantes ꝑ
qd̄ possent euertere aīm suuenilē mi
serunt ad eū quandā iuuenculā pul
cherrimā q̄ eū induceret ad peccādū
Cunq; in se sensisset carnis stimulum
excitari mox de igne ticōnē ardentē
arripiēs puellā extra camerē effuga
uit Et accedens ad angulū camere
signū crucis cū sūmitate ticionis pa
rieti impressit.et coram illa cruce ad
orōem ꝓcūbens deū cum lachrymis
exorauit vt nunq̄ stimulū carnis sē
tiret q; integritatē mētis vel corpis
violaret cūq; sic orās diutius obdor
miuisset apparuerūt ei duo angeli di
cētes ipsū a deo exauditū ⁊ a pugna
quā habuerat obtinuisse triūphum.
Qui etiā ipsū circa renes stringētes
dixerūt. Ex pte dei cingim⁹ te cingu
lo castitatis qui nulla posset tentati
one dissolui Ipe aūt in illa strictura
sensibilē passus dolorē excitatus cla
mauit Cui⁹ diuini mūeris fuit ado
efficax grā.vt ex tūc nullū senserit sti
mulū illicite voluptatis .xcv

Legitur q̄z in vita sua de hūili cō
uersatione ei⁹. Cū semel in ꝓuētu bo
nonie esset et more solito ꝑ claustruz
ꝓtēplatur⁹ incederet frater quidā al
terius ꝓuent⁹ q; eum doctorē esse nō
nouerat venit ad eū petita licētia a
priore q; cū fratre q; ꝓmo sibi occur
reret in ciuitatē ad sua negocia ire
liceret et dixit ei. Bone frater prior
mandat vt veniatis mecū Qui stat
inclinans caput secut⁹ est eū. P⁹ quē
cuz nō posset sic festinanter incedere
sepe argutus a socio se humiliter ex
cusauit Ciues vero qui nouerant eū
mirati q; tantus doctor post fratrez
modice condicionis incederet q; di
gnus erat vt preiret. Cogitantes er
go hoc ex erroze aliquo cōtigisse in
dicauerunt fratri quis ille esset quez

post se duceret. Qui puersus et stupi
dus factus petiuit veniā vt ei⁹ igno⁄
rantie indulgeret Et puersis p̄dict.
ciuib⁹ ad magistrū cum reuerētia et
interrogantib⁹ de tante humilitatis
exemplo benigne respondit In obe
dientia oīs religio pficit qua hō ho
mini ꝓter deū se subijcit. sicut se de⁹
hoīb⁹ ꝓter hoīez inclinauit .xcvj

Legit in vita sancti reguli siluane
ctensis epi qui fuit a sancto clemente
cū scō dionisio in gallias destinatus
q cū iste vir sanctus a visitatione et
informatione vicinaꝝ ciuitatū redi⁄
ret ad siluanectū ⁊ adhuc in villa ex
tra ciuitatē pstitutus essz. erat in p̄ci
cta ciuitate matrona quedā callicia
noīe hns vnicū filiū quē subito dia
bolus grauissima cepit vexatiōe tor
quere Audiēs aūt q in tali villa eēt
sanct⁹ regulus cucurrit ad eū multū
desiderās q̄ten⁹ q̄tot⁹ ad ciuitatez
ꝓperaret vnicūq̄ suū filiū a demōis
obsessione liberū sibi redderet. Qui
lachrymis ei⁹ ꝓdolēs prexit ⁊ domū
ingressus increpato demone orōem
dñicā et sinbolū sup caput puēi legē
cepit. Nox vo demō hac orōne ter⁄
ritus diuinoq̄ vbere tort⁹ in vespti
lionē mutat⁹ egredit. Et q̄ inūdissi
mus sordidū induerat aīalis inūdū
nō īmerito q̄rere volebat hospitium
Asinū nāq̄ quo scūs presul longi la
bore itineris fessus leuari solebat vi
dētib⁹ cunctis q̄ aderant cū assūpte
vesptilionis forma ingredi voluit.
Sed q̄ quondā qd natura negauēat
asinā humanis vti coegit loq̄lis hūc
asinū scī reguli meritis salutis vexil⁄
lū qd nunq̄ cognouēat ꝓponere do
cuit Nam pede crucī signū in terra
figurauit. ⁊ q̄i deū adiutorē sibi inuo
caret erecto in celū capite plus soli⁄
to rudire cepit. Sicq̄ diuina poten
tia scī presul asinū ab iniquo hoste li
berauit. Tūc magna ps infidelis ad⁄
huc ꝓplū credidit eosq̄ oēs cū puero
a quo demonū eiecerat baptisauit.

Ex vita scī māmet. pueri .xcvij

Tpibus aureliani erat in ciuitate
cesaria capadocie puer. vij. annorū
māmes noīe Hic mortuis pntib⁹ de
cretū aureliani de cultu ydolorū ab
horrēs in montē cui⁹ silua dēsissima
erat secessit ibiq̄ viuebat lectioni tm̄
et orōni vacans ⁊ lacte gregis sui se
pascēs. Audita aūt voce celesti vt in
cāpū dñcēret dñdit. ibiq̄ vgā ⁊ euā
geliū inuenīēs ea tulit et in montem
ascēdit Legēte aūt eo librū quē inue
nerat in cāpo puenerūt illuc diuersa
ferarū genera. q̄ pstrate ipsum adora
bāt et p⁹ fixa genua sursū ad eū respi
ciebāt. Tandē egressis feris masculi
nis remanebant ibi femine cū gregi⁄
bus māsuetis vberibus lacte plenis.
Quas puer dei cū suis mulgens et
coagulans et caseos faciēs cum sibi
abundare vidisz. q̄rens a dño quid
inde faceret risum accepit vt ad por
tam cesaree dñcēret ⁊ paupib⁹ distri
bueret. Hoc videntes quidā presidi
alexandro rettulerūt. q in illo loco
magus esset q̄ oēs feras silua male
ficaret. Tūc iudex equites duos mi⁄
sit ad eū Quibus ille obuians in hī
taculū suū duxit eis q̄ caseū et aquā
apposuit Quib⁹ mādducantib⁹ fcā est
ꝓgregatio aīaliū sedente eo et legēte
euāgeliū Qd videntes illi pfugerūt
ad eū Confortauit aūt eos puer san
ctus ne timerent Et dimissi ab eo vi
sa presidi retulerunt. Puer aūt sāct⁹
eos spōte secut⁹ corā preside xpianū
se pfitens cū sacrificare respueret su
spensus torq̄tur Cūq̄ gratias agēs
in celū intenderet audita est vox di⁄
cēs Cōfortare māmes et virilit age
Tunc deposit⁹ et in carcerez missus
plus q̄ .xl. viros fame pene deficien⁄

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

tes ibidem invenit. Orante autem eo columba celit' missa portans lac et mel p fenestrā intravit. Accipiens āt illud māmes simul cū eis māducavit. Post hec puer in fornacē mittit sed statim ignis extinguitur. Deinde locato eo in āphiteatro vt a bestijs laceraret ab'eis illes' relīquit. Deiñ alius quidā leo de monte descēdens p ciuitatē nullū lesit. Q festinās ad amphiteatrū scō martyri dixit. O natura homīs spūsācto coopata. ecce tui cā cogor ab angel'ptra naturaz loq. Hec eo dicente āphiteatri ostia ab angelis clausa sūt vt nēo egredi posset. Et ascendēs leo multitudinē paganor et iudeor laniavit solusq; p ses cū suo officio illesus remāsit. iubē te scō ne eū ledēt. Tandē sanct' puer ab āgelis euocat' lapidibus obrut' emisit spm̄.

Ex vita sancti babilli episcopi. .xcviij.

Numerian' impator cū apud anthiochiā immolasset demonijs ⁊ vellet ingredi eccīam dei ꝓhibuit eum babillus epūs. Altero vo die psentato sibi in consistorio epo dixit. Quid mihi hoc fecisti? Nescis qz rex est q tibi loquebat? Rndit epūs. Ne fuū humilē placuit deo vt ꝓstitueret pastorē pleb sue. Ideo cū vidi te lupuz venientē ad oues eius timens ne aliquā pderē ꝓhibui te ab'ingressu ouilis. Ad quē cesar. Ergo tibi lup' visus sum ⁊ nō rex? Rndit epūs. Secū dū indulgentiā dei rex es ꝓter pctā nrā vt vel sic verberati reuertamur ad ipm̄. At ille. Quis est deus quem colis? Rndit epūs. Unit' et sapiētia ⁊ verbū patris. Ad hec numerianus. Quid ergo est hō? Ait. Constantia vite. fruitio eor q̄ sūt a dño. Tūc iussit collo eius imponi torquē ferreaz et ꝓpedib' pedes eius cōstringi. Et ait p deos decet te torq̄s talis. Rndit sanctus. Tu quidē irridens dicis sed p filiū plus me decorāt ista q̄ te diadema. Si aūt vis scire q̄ magna est doctrina nra hēo sub me tres parvulos q̄s grā dei erudiui. Iube eos adduci et videbis in eis sapiam ⁊ cōscientiā dei. Et educto epo iinducti puuli interrogātur si matrē habeāt. Illis rndentib' qz habem' adducta est. Ait ei rex. Que vocaris. ⁊ si isti filij tui sunt? Rndit theodola vocor et ego qdem eos genui. Q deo obtuli p pastorē bonū babillū qui erudivit eos in doctrina dei. Tunc iussit eam rex alaphari. Quod videntes pueri clamabāt. Tyrāne noli cedere mrem nram honesta cm̄ mulier est et vera dicit. Tūc etiā pueros in cathasta leuatos iussit pcuti vni quidē dari. xij plagas. scō. ix. tertio. vij. Tūc puer]. deū benedicētib' ait mater. Gratias tibi ago dñe qz singuli fm̄ numeruz annor cesi sunt. Tunc rex educt]. eis dixit epo. Magister insipientiū puuloz. inuenta est falsa ꝓmissio tua. nā pueri sacrificare consenserūt. Ad hec epūs. Mentiris. Magister sū sapiētiū pueror et scio qz nō psenserunt. non aūt insipientiū quē admodū vos Tē iussit eū rex cuz pueris suspendi. Et suspensis dixit eis epūs. Ecce ego et pueri mei quos dedit mihi de'. Ecce ego tormentor nihil sentio. nā xpus p me patit. Infantes q̄z suspensi clamabant. Tyranne crudelis q̄re tā bonum pastorē taz crudeliter torquet? Sed hec faciēs maiorē illi gloriā accumulas. tu aūt nō effugies iudiciuz dei. sed eterno igne cremaberis. Tūc iussit eos ampli' torqueri. Ipsi aūt clamabāt. Miserrime nō erubescis q̄ vinceris a tam pusillis puuliz coram oī ꝓplo isto? Nō sentim' penas istas deo iuuante nos. tu vero magis cruciaris q̄ nos. Tunc deposito epo et

educto rex singulariter pueros inter
rogauit Sed ipsi eq̄ vt terrentē pro
mittentē pariē ꝓtempserūt. Tūc rur
sus introducto epo dixit rex Hi filij
tui sunt? Rndit sanctus Vlori mei est
vt mei in oib⁹ sil'es sint exceptis pec
catis meis Tūc iussus est cū infanti
bus piter decollari. Et amplexans
eos dextera leuaq̄ dixit Ecce ego ⁊
pueri mei ꝛc. Infātes vero man⁹ ei⁹
osculantes dixerūt. Dñe pater ⁊ ma
gister noster pariter ꝓsumemur. Sit
eps Benedict⁹ es dñe q̄ vere ex ore
infantiū et lactentiū ꝓfecisti laudem
tuā Et osculat⁹ singulos tradidit q̄
stionarijs vt in ei⁹ pnitia peuterētur.
Quib⁹ ꝓcussis tradidit etiā seipsum
Et sic piter educati piter coronati
ad celestia migrauerūt. .xcix.

Legit in vita sci ascle q̄ cū p⁹ mor
tē eius philemō chorauia ad sacrifi
cia iuitarēt a iudice arriano dixit ei
Si vis vt audiā te audi me prius et
iube vas eneū exhiberi et infantulū
imponi et opiri. Quo fcō iussit doli
um eneū a militib⁹ sagittari donec
oēs sagitte deficerēt. Post hec autez
infantē eductū illesū oīdens dixit p
sidi. Sicut vas illud eneū ictib⁹ sagit
tarū ꝓcussū est. ſz qd int⁹ latebat ledi
nō potuit. sic ⁊ corp⁹ nrm ꝑ fide xpi
supplicioꝝ iaculis stimulatū innocē
tiā aīe deo ꝓtegēte vulnerari nō pa
tit Tunc irat⁹ preses iussit eū suspen
di. et sagittis quib⁹ doliū sagittaruz
fuerat corp⁹ philēonis a pedib⁹ vsq̄
ad verticē sagittari. Et cū totis viri
b⁹ tela ꝓtra eū intorsissent nullū ineo
iaculū infigi potuit nec vllū in terrā
ruebāt. sed oīa in aere dependebant.
Cū aūt adhuc preses vidisset eū vi
uere vehementer stupuit. et volens
rem plenius agnoscere accedēs ocu
los leuauit vt videret. et statim vna
de guttis cadens ei⁹ oculū extinxit.

Tunc iussit eum deponi et ait. Red
de mihi oculum arte magica quam
nosti et dimittā te. Qui rndit Vt nō
estimes dñm meum curare nō posse
cum mortuus fuero lutū fac de ter
ra sepulchri mei et supūge oculo tuo
statimq̄ sanaberis. Quo audito ius
sit eum decollari. Altera aūt die arri
anus facto sicut ei dixerat philemon
ait. In noīe ihu xpi ꝑ quo iste mar
tyriū ꝓpleuit vngo oculos meos vt
videam et credā. Et statim vidit cla
mans se xpianuz esse. Cuius ꝓuersio
dioclecianū nō latuit misitq̄ quatu
or ꝓtectores qui eū capent. A quib⁹
correptus prius iuit ad sepulchrum
sancti ascle philemonis ⁊ appolonij ⁊
ait. Orate ꝑ me dñm ꝓsortes lumīs
sempiterni vt ꝓsortet me et ꝓsummet
in noīe suo martyriū meuz. Tūc vox
de sepulchro philemonis. ꝓsortaē in
quit arriane ihus in quē credis opa
bit pro te. Vade ego cū his q̄ venerīt
ad te et ora ꝑ eorū conuersione. hec
aūt audientes ꝓtectores mirati sūt
Abijt ergo cū illis et octauo seruis
et familiarib⁹ suis. Quibus cum ale
xandriā venissent precepit eis vt cor
pus eius ibi expectarent dicens. O
ctaua die martij dioclecian⁹ iubebit
me in mare precipitari cū sacco hare
na pleno. Solicite ergo post tres di
es. i. xj. die martij egrediamini super
mare circa horā sextā. ⁊ inuenietis cor
pus meū supra dorsum delphini qd
tollentes sepelite iuxta corpus phile
monis. Cū igit cuz quatuor ꝓtecto
ribus pueniſset ad dioclecianuz ille
iussit campo foueam ꝓfundam fieri
eūq̄ cathenis ereis oneratū et ferro
ꝓpeditum ac manibus colligatis cū
ingenti circa collum lapide depressū
in foueam deponi totāq̄ terrā super
eum que congesta fuerat remitti ⁊ de
sup milites ludere blasphemo q̄z ore

dicere Videamus si veniat ibus ⁊ li
beret eum His patratis impator e
quum ascendens abijt in domū suaz
Et ingressus cubiculū quieti corp⁹
dare post irā. vidit vīcula et ꝓpedes
supra reclinatoriū pēdere et arrianū
in lecto iacere. Qui dixit sibi. Noli
turbari ego sum arrian⁹ quē fodisti
grauatū ferro et ere et mole harene.
et venit is quē ꝓualere nō credebas
ibus qui liberat credentes in se Cuz
aūt iussisset dioclecian⁹ euz in sacco
cū harena mergi quatuor ꝓfectores
predicti tyrannidē eius arguentes ⁊
xp̄m verū deum ꝓfitentes in quatu
or alijs saccis pariter in mare ꝓiecti
sūt Statim aūt dei nutu pati delphi
ni corpa eoz susceperunt et alexādri
am deportauerunt. Serui aūt arria
ni quinq; corpa videntes dicebant.
qz arrianus se solū deferendū predi
xerat. vñ nō credebāt eū ibi esse Vox
ergo humana quasi de ore vni⁹ del
phini audita est Nolite dubitare. h
est dñs vester arrianus tollite euz ⁊
hos quatuor qui eadē martyrij glo
ria coronati sūt et sepelite omnes iu
xta sepulchrū scī ascle Et ita fecerūt

Legitur in vita sanctaz .c.

agapis chione et hirene. Qd cū im
pator dioclecian⁹ audisset rumores
sanctitatis agapis et chione virginū
prelētat. eis sibi ꝓmisit eis maritos
de palacio suo ꝑ quos illustres esse
possent. si xp̄m negantes ydola cole
rent. Cūq; nullaten⁹ a xp̄ianitate fle
cti possent. iussit presidi dulcitio di
uersis tormentis eas affligere. Cum
autē presentate essent videns eas. ca
ptu oculoz astrictus turpissimo spū
agebat. et fecit eas apud talē officia
lem tradi custodiēdas. qui eis liber
tatē ꝓmitteret. si captiue ei⁹ aīe cōse
sū prebuissent. Sed cū nec ꝓmissioni
bus nec terroribus animū ꝓmutarēt
ausus est ipse preses cellulam ingre
di. vbi ille orantes noctem xp̄o pui
gilem exhibebant. in quo loco omia
coquine vtensilia reposita erant. In
gressus autem cum vellet ꝓficere ad
quod eū ardor libidinis impellebat
alienatus mēte cepit ollas amplecti
et sartagines osculari. In quib⁹ diu
ludificatus totus niger et cacabat⁹
talis cepit esse in vestibus. et in facie
qualis a diabolo possidebat in men
te Tandem cum suis egressus est qui
eum cum luminaribus expectabant.
visoq; eo omnes fugerunt videntes
eum talem. nullam habentē corpor.
ptem que non esset inquinata et in
partibus scissa. Stantibus enim an
cillis dei et psallentibus. nullum pe
nitus per euz potuit diabolus impe
dimentum afferre Videns ergo pre
ses se ab officio suo esse contemptuz
nesciens quid de se factum esset non
est reuersus in domū suam. sed cepit
concito cursu ire ad palatium dicēs
Prosternam me inuictissimis impa
toribus et dicam me ita ab officio
meo ludibrio habitum ac cum irrisi
one et clamoribus derelictum Cun
q; mane aptum esset palatium et ille
totus cacabatus intrare vellet ad re
gem. alij virgis alij pugnis alij in ei⁹
faciem exsufflantes eum impingebāt
alij quoq; ridentes alij irascentes eū
expellebant. et vix potuerūt eū serui
ad domū suam ꝓducere dicētes Re
spice te ⁊ respice Clauserat aūt diabo
lus oculos eius nec poterat seipsum
attendere. sed videbat ei q̄ tot⁹ mun
d⁹ essz niueis vestimētis indut⁹. mēs
tū sana in eo erat. et soli oculi tenebāt
a sathana q̄b⁹ dei martyres obscēo
mētis conamīe respexerat. Interea
putans ancillaz dei maleficijs euēis
se coram publico tribūali iussit eas ex
poliari. vt corpa eoz nuda aspiceret
sed ita fixe inuente sunt vestes ea

rū vt quasi corria corpib⁹ iūcta putarent. Hec attendens dulcitius et cōsternat⁹ita obdormire cepit in tribunali vt nec a pulsantib⁹ posset excitari. sed sic dormiēs sublat⁹ ē in domū suā. ⁊ ibi euigilauit. Hec audiēs dioclecian⁹ tradidit eas sisinnio. q̄ sacrificare nolētes iussit viuas ircēdi. Cū ergo in ignē misse nec vestimēta eaꝝ arderent dixerūt. Dñe ihu ne ab hac hora patiaris nos loq̄ cū his qui te verū deū negauerūt. His dictis ꝓstrauerūt se in orōe. et īmaculat. corporib⁹ intactis icrimib⁹ integrisq̄ vestib⁹. digesto igne repte sūt. Increasti no etiā iussit hirenā locari in pstibulo. sed apparuerūt ducentib⁹ eaz duo milites dicētes. Misit nos comes vt ducat. eā vbi ego dico. Et duxit eā in supcilio mōtis Tunc videns se deluſū sisinni⁹ eq̄s prexit ad montē. Et videēs eā orantē tota die girauit eaz nec tū potuit ad eā puenire. Tetēdit aūt vn⁹ seruoꝝ ei⁹ arcū ⁊ iaculo pforauit eā. et sic cū gl'a puenit ad dñm. Quaꝝ corpa anastasia cū gaudio sepeliuit, orās dominū vt eaꝝ pticeps fieri merētur. .cj.

Legit in vita sancti iuliani et basilisse. Qd cū idē iulian⁹ multū hortaret a pntib⁹ vt vxorē duceret. p quā et gen⁹ suū ꝓseruaret et adolescentie lapsus euaderet. orōni se dedit auxilium petēs a dño. ne, virginitatē pmissam aliq̄ occasione violaret. Apparuit aūt ei angel⁹ dñi di. Juliane surge et pntū volūtatē pfice. accipies q̄dē ꝓiugem nō q̄ te polluēdo a dño separet. sed p te virgo tecū pseueret. Letificans ergo pntes sicut inq̄t desideratis ecce sic facio. Querit ergo puella diuitijs nobilitate atz decore pstantissima nomīe basilissa. q̄ et ipsa parētum vnica fuit. Venit ergo dies quo vicini inuitant ad nuptias. platee sericis ornant. ⁊ aures oīm sonis musicoꝝ et cantilenis virginū oblectabātur ita vt si hō etiā ferre⁹ eēt luxuria solueret. Producit iter hec onerata gēmis et auro sponsa de thalamo. Ingredit iuuenis cū virgine let⁹ cubiculū. factaq̄ ab eo orōne tali odoē cella repleta est. vt videret sibi virgo in tali loco pstituta esse. vbi vnant lilia et rose. et ait ad iuuenē Mirā rez sentio. cū em hiemis tēp⁹ sit ita mihi oīm rosaꝝ ⁊ liliorꝝ odor fauīlat vt hi sociata iam horreā thori ꝓiunctionē Cui iulian⁹. Odor q̄ tibi apparet domin⁹ est amator castitatis q̄ integritatē corpis seruantib⁹ vitā reprōmisit eternaz. Ait igit illa. Que melior salus est q̄ integritatē custodiendo vitā eternā acquirere? Opto igit vt parit in eo de virginitatis ꝓposito pleuerem⁹. Tunc pcidens iulianus ait. Confirma hoc de⁹ qd opat⁹ est i nobis. Qd et virgo similiter fecit. Et subito fundamēta cubiculi pmota sūt et lux immensa emicuit fitq̄ ibi spectaculum magnū. Nam ex vna parte sedebat rex eternus cum multitudine candidatorum. et ex alia parte multitudo virginum quarum gloriosa virgo tenebat principatum. A pte regis clamabatur. Vicisti iuliane vicisti A pte virginis Beata es basilissa que salutaribus monitis consensisti. Et ostensus est iuliano liber aureis litteris script⁹ vt legeret et legit sic. Julianus qui pro amoē meo mūdum contempsit. deputetur in eorū numero qui cum mulieribus nō sūt coinquinati. basilissa vero que ei integro corde sociata est deputaret in numero virginū quarum virgo maria tenet principatū. Et dicebant omēs Amē Reliquū ergo noctis in laude transigētes. ceperūt spiritu nō carne fructificare. nec diuīgerari pūt ale q̄

p iulianum premittebant ad dñm si
militer et aginua virginū p basilissā
mittebanť ad xpm Tpe aūt diocleci-
ani furore pseculionis incūbēte ora
uerunt deū vt oēs p eos puersi aūq;
ipsi migrarēt transirent ad dñm Et
transierūt in breui mille aīe ad deuz.
Deinde ipsa basilissa ab ipsis iā mor
tuis inuitata etiā ipa defūcta est.

Eli aūt pseculionis ingra .cij
uescēte preses marcian' scm iulianū
post dira tormēta.et diuersis penis
afflictū ⁊ vinculis ferreis p oē corp'
oneratū.iussit sub voce preconis ci-
uitatē circuire dicēs Hec merentur
deoz rebelles ⁊ principū ptentores
Et cū veniret ad locū vbi celsus vni
cus fili' presid studebat. ait puer ad
pdiscipulos suos Rē inauditā video
illū.s.xpianum quē ducunt cū multi
tudine albatoz colloquētē. et coro-
nā sup caput eius ex gēmis ⁊ auro.
cuius fulgor excecat huius areis lu-
cem.et alios tres viros albescentib'
comis alaz q̄ volatu in similitudinem
aquilaz sup eū excubias celebrantes
Et hoc mihi videť qz dignū est tali
deo seruire . q̄ suos sic tueť et tali de
core circundat Hoc audientes disci
puli et magister ei' blande corripien
tes eū ab intentione reuocare cona-
ti sūt. At ille doctoz volumina abij-
ciens etiā vestes quas indutus erat
abiecit dicēs Nudū me mater fudit
huic seculo quod mūdi est mūdo reli
quo. Hec dicens p plateas ciuitatis
cursum arripuit donec vbi scūs iuli
anus torquebať veniens pedib' ei'
pstrat' ait. Te secūde natiuitať. quā
mihi xpus oñt prem agnosco.marci
anū vero genitorē meū veritatis ini
micū despicio. Tota aūt ciuitas cō-
currebat.et filium p̄sidis sic vulnera
martyris osculantē mirabať . Si q̄s
aūt voluisset ex precepto p̄sidis pue
rum a iuliani ꝓplexu auellere.statiz
man' ei' et brachia ꝓtrahebanť. Pū-
ta tis ergo eis presidi ait iuliano p̄-
ses Spei mee.fructū magicis artib'
auferre ꝓtendis.⁊ ipsum pentū amo
rē negare ꝓpellis Hoc eo dicēte ad
uenit ⁊ mater cū multiplicata familia
crimine soluto et nudatis vberib' cla
mans.Qd videns preses clamauit ī
cissis vestib' ad iulianū Juliane cru
delis aspice dolorē patris et matris
et planctū tante familie et a magicis
artib' innocētē solue et ego impato-
rib' suggerā vt illesus absedas Cui il
le rñdit. Suffragijs tuis op' nō ha-
beo nec dimitti desidero Ecce adest
qui a te nat' mō credendo mecū re-
nat' est.ipse tibi et matri rñdeat. Rñ
dit puer . De spinis rose nascunť nec
rosa nata de spinis odorem suauissi
mū nec frutex q̄ roses genuit amittit
aculeos suaz penaz. Ut ergo cōsue-
stis pūgite et me odorē suauitať.cre
dentibus ꝓpinare pmittite Job obe
diant q̄ pire pati sunt. me imitentur
q̄ de tenebris ad lucē venire ꝓtēdūt.
Ego p xpo vos pntes nego.et p vi-
tam tpalem vitā eternā acqro Non
possū in vos pius esse ⁊ in me crude
lis Quid morarīs. Quasi incredul'
et crudelis non q̄i abraam paternis
manib' apprehende gladiū . et victi-
mā offer filiū. Tani sunt vult' vestri
false lachryme.ab hac pfessione pie-
tatis nemo me valebit disiūgē Vor
ergo iubentur in tenebrosum carce-
rem vermibus scaturientem includi
Quem ingressi statim tenebre vertū
tur in lucem et ebulliens pena dispa
ruit. Hoc videntes milites viginti
conuersi sunt. .cij.

Erant autem septem filij relicti
ex genere charini imperatoris defū
cti. Quos diocletianus et maximi
anus amore patris eorum retinen-

tes pmiserant sine aliqua pscutione xpo deseruire Et habebant secū presbyterū q̄ eis sancta mysteria celebrabat. His ergo iubet diuinit⁹ vt cuz presbytero careret peterēt quatenus puer et milites.xx.baptisma susciperent Statimq̄ angelo pēūte ad carcerē veniunt et angeli tactu claustra patescunt Hoc audiēs mercian⁹ cōtremuit 7 eductis eis de custodia dixit Cur o infantuli adeo optat. mori.q̄bus pmissū est arbitrio vro deū colere! Respondit senior. Massa auri naturā sue claritatis obtinet ſz nisi igne et malleis et limis dissipetur diguum capite regis diadema nō pficit Ita et nos quidē xpiani sum⁹. ſz nisi iuliani vestigia secuti fuerim⁹ diadema regis eterni esse nō possum⁹. Tunc de psensu impatoris iubent cupe cū pice et sulphure ꝛc preparari. et singuli singulis imponi. Interī ātē deferē circa eos corp⁹ mortui. Tunc dixit preses iuliano. Xps vester mortuos dicit suscitasse In hoc ergo patebit q̄ verus de⁹ sit si istū suscitauēris Rndit ille. Licet hoc infidelitas vestra nō creatur.ne tñ, impotētie deū meū arguatis statim mira videbitis. Tunc orōne facta coraz oibuā ait ad corp⁹ Tibi dico In noie xpi q̄ lasarū quatriduanū suscitauit surge. Statim aūt surgens ille clamabat. O accepts bilis orō. vbi ducebar. vñ reduct⁹ sum. Preses irridens ait. Vñ recisti. At ille. Ducebar inqt a q̄bus nescio ethiopib⁹ quor statura erat vt gigantum. aspect⁹ horrend⁹. oculi vt fornaces ignis dentes vt leonuz. brachia sicut trabes. vngues vt aqlarū qui letātes ducebāt me in infernū Sed cū iā in ore putei abissi essem. beato iuliano orante omnis infern⁹ contremuit Tunc venientes duo albati et auferētes me de dñatione impior huic loco reddiderunt. vt p eū qui suscitauit me illū agnoscam quē nimis negabaz. Hoc eo dicēte iussit preses.xxij.cupas parari et sanctos imitti. Prius tamen ait celsus ad patrē iudicē.p ipsā vanitatē quā colis te obtestor vt cū post ignem me videris illesū pmittas me cū matre triduo habere consilium Quod si feceris nec me nec ipsam amittes Rndit preses Si et igne exieris qd tamen non credo faciam qd petisti, Tunc non ferens incendium filij scissis vestibus vlulans cum vxore domuz reuertitur. Immissis ergo sāctis singulis cupis ignis supponitur. et plus q̄ triginta cubitis flamma leuatur. Fleuit omnis ciuitas que conuenerat. sed de medio ignis melodia psallentium resonabat Transiuimus per ignem et aquam et induxisti nos in refrigerium. Tunc sancti rursus inducuntur in custodia. et mater celsi secundum promissum cum eis Oranibus autem eis subito locus mot⁹ est. splendor emicuit. odor cōsuetus affuit. et vox psallentium insonuit Hec autem videns et audiens mulier clamauit. Rungq̄ hec comperi. Naz ita refecta sum vt omnium dolorum oblita. illū soluz deum credo pro quo filius meus agonisat. Cui puer Vere nunc te matrem meaz cōfiteor. nec tu me amittes. nec ego te si ad illud donum mecum contendas pro quo sancti tanta sustinent. Illa autem iam diuinitus illustrata scias ait fili nihil me eius amori preponere quem tu diligis. pro qua re quicquid saluti mee necessarium cognoscis exerce. Nam et presenti vita carebo libenter vt ad illam eternā possim vobiscum pertingere. Tūc sāctus presbyter anthonius baptisauit eam. Cui celsus eius filius in bapti-

tisimi grā pater factus est'. Audiens hec mercianus iussit vxorē suā apprehensaz domi seruari. ꝗ appropinquātes ei ministri ceci facti sūt. Jussit āt mercian⁹ in crastino viginti milites decollari septē germanos comburi. Julianū vo cū anthonio pbytero. matrē et filiū ⁊ illū quē inferi⁹ reddiderat suo iudicio reseruari. Dixit ergo sacerdotib⁹ tēplox Ornate tēplū iouis qō semel in anno apitur. Quo adductis sanctis ait Ecce tpus salutis vre si in hoc tēplo venerando numib⁹ offeratis. Rndit iulian⁹ Tempe ergo salutis nre fac oēs sacerdotes esse presentes. videāt magnitudinem sacrificij nri. Gaudēs ergo pses iussit oia eox vincula auferi dicēs Turpe est eos cathenis teneri quib⁹ dij ceperunt esse apicij. Congregatl. ergo oibus. iulian⁹ et anthoni⁹ cū oib⁹ oraverunt dicētes. Deus eterne q nō in manufactis. sed mundis cordib⁹ habitas respice in subuersionez templi hui⁹ cultoxqz eius vt credāt solo nomini sancto tuo. Statim aūt sanctis amē rndentib⁹ templū subuersum est sculptilia ceciderunt. sacerdotes fere mille cū tēplo dimersi sūt. ⁊ alia magna ps paganox interijt. Tūc ait pses O virt⁹ magica. iā nō misereboz nec parcam. Et retrusis eis in carcerem apparuit mltitudo sanctox. etiā pdicti viginti milites et septē germani et sancta basilissa cū choro vginū oēs in magna gla dicentes. Regna celox patefacta sunt vob venite. Altera die iussit preses iuliano ⁊ puēo cutē capitis auferri. anthonio pbyto ⁊ anastasio a morte ꝛuocato oculos vncinis erui. matrē vero quā credebat penas tolerare nō posse eculeo applicari. Sed statim vt volebāt eā ministri punire. excecati sūt. Singul' aūt dñs sanitatē subito retribuit. Tē clamauit preses heu heu vicimur. Quid nunc amplius eis faciā. Jubz ergo oēs feras ad sanctos in amphiteatro dimitti. que statim omnes pedes eox lingebāt. Post hec iubz eos decollari. Quo facto sbito pre terremotu media ps ciuitatl. corruit. multitudo infidelis ppl'a fulgure ⁊ tonitruo extinguir. oia tēpla ydolorū corruerunt. Ipse aūt iudex semiuiu⁹ euadēs nō multo post vermib⁹ ebulliens expirauit. Passi sunt. viij. ydus ianuarij .ciiij.

Legir in vita sancte fidis virginis q ipsa a cunabulis xpm diligens cū pre fama sancte vite latere nō posset pprehendir et daciano pnitata xpiana se pstanter esse rndit. Cūqz deos gentiū demonia esse asserēs nec blandimentis nec minis vt xpm negaret possz īduci iussu psidis sr cratē ferream diuaricatis mēbris sbstratis carbonib⁹ extensa est. Dūqz sic pro xpo coqueret multos exemplo suo puertit ad xpm. Tunc qz sanct⁹ caprasius q pre timore psidis iuxta vrbē in rupis cuiusdā foramine iacebat cūcta q intr muroz ābitū fiebāt apte videbat. Hic dū vginē tā crudeli puniri cerneret orauit pmo deū vt eā victricē incertamine faceret. deinde vt sibi premiū martyrij illius demonstrarz Et ecce vidit protinus columbam niueam de celo descendētem que coronam auro gemmis qz lucentem super caput virginis quaz angelus vestibus speciosis induerat posuit. ⁊ vt circa virginem dei virtus clarior appareret. ipsa columba volatu alaruz et roze celesti sic ignem extinxit vt nihil de incendio remaneret. Hec ergo cernens caprasius quasi iam de victoria securus rupem sub qua mānserat dextera percussit. et fons protinus erumpens meritis sancti capra-

ssij omnibus infirmis vsq; nunc reme
diū salutis impendit. Exiliēs igit̃ ca
prasi⁹ ad locū certaminis peruenit. ⁊
daciano xpianū se offerens tanta iu
bentis crudelitate laniat⁹ est vt inter
ceteros circūstantes primⁿ et felicia⁹
nus frēs pter ei⁹ patiētiā ad xpm cō
uersi cū ipso caprasio et fide virgine
plecterent̃. .cv.

Legit̃ in vita s̄cti petri alexādrini
ep̄i. q̄ idē scūs tpe episcopat⁹ sui nū⁹
q̄ in cathedra sua voluit sedere. sed
sup scabellū ipsi⁹ cathedre residebat.
Propter qd̄ frequēter cler⁹ et ꝑplus
cōquebat̃. Sz nequaq̄ acq̄escebat. Nā
quotiēs ascēdere volebat ipsā cathe⁹
drā plendor igneus de ipsa sede egre
diens ei apparebat. cui⁹ aspcū vir dei
ita accendebat̃. vt interdū se nesciret
esse in corpe. Cū aūt quadā solēnita
te clerus et ep̄i q̄ aderāt de tā humili
eius sessione quererent̃. ille coactus
et rē celare nō valens. Cur inq̄t afili
gitis cor meū? An nō videtis vtutes
igneā q̄ emicat in ipso solio. ⁊ spiritū
chorusc are nō cernitis? Cūq; oēs de
misso capite nihil rūderent tantā rē
audientes subiūxit. Credite mihi fili
oli si videritis q̄ video cognosceret̃.
q̄d est vtus sacerdotalis et q̄ grā in
ipsis habitat. ad cui⁹ maiestatis pse
tiā ego territus in eadē cathedra se⁹
dere nō audeo .cvj

In gestis s̄ci maurilij ep̄i andega
uensis in cui⁹ psecratione sicut refer
re solebat sanct⁹ martin⁹ nō solū affu
it spūs scūs in spē colūbe. sz etiā ꝯg⁹
lor exercitus copiosus. legit̃ q̄ cū in
basilica beati petri ap̄li celebraēt ad
uenit matrona cū moriēte puero quē
idē vir sanctus eidē aūt episcopatum
vt nasceret̃ precib⁹ obtinuerat apud
dūm. postulās vt filio suo quē domi
no deuouerat manuū suar impositi
one spiritū sanctum daret anteq̄ ob
iret. Sed remorante paululum ep̄o
in celebratione puer excessit. Beatis
simus igit̃ maurili⁹ expleto misse of⁹
ficio obituq; pueri qui absq; crisma⁹
tis dono excesserat pcognito totuz
id sue negligentie deputauit. lachry
mis multo tpe irremediabilibus cul
pam suā deflens. Cui cuz nec ista suf
ficerēt diu multūq; quid ageret secū
tractans tandem repperit q̄ inter cō
ciues tante negligētie piaculū plene
expiare nequiret nisi singularis cla
psus patriam ꝑriam ciues q̄ relin
queret. Tali igitur repto consilio oc
culte recessit ex s̄ctor⁹ reliquiis eccle
andegauēsis secum claues exportās.
Cū aūt peuenisset ad mare diuina p
uidente clementia manens in litore
diem trasitus sui exarauit in lapide.
sicq; ascensa puppi inchoati itineris
cepit maturator existere. Cunq; pro
cessisset in altum et reliquiar claues
q̄re secum detulerit cogitaret insidi⁹
ante humani generis inimico vt do
lorem sup dolorez sancto viro impo
neret repente claues de manib⁹ lapse
submerguntur in equore. Tunc cū la
chrymis clamauit maurilius. Misi
has iterum claues videre meruero
patriam et vrbem nunq; repetā quā
effugio. Transmisso igitur mari quo
quis esset abscondere potuisz muta
to habitu vni principū regionis ad⁹
hesit professus se ortulanū fore. Qui
eum tali pficeretur ministerio tantā
copiam dūs oleribus dabat. vt om
nibus quibus nēce fuerat ex eisdem
daret sufficienter et tū nūq̄ olera de
fecerunt. vū plurib⁹ placebat ⁊ ab oī
bus amabat̃. Inter ea plebs andega
uorū pauore nimiū pcellit̃ crebrisq;
visionib⁹ admonet̃ vt ꝑriū pastorē
circūquaq; pq̄reret nisiq; maurili⁹ in
uētus sue eccle redderet̃ vrbē andega
uor fore celeri⁹ subuertēdā. Ilū eiusdē

regiones nobiles ⁊ vulgares collati one facta in vnū ꝓuenerunt decretū eligentes ex cōciuib⁹ q̄tuor diffuse v̄ tutes ac fidei viros. quib⁹ q̄ necessa ria erant ad tanti itineris supplenda negocia sūptib⁹ ex toto collatis p̄ci piūt ne vnq̄ reuertanē donec pasto rē suū inuenissent. Qui functi legatō ne et deuotius iussa exequētes oēm fere europā circuitu ambierūt. Sep timo tandē anno in ꝓtes gallie ꝓuer tentes et minīe quē q̄rebant inuento diuino ductu ad portū occeani ma tris q̄ in britānia minore manet p uenerūt. q̄ten⁹ quē cis mare inueniē nō poterāt trās mare q̄rere mittere tur. Prestolātes igīt nauis cū q̄ trās irent dū residerēt in litore scriptum qd̄ sup̄ dixim⁹ inuenerēt in silice. Hic trāsijt maurili⁹ andegauor eps. Be tā euidenti igīt alacres facti indicio trās pontū abiere securi. Cūq̄ iā in medio maris esset. s. repēte immanis emersus egurgite piscis psilijt in na uim. de quo cū deo grās retulissent ipsūq̄ piscem exenterare cepissēt reli quiar claues q̄s maurili⁹ in mari p̄ diderat ī pisc. iecore ceperūt. Quas recognoscentes nimiūq̄ mirātes tur babanē attoniti metuētes ne cū ipis maurili⁹ naufragiū passus sbmersus esset. Demissis igīt nauis anchoris ī hoc stantes vt de mari reuerterētur asserentib⁹ nautis maurilīū esse defū ctū singuli sequēti nocte vnū eūdēq̄ visū dño tribuēte habuerūt. nolite ī q̄t metuere nec reuertamī de itinere ceptū maturate negociū ꝓculdubio diu q̄sitū inuenietis. Mane reddito q̄d singuli viderāt retulerūt. Cū fcm est vt angelico ductu ad domū pnci pis cū q̄ maurili⁹ habitabat recto iti nere ducerenē. Ingressi āt ilico mau rilīū vocari vt cū olerib⁹ q̄b⁹ rex vti ꝓsueuerat accurreret audierūt. Octo rū igīt aciem in ꝓtem q̄ illū audierē in clamoē dirigētes cū olerib⁹ accur rere statim maurilīū pspexrrūt. Quē cū recognouissēt pstrati pedib⁹ illi⁹ cū magno fletu rogabāt vt ꝓrie sub ueniret eccie atq̄ ciuitati q̄ ei⁹ absen tia nihil iā aliud nisi sup̄mū pstolaē tur exitiū. Ad q̄r fletū cū se negare ñ posset obstupefact⁹ cū lachrymis re pugnaē cepit obnixi⁹ dicēs. Toto me ac iuramento ꝓstrinxi nunq̄ me ad patriā reuersur nisi claues videē me rear itex q̄s amisi. Quib⁹ statiz exhi bitis q̄q̄d in mari viderāt et ptule rant ex ordine referebāt. Interea isti us mōi circū quaq̄ negocij fama per uolitat ipsūq̄ solicitat regē. Miranē cūcti et quē vt ortulauū habuerant nūc vt sanctissimū psulē adorāt mlt. eū munerib⁹ et donarijs honorare ꝓcertantes. Tūc maurili⁹ tot precib⁹ ut regredereē et miracul' vict⁹ dū so licitior de ꝓuersiōe cūctareē. et vigili is et orōib⁹ insomnē ducere sequētē disponeret noctē. tandē fatigat⁹ ieiu nio paululū obdormiēs angelū dñi vidit dicentē sibi. Surge maurili et plor te querentiū exeq̄re votū. Ec ce eñ tuis precib⁹ atq̄ meritis tibi ꝓmissas seruauit dñs oues ꝓ quib⁹ rogasti. et insup reddidit tibi puerz quē diutius plorās q̄sisti. Quid mul tis? Reddito mane ꝓcurrētib⁹ vndi q̄ plis cū honore magno deducē ad nauē et traducto pōte cū nō mio ri gloria ad ꝓriā excipitur patriam. Taliterq̄ regressus ad vrbem spectā tibus turbis de dñi ꝓmissione secu rus venit ad tumulum pueri. Quem rastris discoopertum inuocat plan ctibus diutissime xpm. Tandem ex pleta cum lachrymis oratōne vtriq̄ consurgunt. Maurilius de oratione et puer de morte. Quo septiformis spūs gratia consecrato ex euētu vo

cauit eum renatum. Qui ab eodem beato viro diligentius educat⁹ tantis florere virtutibus ꝓmeruit vt p⁹ maurilium pontificalem eccie cathedram sortiretur. .cvij.

Legitur in vita sancti eugenij carthaginensis epi. q̃ in affrica rex gensericus obijt circa annum dñi. cccc. lxxij. q̃ quidem fuit rex Wandalorũ et carthaginensez cũ tota affrica dolose occupauerat. Quo mortuo successit honoricus filius eius annis octo. Sub hoc beatus eugenius cum omni clero cartaginensi contra arrianam heresim ꝑ xp̃o fortiter agonisant. Hic quidem honoricus in ꝓmordio regni vt habz subtilitas barbarorum cepit mitius et moderati⁹ agere et maxime circa religionẽ xp̃ianã. et vt se religiosum ostenderet solitus requirebat hereticos manichaeos ex quibus multos incendit et varijs modis pdidit. ⁊ precipue presbyteros et diaconos arriane hereseos. Destinauit autem edictum per notarium suum quod publice legeretur. iubens vt iuxta petitõnẽ zenonis imperatoris. ecclesia carthaginensis religionis sue proprium haberet episcopum que iam per .xxiiij. annos tali ornamento fuerat destituta. Quod dum edictum nobis presentib⁹ eccie legẽtur gemere cepim⁹ eo q̃ medianibus dolis malorum esset futura persecucio ꝓpata. et ita legato rñdimus Si ita est interpositis his conditionibus periculosis ecclesia nõ vult hr̃e episcopum. gubernet eam xp̃us q̃ sp̃ dignatus est gubernare. Quã sugestionẽ legatus accipe neglexit simul ⁊ populus vt tunc fieret quasi ignis exarsit cuius erat clamor intollerabilis qui nulla possz rõne sedari. Ordinato itaqz episcopo eugenio viro sãcto deo quoqz accepto sublimis nata est leticia. et gaudium cumulatũ est ecclesie dei. exultãs multitudo catholica sub barbara dominatione de ordinatione pontificis reparati. Cepit eũ ille vir dei ꝑ puersationem bonã veneral illis et reuerend⁹ haberi his etiam qui foris erant et ita esse oib⁹ gratus vt si fas esset animam suã ꝑ eodem ponere vniuersos delectaret. Sed cũ fama ei⁹ esset vbiqz celebris atqz manifesta. ceperunt extinde arrianorum episcopi inuidia graui torqueri. quotidianis eum calũnijs infectantes. Quid plura? Suggerunt regi de illo qui precepit vt suũ neq̃quã lederet thronũ. nec ad dei ꝓprium vbũ faceret ꝓsuetum. deinde quoqz maes ⁊ feminas in habitu barbaro incedẽtes in eccia ꝓspicere prohiberet. Ille autem respondit vt decuit. dom⁹ dei omnibus patet intrantes nullus ꝑt repellere. Et maxime qz ingens erat multitudo nostrorz catholicorz in habitu illorum incedentium ob hoc q̃ domui regie seruiebãt. Ac vbi ab homine dei tale responsum accepit. statuit in portꝰ. ecclesie collocari torores. Qui videntes feminam vel virum in specie sue gentis incendentez ilico palis minorib⁹ dentatis iactis in capite. crinibusqz in eisdem collocatis vehementius stringentes simul cum capillis omnem pelliculã capitis auferebant. Non nulli dum hoc eis fieret statim oculos amiserẽt alij ipso dolore defuncti sunt. Muleres vero post hanc penaz capitibus pelle nudatis precone preeunte ꝑ plateas ciuitatis ad ostensionem ducebãtur. sed ipse hoc sibi lucrum maximũ computabant. Nec scimus tunc aliquem eorum etiam penis vrgentib⁹ a recto itinere declinasse. At vbi isto modo fidei firmitate infringere non valuit illum. cogitat vt nostre religi

onis homies in aula eius constituti
neqz annonas neqz stipendia solita
potirenē Addidit qz et laboribꝰ eos
cōterere rusticanis.et dirigit viros
ingenuos et admoduz delicatos ad
cāpū vticensez.vt sub ardentis solis
incendio cespites messiū desecarent
Ubi omnes cuz gaudio pgentes in
dño letabanē. In quoz cōtubernio
quidā fuit aridā hns manū que per
annos qzplurimos nullū ei pstiterat
obsequiū Qui cum veraciter excusa
ret se opari nō posse magis violēter
iussus est pgere Sed vbi ad locum
ventuz est et psertim pro eo orando
ingemuerūt omies pieratediuina illa
arida incolumis cōfessoris restituta
est manꝰ Hinc iam honorici plecu
tio dolozis ac parturitionis nostre
sūpsit initiū Ipse aūt qui sese iaz du
dum omibus bene ostēderat deside
rat post obitū suū filijs qō nō conti
git regnū statuere theodericū fratrē
filios qze ius guntinis qz frīs nihilo
minꝰ filios crudeliter cepit insequi.
Quozum nullum dimitteret nisi eis
mozs desiderij sui volūtatē auferet

Amputatis igitē in cviij
breui oibus quos timebat ⁊ solidās
sibi vt putabat regnū qō breue fue
rat et caducū ex parte odiosus atqz
securus vniuersa tela furozis in pse
cutiones eccie catholice rugiens sicē
leo cōuertit Ante psecutionis tamē
tempestatē multis preeūtibus visio
nibus et signis imminēs demonstra
tum fuerat malū Nam ferme aū bie
niū qz fieret vidit quidā fausti eccle
siam solito in oznatu fulgentē.et dū
letarenē cādoze tāti fulgozis cereis
quoqz fulgēnibus pallij qz velamēto
ac lāpadibus rutilante subito ait lu
minis illius cōcupiscibilis extinctus
est fulgoz.ac tenebris succedentibus
aduersarius naribus natus est fetoz
et omis illa albatozū turba expellen
tibus quibusdā ethiopibus minata
est fozas. Ob hoc lamētandū q eaz
in claritate pristina nequaqz viderit
iterū restitutā Mā visionē istam no
bis pūtibus sancto retulit eugenio.
Uicit et quidā presbyter istaz fausti
basilicā refertā turba innumerabiliū
populozū et post paululū euacuatā
et repletā multitudine porcozū atqz
capzarū Iterū alius vidit aream tri
ticeam vēntilationi patam.granis vē
tilatozis iudicio nec dū a palea sepa
ratis Et dum ingentis masse cōfuse
magnitudinē miraretur.subito ecce
turbo venies tempestatis sonivago
flatu cepit aduentū suū surgente pul
uere demōstrare Cuiꝰ impetu palea
illa omis oīno volauit.remanentibꝰ
granis Post hoc venit quidā pcerꝰ
splēdido vultu habitu qz nitido ful
gens.et cepit grana vacua macilēta
atqz simulagini reprobā purgādo p
ijcere Que diu examinās vix magni
tudinē illius masse licet presbate.ad
acerū tūpduxit exiguū Quid vlt?
Censet pmo tirānus iussione terribi
li vt nemo in eius palatio militaret
neqz publicas ageret actōnes nisi se
arrianū fecisset Quoz ingēs nume
rus ne fidē pderet vigore invicto mi
litiā tpalem abiecit.quos postea do
mibꝰ pjectos omiqz substātia expo
liatos in insulis sicilia et sardinia re
legauit Qō etiā statuere p totā affri
cam festinauit.vt nrozū epozū defū
ctoz fisci sibi sbam vendicasset. Qui
āt defūcto succedē poterat nō aū or
dinarē nisi fisco regali qngentos so
lidos obtulisset Sed hoc edificium
vū pstruere visus est diabolꝰ statim
illud destruere dignatꝰ ē xpūs Sug
gerunt ei domestici sui dicentes Si
istud fuauerit pceptio vra nri epi i
ptibus cracie et alijs regionibꝰ cōsi

tuti peiora incipient pati. Precepit deinde sacras virgines pgregari dirigens wandalos cū sue gēis obstetricib⁹ ad inspiciendū ⁊ correctandū cōtra ius verecundie ⁊ pudoris vbi nec mres aderant. nec aliqua catholica matronarū. aliter cruciātes grauī suspēdio atq; ingentia pōdera pedibus colligantes. laminas q̄z ferri ignitas dorso ventri mamillis ⁊ lateribus apponebat. Quib⁹ inter supplicia dicebat. Dicite q̄ epi vobiscū cōcumbūt et clerici vri. Quarū acerbitate penarum plurimas scim⁹ tūc extinctas. Alie q̄ remanserūt cutib⁹ arescētibus facte sūt curue. Nitebat enī semitā inuenire per cui⁹ aditū publicam sicut fecit faceret psecutionē. Et ira faciens nullo mō inuestigare potuit quomō xpi eccīam macularet.

Quibus aūt psequar cū flumibus lachrymarū qui epos pbyteros diaconos et alia eccie mēbra id est q̄ttuor milia nōgentos septuaginta sex ad exiliū heremi destinauit in q̄bus erāt podagri q̄plurimi alij per etatē ānosam lumīe tpali puati. In quorū numero erat beatus felix abirritanus epūs hūs iam in episcopatu. xliij. annos. Qui palisi morbo pcussus nec sētiebat quicq̄ nec penitus loquebat. De quo nos maxie cogitātes q̄ nō posset immēto portari suggessim⁹ vt a suis rex peteretur vt saltē cū pere moriturū cartagini eē iussisset q̄ ed exiliū nulla rōne possz adduci. Qui ita fertur tyrān⁹ cū furore dixisse. Et aīali sedere nō pt iūgant boues indomiti qui eū colligatū sumib⁹ trahēdo pducant vbi ego pcepi. Quē et transuerso sup burdonem vinctū q̄si quendaz ligni truncū toto itinere portabam⁹. Cōgreganī vniuersi in succensē et larensē ciuitates vt illuc occurrētes mauri sibi tradītos ad heremū pducerēt. Supuenientes igit comites duo subtilitate damnabili blandis fmonib⁹ cuz dei cōfessorib⁹ agere ceperūt. Quid vob inquit videt vt ita ptinaces suis et dñi nri pceptis mīme obtēperetis q̄ esse poteritis in pspectu regis honorabiles si eius festinetis facere voluntatē. Statim illis ingēti vociferatōe clamātib⁹ et dicētib⁹ xpiani sum⁹ trinitatē in vnū deū inuiolabilez cōfitemur. includunī graviori quidē sz ad huc latiori custodia. Ubi nob copie dabātur et introire ac vbū admonitionis frībus facē et dīna ministeria celebrare ibi et infātuli fuere q̄plurimi q̄s genitrices magno seqbanī affectu. alie gaudētes. alie retrahentes alie gaudebāt se martyres peperisse alie molīēdo diluuio rebaptisatiōis nitebanī a cōfessione fidei reuocare. Nullū tū tūc blādimēta vicerūt. nec carnalis pietas aliquē inclinauit ad terrā. Nā q̄daz tūc que fecerit anus breuiē delectat referre. Dū enim iter agerem⁹ cū dei exercitu comitantes et forte magis noctib⁹ pmouim⁹ pter solis ardorē pspicimus mulierculā sacculū ⁊ alia vestimēta portātem manu infantulū vnū tenentē atq; in his sermonib⁹ psolantē. Curre dñe meus vides vniuersos sanctos quō pgunt et festināt hylares ad coronā. Quā nos cū increparemus q̄ importuna videreī aut viris p sexu iungi. aut exercitui xpi sociari rūdit. Bēdicite bēdicite et orate pro meo isto nepote puulo meo cum quo ad exiliū pgo ne inueniat eū solū inimicus et a via vitatis reuocet ad mortem. Ad hec vba repleti lachrymis nihil dicere valuim⁹ nisi vt fieret voluntas dei. Sed vbi aduersarius q̄ iā forte dicebat. Partibor spolia replebo aīam meā interficiā gladio meo

dominabiť man⁹ mea nullus potuit occupare. requrit ãgusta et tenerrima loca in quoꝝ cõclauib⁹ dei exercitũ coartaret Tũc eis etiã visitatõis humane negata est cõsolatio Puniunť ⁊ fustibus graviter affligũtur Jactãtur cõfessores xpi angustia coartãte vnus sup aliũ vt agmina locustarũ. et vt ꝓxie dicit vt preciosissima grana frumentorũ In qua pstipatione secedẽdi ad naturale officium nulla ratio sinebat loci. sed stercoris ⁊ vrine vrgente necessitate ibidẽ faciebãt vt ille tunc fetor et horror vniuersa penarũ genera superet. ad q̃s aliqũ datis ingẽtibus muneribus mauris dormientib⁹ wandalis vix clam permissi sumus intrare Qui introeũtes veluti in gurgite luti vsq̃ ad genua cepimus mergi. illud hieremie videntes completũ fuisse Qui nutriti sunt in croceis amplexati sũt stercora sua Quid multa pcepti sũt vndiq̃ pstrepentibus mauris ad iter vbi destinati fuerãt pparari Exeũtes igitur die dnica linita habentes stercorib⁹ vestimẽta. ⁊ facies simt ⁊ capita a mauris tũ crudelitť minabanť hymnũ cũ exultatõne dño decantãtes Hec est gloria in oibus sãctis eius cr

Quante ⁊ tũc multitudines de diuersis regionib⁹ et ciuitatibus ad visendos dei martyres cõcurrerunt populorũ testanť vie vel semite que agmina visentiũ nequaq̃ capiebant per vertices montiũ et valliũ cõcurrẽtes turba fideliũ inestimabilis descendebat cereos manibus gestãtes suos q̃ infãtulos vestigijs martyrũ pijc.entes ita voce clamabant. Quibus nos miseros relinquitis dũ pgitis ad coronaz? qui hos baptisaturi sũt puulos fonte aque perẽnis? Qui nobis penitẽtie manus co.laturi sũt et recõc.liationis indulgentiã obstrictis peccatorum vinculis soluturi. cr vobis dictum ē. quemcũq̃ solueri l. sup terrã erit solutus ⁊ in celis. Qui solẽnibus orõnibus sepulturi sũt morietes. quibus diuini sacrificij ritus exhibendus est cõsuetus Heu nos miseros et desolatos homies qui tãq̃ oues suo pastore destitute relinq̃mur crudelibus et immanibus feris deuorandi atq̃ dentibus luporũ discerpẽdi Quãdiu vos nob pfuistis nostri q̃ curã gessistis nemo in nos seuire atq̃ a via veritatis auertẽ potuit Tobiscũ et nos libebat pergere si liceret vt tali modo filios a prib⁹ nulla necessitas separet In his vocibus et laudib⁹ nullus iam pgere admissus est cõsolator. sed artabať multitudo ad currẽdũ. vt vbi tũc nauis erat pparata laboriosaz caperẽt mãsionẽ Qui cum senes deficerẽt et alij forte etsi iuuenes delicati ceperũt pmo hastiliũ cuspidib⁹ ad currenduz et lapidibus tundi. vnde magis deficientes amplius lassabanť Post vo imperatũ est mauris vt qui ambulare nõ poterãt ligatis pedibus velut cadauer animalis mortui traherenť per dura ⁊ aspera loca. vbi pmo vestimẽta postea mẽbra singula carpebanť. qa per gladios acutos petraꝝ hic caput cõterebať alibi latera scindebanť. et ita inter trahentiũ manus spiritũ exalabant. quorũ numerũ colligere nequaq̃ valuim⁹ multitudine coherente. extat tũ per totuz aggerẽ publicũ vilis sepultura sanctorũ loquentibus tumulis Reliqui habitatores ad solitudinis loca perveniũt. in quibus collocati ordeũ ad vescẽdũ vt iumenta accipiũt. vbi etiã venenatorũ animaliũ atq̃ scorpionũ tenta esse dicitur multitudo vt ignorãtib⁹ incredibilis videať. Que solo flatu etiã pcul positis veneni virus infun

bant Scorpione aūt pcussum nullū
dicunt aliqū euasisse Quorū feritas
virulenta vsqꝫ ad pñs xpo defendē
te nulli seruorū eius nocuisse docet.
Sed cuz illi aluntur ordeaceis gra
nis postea et hoc ablatū ē quasi nō
posset deus qui pluerat pri⁹ māna
pascere et nūc tali exilio mācipatos

Cogitat acriora ad cri
uersus ecciam dei. vt qui mēbra ali
qua abscideret totū laniando perde
ret corpus. Nā et eugenio epicopo
et vniuerse affrice pceptuz direxit in
hec verba Ker honoricus wādalo
rū et alanorū vniuersis epis omou
sianis Non semel sed sepius constat
esse phibitū vt in sortibus wādalo
rum sacerdotes vri cōuentus mūne
celebrarent ne sua seditione aias sub
uerterēt xpianas Quā rem spernen
tes plurimi nūc reperti sūt cōtra in
terdictū missas in sortibus wādalo
rū facere asserētes se integrā regulā
recte fidei tenere Et quia in prouin
cijs a deo nobis cōcessis scandalum
esse nolum⁹. ideo dei puidentia cum
cōsensu sanctorū eporum nos statu
isse cognoscite vt ad diem kalēdarū
ianuariarū prime futurā omissa om
ni excusatione formidinis oñes car
thaginē veniatis. vt de ratione fidei
cū nostris venerabilibus epis possi
tis inire cōflictū et de fide omousia
norū quā defenditis de diuersis scri
pturis prie approbetis quo possit a
gnosci si integrā fidem teneatis. Iu
ius aūt edicti tenorē audiētes sancti
ingemuerūt eo q̄ future psecutionis
furorē indicaret Cōuenerūt ergo p
stituto die nostri carthaginē. Tandē
venitur ad disputatiōis conflictum
ad locū scz quē elegerant aduersarij
Vitantes igit nostri vociferationis
tumultus ne forte post arriani dice
rent q̄ eos aliq̄s nrorum oppresserit
delegūt de se nri decē qui pro omni
bus rūderent Cōuersi aūt nri girille
epo arriano in sublime sedenti dire
runt Propone qd disponis Girilla
dixit Nescio latine Nostri dixerunt
Semp te latine esse locutū māifeste
nouim⁹. mō excusare nō debes mari
me quia tu hui⁹ rei incēdiū suscitasti
Si aūt nram fidem cognoscere desi
deratis hec est veritas quā tenemus
Regali enz imperio fidei catholice
quā tenemus cōpimur reddere rōez.
Patrem et filiū et sp̄m sanctū ita in
vnitate deitatis pfitemur. vt ꝛ prem
in sua prietate psone subsistere et fi
lium nihilomin⁹ in pria extare pso
na atqꝫ sp̄m sēm psone sue prietatē
retinere fidei pfessione fateamur Nō
enī eundē asserentes prem quē filiū
neqꝫ filium confitentes qui pater sit
aut spūs sūs neqꝫ sp̄m sanctum acci
pimus vt aut pater sit aut filius. sed
ingenitū patrē et de pre genitū filiū
et de pre et filio pcedentez sp̄m sēm
vn⁹ crecimus cē substātie vel vnius
eētie q̄a ingeniti pris ꝛ geniti filij ꝛ
pcedentis spūsci vna ē deitas. tres
vo psonarū prietates ꝛc. Hui⁹ igit
fidei sancti epi lōgo tractatu de scri
pturis reddētes ratōnez dixerūt ad
epos arrianos Hec est fides nostra
euāgelicis et apticis traditionib⁹ et
oīm q̄ in mūdo sūt catholicaꝫ eccia
rū societate fundata in qua nos per
grāz dei omnipotentis pmanere vsqꝫ
in finē terre hui⁹ cōfidimus et spera
mus Qui cuz noster libellus legerē
oblatus veritatis lumē nequaqꝫ suf
ferre cecis oculis potuerūt insanien
tes vocib⁹ inferētes grauiter qꝫ ferē
tes quare nos noīe nro catholicos
dixerim⁹. statim qꝫ mentientes sugge
rūt regi de nobis q̄ strepitum feceri
mus audientiā fugientes Qui eadez
hora accēsus et credens mēdacio fe

stinauit facere qd volebat Jacq con
scriptū decretū hūs ⁊ occulte cū eo
dem decreto per diuersas ꝓuincias
suos hoīes dirigens epis carthagie
posit. vna die vniuerse fabrice eccle
sias clausit vniuersā q sbam eporuz
et eccīarū suis epis munē cōdonauit
Nesciens qz quid loqreē neq de qui
bus affirmabat legez quā xpiani im
patores nri cōtra eos et cōtra alios
hereticos per honorificētiā eccie ca
tholice dederāt aduersuz nos ꝓnē
nō erubuerūt illi addentes multa de
suis sicut placuit tirannice potestati.
Post hec dicta feralia veneno torti
cato trāsuersa iubet cunctos epos q
carthagini fuerant ꝓgregati qzū iaz
eccias domos et sbam ceperat ī hos
pitijs qbus erant expoliati. et expo
liatos foris muros puelli Nō aīal
nō seruī nō mutāda q ferebant vesti
mēta penitī dimittunē Addidit ad
huc vt nullus quēpiā eorū hospitio
recipet aut alimoniā ꝓstaret. qui aūt
miserationis causa facē tentasset cuz
vniuersa domo sua incēderē Sapi
enter tūc etiā ꝓiecti epi fecerūt vt li
cet mendicantes exinde non abirent
Quia si recederēt nō tm violenē om
nino reuocarenē sed et mentirentur
eos sicut mentiti sunt fugisse cōflictū
marie q qa vbi reuerterenē iaz neq
q fuerat ecclie substātia vel domī
occupatis. Bū ergo gementes in cir
cuitu murorū nudo sub aere iacerēt
factū est vt rex impi ad piscinas ex
isset. Cui vniuersi occurrere maluerī
dicentes. Ut quid talē affligimur ꝓ
quib malis forte ꝓmissis ista ꝓpeti
mur? Si ad disputationē sum ꝓgre
gati quare expoliati? Quare traduci
mur. quare deferimur ⁊ sine ecclesijs
et domib nris foris ciuitatē fame ⁊
nuditate laborantes medijs stercori
bus volutamur. Quos ille torquis o
culis aspiciens ꝓus q suggestionem
eorz audisset iussit sup eos equos cū
sessorib suppositis dimitti. vt tli vio
lentia posset nō solū cōteri verz etiā
enecari. Quorū tūc multi cōtriti sūt
et ꝓcipue senes cxij

Tūc deinde iubenē ad quendā
locū qui dicīē edes memorie illi viri
dei occurrere nesciētes fraudem sibi
aptatam Ubi cuz venissent carta eis
oñditur inuoluta Dicitur q illis ita
subtilitate serpentis Dñs noster rex
honoric licet doleat q fueritis con
temptores vt adhuc eius voluntati
obedire nō tardetis. et ei efficiami
ni religionis cuius est ipe nūc tm de
vobis bonū cogitauit. Si iuraueri
tis ita vt quod ista carta continet fa
ciatis. dimittet vos ecclesijs et domi
bus vestris. Ad qd vniuersi epi rn
derunt Semp dicim et dirimus ⁊ di
cturi sumus. epi sumus. xpiani sum.
aplicam fidē et vnā et verā tenemus
Accelerauerunt quoq illi a rege de
stinati scripture eius ꝓalare tenorez
qui hui mōi sermonibus fuerat co
lorratus Sic cnī calūniosa series cō
tinebat. Jurate si post obitū dñi nri
regis eius filiū hilberith desideratis
esse regem. vel si nullus vestrū ad re
giones transmarinas eplas dirigat.
Qui si sacmentū huius rei dederitis
restituet vos ecclesijs vris. Cogita
uit tūc multorū pia simplicitas etiaz
cōtra ꝓhibitionē diuinā sacrm dare
ne dei ꝓplus in posterū diceret q vi
cio sacerdotuz qui iurare noluerunt
nō fuerint eccie restitute. Alij quoq
astutiores epi sentiētes dolum frau
dis nequaq iurare voluerunt dicen
tes ꝓhibitū fuisse euāgelica auctori
tate ipo dño dicente Nō iurabis in
toto. Quibus ministri regis In pte
secedant inqunt qui iurare disponāt
Qui cū secederēt notarijs scribētib

quis quid diceret.et ex qua civitate fuisset.similiter factū est illis qui nō iurauerūt Statimq; pars vtraq; custodie mancipat. Post vero fraus q̄ celabatur apparuit Iurantib⁹ dictū est Quare cōtra p̄ceptū euangelij iurare voluistis Iussit rex vt civitates atq; eccias vr̄as nūq; videat.sz relegati colonias iter ad colendū agrū accipietis.ita tū vt nō psallatis neq; oretis aut ad legenduz codicē manibus gesteris.nō baptiseris.neq; ordinetis.aut recōciliare p̄sumatis. Sitr nō iurantibus ait. Quia regnuz dñi nr̄i nō optatis idcirco iurare noluistis Ob quā causam iussi estis in coriscanā insulā relegari vt ligna pfutura nauib⁹ dñis incidatis. Addidit itaq; bestia illa sanguinē sitiens innocentū episcopis necdū in exilia directis per vniuersas affricane p̄vincias terre vno tēpe tortores crudelissimos destinare vt nulla remāsissz domus ⁊ locus vbi nō fuisset vlulatus et luctus.vt nulli etati nulli parceretur sexui nisi illis qui eorū succumberent voluntati.hos fustibus illos supendio alios ignibus cōcremabant. mulieres etiā p̄cipue nobiles contra iura nature nudas omnino in spectaculo publico cruciabāt.ex q̄bus vnā nostrā dionisiam cursim ac breuiter nominabo cxiij

Cū viderent eā nō solū audacē esse.sed etiā matronis ceteris pulcriorem.ip̄sam p̄mo nisi sūt fustib⁹ expoliatā aptare Que cū pateret diceret q; de deo sūme secura.qualiter libet cruciate verecūda tū membra nolite nudare.ampli⁹ illi magis furētes celsiori loco vestimētis exutam cōstitūt spectaculū eam oībus faciētes Que inter ictus virgarū dū riuuli sanguinis toto iaz corpore fluitarēt libera voce dicebat Ministri diaboli quod ad opprobriū meū facere computat̄ ipsa laus mea est Et quia esset scp̄turarū diuinar̄ plena scientia aptatis artata penis ⁊ ita iam martyr alios ad martyrium cōfortabat Que suo seō exemplo pene vniuersam suā patriā liberauit Nec quoq; cū filiū suū vnicū admodū adhuc tenere etat.et delicatū nomīe maiorīcū timore penarū formidulosū cōspiceret.vberās eum nutibus oculorū.⁊ increpās auctoritate materna ita confortauit vt matre multo fortior redderetur. Memento fili mi q; in nomine trinitatis in matre catholica baptisati sumus. Nō p̄damus indumentū nr̄e salutis ne veniēs inuitator vestē nō inueniat nuptialē.et dicat ministris Mittite in tenebras exteriores vbi erit fletus oculorū et stridor dentium Illa pena timenda est que nunq; finitur. illa desiderāda vita que semp habet Talibus itaq; solidās filium verbis velociter martyrē fecit Amplexans q; illa hostiam suā quantum potuit vocibus dño gr̄as agēs ad gaudiū spei future in sua maluit domo sepelire.vt quotiēs sup sepulcrū eius trinitati p̄eces effunderet.aliena se a filio nūq; esse cōfideret Quāti ergo p eā in illa civitate vt fati sum⁹ acq̄siti sūt deo longū ē enarrare. cxiiij

In civitate vero culusitana nō valeo que gesta sunt nūciare.⁊ ip̄sam quantitatē martyrū vel etiā cōfessorum homini impossibile est supputare Ubi quedam matrona auctrix sui nomīs victoria.dum in cōspectu vulgi cōtinuato suspēdio cōcremaretur a marito iam perdito filijs p̄sētibus taliter rogabat.Quid pater.cōiunx Si me despicis vt horū quos genuisti miserere Impia paruulorū quas obliuisceris vteri tui et p nihilo ducis quoscynq; gemitu peperisti.vbi

sūt federa coniugalis amoris. vbi so
cietatis vincula que inter nos tudū
honestatis iure tabule fuerūt cōscri
pte Respice q̄o filios ac maritum et
regie iussionis implere festina prece
ptū. vt imminētia adhuc tormēt a lu
creris simul ⁊ mihi doneris et liberi.
nostris Sed illa nec filiorum fletus
nec serpentis audiens blandimenta
affectum oculorū altius eleuās a ēra
mundū cū suis desideriis contemne
bat Quā cū cōtinuato suspendio cō
picerent mortuā deposuerūt prorsus
omī parte graminatam Que postea
retulit quandaz sibi virginē astitisse
atqz tetigisse mēbra singula et ilico
fuisse saluatam cxv

Qualiter autē adrumitane ciui
tatis ciuē victoriānū tūc pconsulem
carthaginis p̄dicem nescio deficiēti
bus vbis quo in affrice ptibus nullī
ditior fuit. Cui etiaz apud impiū re
gem pro rebus sibi cōmissis fidelissi
mus habebat. mandatur ei a rege fa
miliariter dicit q̄ q̄ eū habitur⁹ eēt
pre omīibus si eius p̄cepto facilē cō
modasset assensū Ez ille vir dei mis
sis ad se tle dedit cuz fiducia magna
rūsum Securus sum de xp̄o deo et
dño meo et hec regi dicatis Burri
gat ignibus. adigat bestijs. excruciet
omnīū tormētoꝝ genere. si cōsensero
frustra sū in eccia baptisatus. Haz si
hec sola pūs vita fuisset. ⁊ aliam que
vera est nō sparemus etīā. nec ita fe
cissem ad modicū tpaliter gloriari. ⁊
ingrat⁹ existerē q̄ suā mihi fidē ptu
lit creatori. Ad qd̄ tirannus excitat⁹
q̄ntorū tormentoꝝ et quātis eū affli
xerit penis human⁹ sermo non pote
rit explicare Qui tripudiās feliciter
consummans materialem coronam
accepit cxvi.

Apud tambadensē q̄z ciuitatez
gesta quis queat et certamina mar
tyrū explicare. vt i duo germani ad
regiensis ciuitatis sibi securi de dño
inuicē iurauerūt vt rogarēt tortores
vt vna pena pariqz supplicio to. que
rentur Et dum p̄mo suspendio me
bus lapidū pedib⁹ alligatis toto die
penderēt. vnus illoꝝ petiuit se depo
ni ⁊ sibi inducias dari Cuius frater
alius metuēs ne fidem negaret de in
spendio clamabat Noli noli frater
non ita iurauimus xp̄o. accusabo te
cū ante throno eius terribilē veneri
mus. qa sup corpus ⁊ sanguinē eius
iurauim⁹ vt pro eo inuicē patiamur
Ista dicens et alia pfortauit germa
nū ad plū passionis Qui clamās in
gēti voce dicebat Addicite supplicijs
quēcūqz vulti. ⁊ pēis xp̄ianos artate
crudelib⁹ qd̄ fr̄ me⁹ factur⁹ ē B etiaz
et ego Quātis iaz laminis adusti sūt
ignitis qualib⁹ singuli exarati q̄bus
cruciatib⁹ torti ipa res docet q̄ eos
ipsi tortores a sua facie pieceruīt di
centes Istos imitatur vniuersus po
pulus vt nullus ad nostrā religionē
penitus cōuertat. Et p̄cipue q̄ nulli
liuores nulla penarū vestigia in eis
penitus videbant cxvij

In tyacensi vero quod gestuz
ē mauritanie maior. ciuitate ad lau
dem dei dicere festinem Dū sue ciui
tati arrianum ep̄m et notario cirille
ad p̄endas alias ordinatū vidissent
omīis simul ciuitas electione valide
p̄rimo ad hispaniaz cōfugit. relictis
paucissimis qui aditū nō inuenerant
nauigandi. Quos arrianorū ep̄us p̄
mo blandimētis postea minis cōpel
lere cepit vt eos facēt arrianos. Ez
fortes in dño nō solū suadentis insa
nia irriserūt. verū etiā publice myste
ria diuina in domo vna congregati
celebrare ceperūt. Quod cognoscēs
occulte carthagini relationē adueri⁹
eos direxit Que cū regi innotuissent

comitē quendā cū iracūdia dirigēs
p̄cepit vt in medio foro congregata
illuc omni ꝓuincia linguas eis et ma
nus dexteras radicitus abscinderet.
Et spiritu sancto p̄stante ita locuti
sūt et loquūtur quo ātea loquebant.
Sed si quis incredulus voluerit esse
pergat nūc p̄stantinopolim.et ibi re
periet vnū de illis subdiaconū repa
ratū.ob quā causam venerabilis ni
miū in palatio zenonis impatorl.ha
bet.et p̄cipue regina mira eū reuerē
tia venerat Sed q̄s ꝓgruo sermone
possit assequ aut coaceruare diuersita
tes penarū q̄s ex iussu regis sui etiā
ipi wādali in suos hoīes exercuerūt

In ipa q̄z q̄ gesta sē car cxviij
thaginēsi nitat scptor sigillati astrue
re.etiā sine ornatu sermonis nec ipsa
nomia tormētorū poterit dicē.Que
res hodie posita in ꝓmptu demon
strat alios sine manibus.alios sine
oculis.alios absq̄z pedib⁹.alios trū
catos auribus.alios nimio suspēdio
auulsis scapulis caput eorū q̄ emi
nere solebat in medio scapularum fu
isse demersū.dum iugiter in altis edi
bus suspendio cruciātes impulsione
manuū funibus agitatis per vacuuz
aerem huc atq̄z illuc faciebāt vagari
pendētes.qui nōnunq̄z diruptis funi
bus de illa altitudine suspēsiōis ictu
valido corruentes.plurimi arcem ce
rebri cū oculis amiserūt.alij ꝓfractis
ossib⁹ spm reddiderūt.alij post pau
lulū exalauerūt. Sed qui hoc fabu
losū putat aniū zenonis legatū inter
roget.cuius pūtia p̄cipue gesta sunt
illa scz causa q̄a veniens cartaginem
se pro defensione ecciarū catholica
rū venisse iactabat.et vt illi oīderet
tirannus se neminem formidare illis
plateis vel vicis plures tortores et
crudeliores statuit in quibus legati.
moris est ascendēdo ad palatium et
descendēdo transire ad obprobrium
videlz ipsius publice et nri iam defi
cientis tpis fecem. Tūc igitur et q̄dā
vxor cuiusdam celarite regis nomīe
dagili qui tpibus genserici multoti
tiens iā confessor extiterat matrona
nobilis ac delicata flagellis⁷ fustib⁹
omino debilitata exilio arido et ni
ueo relegatur.vbi nullus hoīm for
te cōsolationis gr̄a veniēdi haberet
accessū relinquēs cuz gaudio domū
maritū simul et filiū Cui postea ob
latū esse dicit vt mitiori eremo trās
lata fruerēt si vellet solatio sociorum
Illa vero ingens sibi adesse gaudiū
vbi nullus human⁹ esset cōsolatiōis
affectus ne fieret supplicauit Tūc etiā
eugenio pastore iā in exilio p̄stituto
et vniuersus cler⁹ carthaginis eccie
cede inedia q̄z macerat⁹ fere q̄ngēti
vel ampli⁹ inter q̄s q̄plurimi erant
lectores infantuli gaudentes in dño
p̄cul exilio crudeli tradūt cxix

Sed tūc dum in media vrbe ce
derent muritaz diaconū ceteris libe
riorē nō tacere debeo Fuit q̄dā eps
nomīe nimiū crudelis.cui fuerat de
legatū membra cōfessoris xpi suppli
cijs crassantib⁹ laniare Hic enim fue
rat apud nos in eccia fausti baptisa
tus.quē venerabilis murita diacon⁹
de alueo fontis suscepat generatum
post vo dū apostataret tāte extitit
feritatis aduersū eccīam dei vt supe
rior oībus executor psecutiōis fuisse
inuent⁹ Quid multa? Bū pmo p̄sbri
in supplicijs macerādi ordīe citarent
post archidiaconē salutarē aptat pe
nis mēorātis murita.fuit enī scōs in
officio mistrorū Qui cū elpidoforo
sedēte et fremēte honorabilis senior
cepisset extendi.pus q̄z exuere clam
forte nesciētib⁹ cūctis.illa q̄bus eum
suscipiēs de fonte ducū texerat saba
na lauilabat Quib⁹ vētilatis simul

q̃ in ostensione cunctorũ extentis in
his verbis totaz ad fletum et lachry
mas commonisse dicit ciuitatẽ Hec
sũt lyntheamina elpidofere minister
errozis que te accusabunt duz maie
stas venerit iudicãtis.custodienẽ di
ligentia mea ad testionũ tue pditio
nis ad demergẽdũ te in abissũ putei
sulphurantis hec te immaculatũ cin
xerũt de fonte surgentez.hec te acri?
psequentur flammantẽ iehennam cũ
ceperis possidere.q̃a induisti te ma
ledictionẽ sicut vestimentũ.scindens
atq̃z amittens veri baptismatis et fi
dei sacramentũ Quid factur? es mi
ser cũ serui patrifamilias ad cenam
regiã congregare ceperint inuitatos
Tũc te aliqũ vocatũ terribiliter indi
gnatus erutũ stolam rex conspiciẽs
nuptialem dicet tibi. Amice quomõ
huc venisti vestem nõ habẽs nuptia
lem? Nõ video quod contuli.nõ co
gnosco q̃d dedi.pdidisti militie cla
midẽ quã in tela virgineozũ mẽbro
rum gesto decẽ mensibus texi et ten
dicule crucis extendens aqua mun
dani et purpura mei sanguinis deco
raui.si conspicio vultũ signaculi mei
caracterem non video trinitatis.Ta
lis interesse non poterit epulis meis
Ligate eũ manibus et pedibus suis
funiculis qui se ipse separari voluit
voluntarie a catholicis fratrib? suis
Ipse funes extendit continuatos in
laqueũ quibus et semetipsum vincit
et alios ne ad istud venirẽt cõuiuiũ
impediunt Juxta semitaz scandalum
posuit quem tunc cuz ruboze perpe
tuo et dedecoze sempiterno de cõui
uio meo proieci Hec et alia murita
dicente igne conscientie ante ignem
eternum obmutescens elpidofozus
torquebatur cxx.

Parãtes igitur vniuersi dorsa
sua verberibus alacres ad exiliũ per
gunt.quibus adhuc in itinere lõgio
ris vie constituris destinãtur episco
pis arrianoz suggerentibus homies
immisericozdes ac violenti vt illud
quod eis forte miseratio christiana
victui contulerat profuturũ crudeli
ter auferretur.q̃bus vnusquisq̃z eoz
libentius forte cãtabat. Nudus ex
iui de vtero matris mee.nudum etiã
me oportet ad exiliuz pergere.quia
dominus nouit esurientibus cibum
porrigere et in deserto vestire. Nam
et wãdali duo sub genserico sepius
confessozes comitante matre cõtem
ptis omnibus diuitijs suis.cũ eisdez
clericis ad exiliũ perrexerũt De mul
titudine autem pergentiũ confessoz
id est ecclesie carthaginis clericozuz
suggerente quodaz ex lectoze theuca
tio perdito.quos ille nouerat voca
les strẽnuos atq̃z aptos modulis cã
tilene.designatione sua debere dicit
duodeciz infantulos separari.quos
ille dum catholicus esset.tũc discipu
los habuit. Statim illo suggerente
sub festinatione dimittũtur.et vi bar
barici furozis bissenus numer? pue
rozũ de itinere vocatur.Segregantẽ
corpe nõ spiritu a grege scozũ.Qui
timentes p̃cipitiũ cũ suspirijs lachry
marum ne diuellerent cõstringebãt
manibus genua sanctoz Quos vio
lentia tamen heretica minacibus se
parãs gladijs carthagini reuocauit
Sed dum cum eis quasi cũ tali eta
te non blandicijs ageretur supiozes
suis inuenti sunt annis.Et ne obdoz
mirent in mortem lucernã sibi euan
gelici luminis accenderũt.Indignã
tur ad hoc graviter arriani et se su
peratos a pueris erubescunt. Unde
accensi subditi iterum fustibus iu
bent. quos iam ante paucissimos
dies varijs verberibus dissiparant.
Imprimunt vulneribus vulnera

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

et rursum pena restaurata crudescit.
Factuz est domio cōfortante vt nec
etas iunior deficeret in dolore.7 ma
gis animus crescere roboratus in fi
de Quos nunc carthago miro colit
affectu et quasi duodecī apl'orū cho
rum conspicit puerozū Una degunt
simul vescūtur.pariter psallūt.simul
in domino gloriantur cxxi

Erat generalis quidez ista vio
lentia tirannozū Naz wandali pro
hac re vbiq; fuerāt destinati vt trās
eūtes itinera sacerdotib' suis addu
cerent iugulādos Nō licebat siue p
uatis siue negociatozib' alicui transi
re.nec aliquid emere vl' vendere nisi
haberet caracterē bestie in frōte sua
et manu sua. Nam epī atq; pīsbyteri
illozū cū armatozū manu nocturnis
tpibus vicos vel opida circuibāt.et
despicatis postibus ianuarū aquam
gladium q; gestantes animarū pdo
nes intrabāt. Et ds domi reppere
rant alios forte in lectis sopozatos.
igneo imbre atq; flumineo respergē
tes demoniaca vociferatiōe christia
nos suos ipsi piter vocitabant.vt lu
duz potius sue hereseos.q; aliquam
religionē ostenderēt In quo minus
capaces et ignaui impletuz in se pol
lutionis sacrilegiū imputabāt.prudē
tiozes vero nihil sibi quod nolētib'
atq; dormiētibus ingestū est ob esse
gaudebant Nam 7 multi eadem ho
ra cinerem suis capitibus iniecerunt
alij sese vel quia factum est cilicio lu
gubri texerūt.nonnulli ceno fetido li
nierūt et lintheamina violēter impo
sita perfida conciderūt.atz in lachry
mis fetidis q; locis manu fidei pie
cerūt. Tali violentia nobis videtib'
in carthagine filius cuiusdam nobi
lis annozū circiter septez iussu cirille
a parentibus separatus est sine vere
cūdia matronali matre solutis crini
bus post raptozes tota vrbe curren
te clamans vt poterat christian' sum
per sanctum stephanū xpianus sum
Cui et os obturantes inuontem infā
tiam in suum gurgitem demerserunt
cxxij

Ita de medici filijs venerabil'
liberati factum esse probatur. Nam
iussu regis cū vxore et liberis ad exi
liū mitti iubetur.cogitauit impietas
arriana a parētibus paruulos suos
separare.7 per pietatis affectuz vir
tutem pternere genitozū Disiungū
tur tenera pignora filiozū Qui cum
vellet liberat' lachzymas mittere.au
ctozitate vxozia increpatus in ipso
meatu exitus sui ilico lachzyme sicca
uerūt Ait eniz et cōiunx Et pter fi
lios liberate perditurus es animam
tuam computa eos non fuisse natos
Nam et ipsos iudicaturus omnino
est christus Nōne vides eos clamā
tes et dicētes xpiani sumus Q; hec
mulier que in conspectu iudicum ege
rit tacendū nō est Nam cuz ipsa vel
maritus licet seozsum carceris custo
dia tenerent ita vt se penitus non vi
derent mandatur mulieri dicitur q;
illi. Solue iam duritiam tuam 7 vir
tuus paruit imperio regis.et noster
factus est xpianus. At illa videā illū
faciam et ego quod voluerit deus.
Educta igitur de carcere inuenit vi
rum suū stantē cū ingenti multitudi
ne pro tribunalib' cōtexū.et verum
estimans quod finxerant inimici in
iecta manu apprehendens vestimen
ta eius gutturi proxima videntibus
omnibus suffocabat eum dicēs
Perdite et reprobe gratia dei 7 mi
sericozdia eius indigne quare volui
sti ad modicum gloriari et in eternū
perire? Quid tibi aurum proderit.
quid argentuz? Nunquid liberabūt
te de camino iehēne? Dixit 7 alia mt

ta Cui maritus respōdit Quid pateris mulier? Quid tibi videt. aut quid de me audire forte potuisti? Ego in nomīe xpi catholic⁹ pmaneo. nec aliquādo amittere potero quod meo Ubi heretici mendacij sui conscij et detecti fallaciā suam colorare mīme poterunt. Tandē hunericus iudicio dei percussus scatens vermibus miserabiliter expirauit

Sequit de pseculionib⁹ diuersoꝝ sāctorū tpe anthonini veri cxxiij

Galliarum nobilissime vrbes sūt lugdunensium videlicz et viennensiū in his que ⁊ q̄nta erga dei martyres gesta sunt tpibus anthonini veri descripta per ordinē ab eis ad eccias transmissa sunt. Tribulationis autē nre magnitudinē et gentiliū furorē quē senis martyrib⁹ intenderūt sicut est enumerare nec p̄sentes quidē ipsi sufficim⁹ nedū scriptura cōprehendere Omnibus enim virib⁹ congressus est inimicus ita vt pma nobis domorū phiberet habitatio. tuz deinde vsus balneorū post etiā pcessus ad publicū. ad vltimum ne oīno in quolibz loco domi foris qz publico priuato qz videremur Ferebant ēgo dei martyres fortiter acclamatōnes aduersum se se et opprobria atqz iniurias ppli et cōtumelias eoꝝ laudes suas ducebāt Qz et vberari se ab eis ac lapidari et concludi patienē accipiebāt. reb⁹ fere ipsis patiētie vtute clamātes. q̄a nō sūt cōdigne passiones hui⁹ tpis ad futuram gloriā que reuelabit in nobis Deinqz quodā tpe astante tribuno et pōtibus ciuitatib⁹ p solis acclamatōib⁹ ppli correpti et in carcerem trusi sūt fres Accidit aūt etiā seruos pprehēdi q̄ndā ex nris paganos qm̄q̄dē publice iussū fuerat requiri omnes et teneri. Qui qz demonis instinctu cuz tormēta ptimescerēt. monēt⁹ se in hoc ipm militibus cōmentati sūt aduersū nos velut athie⁹ fris sui nesciēti occidit duos filios et nesciēti apposuit epulādos et ille comedit ignarus. edipus aūt cuz mre cōcubuit et alia q̄ ploqui aut cogitare nobis fas nō est et q̄lia nec credere q̄dez possum⁹ aliqn̄ apud hoīes gesta. Que cuz de nobis diffamata fuissent in vulgus. horror maxīo et execrationi apud omnes hoīes esse cepim⁹ etiā apd eos qui p⁹ aliqd moderatōnis erga nos seruandū esse censebāt. et oēs simlt fremere aduersuz xpianos atqz insatiabili odio furere ceperūt Tūc vidim⁹ impleri illud qd a dño dictuz est q̄a venit tpūs in quo oīs qui occiderit vos putet se obsequiū ferre deo

Post hec iā supra cxxiiij omne narratīcis gen⁹ ē et supplicioꝝ et cruciatuum modus in quo omnes pari atqz eodē furore psistebant. vulgus iudex officiū milites purgentes p̄cipue sem nomīe quendā diaconē et blancinā feminā q̄ tanta tolerātia vtutis firmata est. vt resoluerēt p⁹ carnificū man⁹ qui sibi inuicez succedebāt Deinqz a pma luce vsqz ad vesperā tormēta semp innouātes ad vltimum vinctos se cōfitenē stupentes quō in ea spūs pmaneret cū nihil iā in illa ex corpe per supplicia resecisset Sed illa vere beata vt postmod⁹ vel ipa disseruit q̄tīēs voce cōfessionis emisit et xpiana sū pclamauit totiens noue vires corpi reddebantur ex q̄ intellexit q vox pia sensū doloris extingueret sepi⁹ et alacri⁹ xpiana sū et nihil apud nos mali gerē pclamabat. Diacon⁹ q̄z sēcus nomīe ⁊ ipe noua penarū genera ptulit. et q̄ longe substantiā humane cōdicīōis

excederent At ille vir deo plenus in tantuz crudelitates eorū risit vt nūq̃z dignat' sit vel quis esset genē aut domū vel prīam vel nomē saltē suū eis fateri Sed de his singulis intro gatus nihil aliud in oībus tormētis nisi xpianum se esse rñdit Hoc mihi nomē hoc gen' et patria ē. aliud inquit oīno nihil sū q̃ xpianus Illī et incredibili eos agitabat insania q̃ tātis penarū generib' cōsumptis exterq̃ri ei nec pfessionem quidē ꝓprij vocabuli potuissent. Ad vltimū candētes lamīas eris et ferri erga ignis loca adhibent. Ex quo carnes eius aduste ignib' defluebāt. ipe vo pmanebat īmobilis inconcussus intrepidus celestibus fontib' hūanas in se tēperans flāmas. Membris oīnibus martyr erat. ⁊ toto corpe vnū vuln' horrebat. Perit in eo hūane forme agnitio et nō solū q̃s esset tormētorz crudelitas ne agnosci possit abstulerat. xpūs tū in eo solus recognoscebatur. ostendēs oībus q̃a nihil terribile vbi diligit pater nihil doloris ē vbi fides xpūs est cxxv.

Clerū beati fotini epī lugdunēsis gloriosā pfessionē fas nō est pterire Qui q̃dez cū nonagenaria maior esset etate ⁊ corpe pene mortuo solo martyrij amore viuebat Statim ꝓ tribunalib'. impie plebis vndiq̃z clamor attollit. hūc ipz eē intonāt xpm Luz vero a pfide interrogatus q̃nā esset xpianorū de'. rñdit. Si dignus fueris scies. hinc vero cunctos velut rabies immensi cuiusdā furoris invasit ita vt qui prope astabant pugnis alij calcib' subigerēt senem nec etati nec grauitati aliq̃d reverētie tribuētes Illi vero qui lōgius erant q̃cq̃d furētibus teli venisset in man' emin' iaciebāt. ita vt vnusq̃sq̃z sūmi sibi delicti esse duceret nisi aliq̃d in senē sceleris intulisset Quē cū seminecem ꝓiecisset in carcerē incōtaminatū paulo reddidit spiritū cxxvi

Per idē tpūs immēsa q̃dez dei dispensatione pcurat q̃d nunq̃z fere pūs a pseculorib' gestum memīmus Omnes hi qui pmo cōprehensi negauerāt fidē correpti tradūtur in carcerem Et nō quasi xpiani iam ſz tanq̃ homicide et incesti detinebant habētes miseri duplicē penā. qm̃quidē ceterorz supplicia mitigabat spes et corona martyrij xpi q̃z charitas et sci spūs gra releuabat afflictos. istos āt ipsis penalibus cathenis ⁊ pondere carceris grauior cōsciētia cruciabat ita vt vultu ipso et aspectu discerneren̄t a ceteris. q̃a illi pducebātur de suppliciis leti et diuinū nescio q̃d in ipis vultib' preferentes vincula sua monilia pciosa ducebāt. p squalorez carceris xpi bon' odor effecti ita vt videreē sibi nō ī ergastulo ſz in myrotheca cōclusi At illi alij tristes dimersi. ipsis quoq̃z cōspectib' horridi et oīni turpitudine fetidiores. sed et ipsis gētilibus in multo oprobrio expositi erant tanquā degeneres et ignaui qui fidem pdiderint et crimē inuenerint cxxvij

Attalus quoq̃z pli vocib' postulatur Erat enīz valde nobilis vir optime pscientie Cūq̃z circūactus fuisset in amphiteatro titulo se pceden te in quo scriptū erat. attalus xpian' fremere in eum vulgi furor cepit At cum prunis subteriectis in sella ferrea torrētur. cunq̃z nidor aduste carnis ad nares et ora expectantis populi perferretur. voce magna exclamabat ad plebem Ecce hoc ē hoīes comedere quod facitis Qd̄ a nobis velut occultuz inqritis facin' ꝗ vos apta luce cōmittitis Nos enīz neq̃z comedim' homīes. neq̃z aliud quid

mali agimus cxxviij

Nonus decim⁹ agebatur ānus impij diocleciani nr̄is scz tpibus cū edicta ꝓncipis ꝑ oēm terrā ꝓponebā tur. vt oēs que vsq̄ sūt ecclie ad solū destruerent. scp̄ture sacre igne exure rent. si q̄s alicui⁹ honoris p̄rogatiā munireť. sublata hac manēt infamis si q̄s suorū mālisset xp̄ian⁹ libertatē cōsequi nō posset. Jubeť vt oēs qui ꝑ loca singl'a eccījs p̄sūt. ꝓmo quidē injciant in vincula. tū deinde oībus supplicijs simulachris immolare co ganť Hinc vo ingens spectaculū sa cerdotes dei effecti sūt huic mūdo ⁊ angelis ⁊ hoīb⁹ cū ad supplicia rape rent Cū vo inde flāma sumēs initiū tota ꝑ ꝓl'os ad sacerdotes exagge rasset incēdia possibile nō est numēo cōprehendi q̄nti q̄tidie pena ꝑ singu las quasq̄ vrbes ⁊ ꝓuincias marty res afficiebanť cxxix

Etenī apō nicomediā vir q̄dā de nobilib⁹ honore et dignitate secl'i illustris sūnt vt vidit ī foro crudelia edicta pendere. calore nimio fidei ignit⁹. publice ꝓl'o inspectāte iiecta manu librū iniq̄ legis detraxit ac mi nutatim discerpsit augusto in eadem vrbe sūnt cū cesare cōstituto Ad q̄s cū relatū esset ꝓtinuo in eū oī crude litatis genē desenētes. ne solū q̄dem efficere q̄erūt. ne eū mestū aliquis vi deret in penis. ⁊ leto atq̄ hylari vul tu cū iā viscera supplicijs defecissent spūs tū letabať in vultu Ex q̄ torto res sui graui⁹ cruciabanť. q̄ oīm sup plicio⁹ genera cōsumebāt in eū quē nec trīstē q̄dē ex his reddē poterant Antim⁹ aūt ipius vrbis eps in ihu cōfessione ꝑdurans martyrij gloriaz capitis obtrūcatōne ꝓmeruit. hunc aūt tanq̄z vere bonū pastorē vniver sa pene gregis sui ml'itudo ꝓsequiť

Accidit nanq̄z apō cxxx

nicomediā ipis dieb⁹ ptē aliquā pa latij incēdio ꝓflagraē Hoc impator a nr̄is fēm falla suspicione p̄sumpsit Ex quo inestimabili furore succens⁹ iubet oēs nr̄os aceruatim collectos alios quidē gladio obtrūcari. alios ignib⁹ ꝓflagrari Sed in illis ꝑ diui nā gratiā maior fidei ignis ardebat Deniq̄z cū assistentes ministri inīro garent singulos si forte sacrificaturi vellēt dimitti tā viri q̄z mulieres Ne inīrogari q̄dez se patiebanť ⁊ vltro vel flāmis irruere vel cedētibus gla dijs certatim obiectare ceruices Cū q̄z iā illis ipis spectatorib⁹ nimietas crudelitatis horresceret mīstri scelez ptē ꝓpl'i nauiculis iniectā in medium pelag⁹ abducūt ibiq̄z in sīnia fidei ꝑsi stentes p̄cipitāt in ꝓfundū In tātū apud eos rabies crudelitať exarsit vt egregios pueros martyres effe ctos. cū fm hūanitatl. ordinē fuissēt sepulture mādari effūderent denuo ⁊ corpa eo⁹ ꝓiecerūt in mare. hoc di cētes ne forte dij efficianť xp̄ianorū et illi qui deos adorare nolūt suos nr̄os incipiāt adorare Putāt enīz q̄ dīnus apud nos honor martyribus deferatur cxxxi

Cuz hec apud nicomediā age renť vir cruent⁹ diocleciānus inhia bat piorū carnib⁹. haud segnius etiā apud milītēnē ꝓuinciā siriāq̄z omēs ecclīarū ꝓncipes carceribus retrudi edictis ꝓncipalibus vrgebanť. sunul q̄z cum his ex plebe viri ac mulieres nobiles q̄z et ignobiles rapiebantur et fiebat vbiq̄z spectaculū miserabile ac fedum. Subito nanq̄z inueniebať in vrbe silent. um. in carceribus vacu us locus nullus vt nō tam rei ad er gastulū duci q̄ ciuitas tota migras se videreť ad carcerē Catene q̄ hēi cidis adulter. venenarijs et sepulcro rū violatorib⁹ superāt fabrica[illegible]

eporum et p̄sbyterorū et diaconorū et lectorū atq̄ omniū religionuz hominū colla pstringūt.ita vt ne criminosis vincula superessent.nec locus ergastuli resideret clerū cuz venisset ad pncipē eltuare carceres et per innocentiū penas loca deesse crimino sis noua rursuz decreta mittūtur.vt qui immolare vellet liber abcederet. qui vero abnueret diversis penaruz generib⁹ interiret Tū iam quāte per singulas pnincias multitudīes martyrū et p̄cipue in affrice aut maurita nie thebaidis q̄z et egipti regionib⁹ extiterīt nūero pphēdere q̄s valeat

Sed ne illorū q̄dez cxxxij quorū agones apud palestinā vel tirum que est vrbs maxima fenicis pūtes insperimus vt dignuz est memorare sufficimus Tanta enī vtute pseuerātie adversuz illata supplicia pro pietate certatū est vt nisi quis prius dño et saluatori nr̄o credat dicēti.q̄ ecce ego vobiscū sum oībus diebus vsq̄z ad pfūmationē seculi.7 eius virtutē martyribus sciat esse pūtem rebus gestis deroget fidez Ait nos vt dirim⁹ nō audita vt oculis inspecta narram⁹ Exq̄rebanť diversa tormētorū genera sibi inuicē succendentia Flagris primo per oīne corpus carpebanť.post hec tradebanť ad bestias.adhibebanť leones vrsi pardi atq̄ omne ferarū genus.apri q̄z sed et tauri.quibus ferro et igni feritas addebať Ad hec dei cultores denudati statuūtur in medio arene loco Additur adhuc arte ītra caueas bestiis furor.et ita semetipsis seueriores effecte pruūt claustris. Replent subito stadiū circūdantes ecciam martyrū in medio sitam Circueunt sepius et oblustrant et diuine virtutis adesse eis custodiā sentientes pcul ab eorū corpibus abscedūt Ditūtur ilico q̄ bus artis est instigare bestias adversum eos clerū vt ostēderet oīnibus nō feritatē deesse bestijs.sed diuinaz adesse custodiā.illos ipos incredibili velocitate discerpūt Et cū iaz nullus ex hui⁹modi artificibus auderet accedere.iubenť ipsi sancti martyres cōmous manibus et velut pnocātibus incitare adversum se beluas.sed nec sic quidā pati aliq̄d poterāt clerū et si forte fuisset ex beluis aliqua concitata.cum venisset ad primum ptinus in semetipam pversa repedabat Cum igiť nec sic quidē aliud aliquid egisset humana sevitia iubētur mutari fere.que cū et ipe similiť vt p̄ores nihil triste dei cultoribus insulissent amotis etiā his seuiores feras martyribus homīes mittūt.qui soli possēt crudelitate feras supare.Bladijs igitur peragūt quod bestijs neq̄ uerūt.phibebāt etiā cadauera mādari terre.sed iubebant fluctibus dari. Hec apud tirū venerādi dei martyres deludarūt cxxxiij

Apud thebaidē vero oēm narrationē superat agitata crudelitas. Pro vngulis testas ficiliū vasculorum adhibebāt quibus oīne corpus eousq̄z lacerabāt.donec totaz carnis eraderēt cutem Pulieres quoq̄z nudas ita vt ne pudenda quidē cōtegerentur arte quadā cōpositis machinis vno pede in excelsum suspensaz capite in terram diversas indigmissimo speculo expositas pendere p diē continue sinebant Alias sicubi vicine sibi due arbores inueniebātur vi quadam ab vtraq̄z inflexis contra se inuicē ramis.eis q̄z singulis singlos pedes martyrū obligātes subito ramos quos vi inflexerant relaxabāt. Qui cū ad sitū suū naturali impetu referrenť discerptis disp icatis q̄z viscerib⁹ auulsa secum mēbra rapiebāt

Verū et nosipsi per idē tpūs cum in egipti ptibus iter ageremus oculis nrīs inspexim⁹ vt sedenti p tribūali sevissimo iudici offerebanť īnumeri fideliū ꝓpli.q̄s ille singulos per ordinē cōfessos se esse xpianos capite plecti iubebat Cūq̄ hi certatim se ⁊ ipōte gladio subijcerēt.ille inhūan⁹ nec multitudinis ptēplatōne pmot⁹ est Egrediūtur cūcti piter ad contiguū menibus campū.non carnificū nexib⁹ tracti.sed fidei vinculis colligati Nemo defuit cū nemo fuaret. Sponte oīnes imo et alter alterum pueniētes ceruices cedētib⁹ obiectabāt Befecerūt carnificū man⁹ ⁊ succedētes sibi invicē fatigati sūt.hebetata est acies gladij Videbā fessos residere carnifices vires resumere ⁊ animos repare.mutare gladios diē q̄z ipm nō sufficere ad penā Nullus tñ ex oībus ne puul⁹ quidā infans deterreri potuit a morte.sed hoc soluz singuli pauescebāt.ne forte diū ꝓerū sol vergens clauderet diē sepatus a psortio martyrū remaneret Sic cōfidentia fidei pstanť et fortiter cū letitia et exultatōne mortē pnte velut eterne vite pncipia rapiebāt Seniq̄z cū pozes quiq̄ iugularenť.reliq̄ nō desidie aut torpori aīos indulgebāt ſz psallētes et hymnos deo dicētes locū q̄sq̄z sui martyꝝ expectabat.vt hec agentes etiaz extremos spūs in dei laudib⁹ exalarēt. O vere mirabilis et oīni veneratōne dign⁹ grex ille beatozū turma viroꝝ fortiū cozona splendozis glie xpi cxxxiij

Erant enī expositi sācti martyres oībus volētibus pro libidine inferre supplicia.et si qd̄ ars p otiū excogitās nouū penarū gen⁹ detulissz licebat inferri Jā vero vngulis exarari vetus et lene supplicīū ducebať Qd̄ et si forte gen⁹ supplicij cuiq̄ fuisset adhibitū nō vt latronib⁹ et homicidis solet latera tm̄ fodiebanť ſz et venter ⁊ femora ac tibie ⁊ vsq̄z ad vngues vngula pueniebat Sed facies q̄dē ⁊ vultus ac frons a tormētis nō manebat īmunis.q̄sdam etiaz colūnis ligatos et post tergū distoztis brachijs vinctos relinq̄bant. Jā vero hi qui aīm p̄sidez suspendebanť nō id solū tpis quo ab eo vel discutiebanť vel cruciabanť.ſz totū pene diē cuz alij actus agerenť in eculeis exigebāt si forte aliqui ex his magis pene ptinuatione a ꝓpositi firmitate descenderēt Tāta vo in his crudelitas erat et in tantū ab eis oīs penitus hūanitatis sensus abfugerat.vt postea q̄z oē corp⁹ vel tormētis vel vberib⁹ fuisset absūptū trahi nuduz pedib⁹ sursū iubereť ad carcerē atq̄z ibi nervo pedib⁹ pclusis recētib⁹ adhuc terga vulnerib⁹ reijcerenť in solū testarū fragmētis subter instratū Interea plīmi vsq̄z ad mortē pstanť et fortiť pdurantes. Alij vo recepta corpis sanitate ad repandum denuo agones dispēsatores penarū sponte puocabāt.quos illi erubescētes rursū ad tormēta revocare ipa eorū audacia pterriti capite eos cedi iubebant cxxxv

Jā vo qd̄ apud frigiā gestū ē q̄s audeat pterire in q̄ et cōia humanitatis et ꝓpa rhōni regni iura violata sūt Ubi vrbē q̄ndā xpianoꝝ ciuiū.in q̄ cū et ꝓplus oīs et honorati viri et mgr⁹ xpianos se eē nec acq̄escere ad sacrificādū fatereni circundari militib⁹ iubz.cūctos q̄z sunt cū mulierib⁹ viros.cū puulis senes cuz ciuib⁹ ciuitatē ingēti igne ꝓcremari ita vt null⁹ pēitus ex illa vrbe eē cū optio volētib⁹ dareť abscedēt. Et ꝗ in ciues ꝓpetratū ē qd̄ ī hostes egisse notā crudelitatis habuissz cxxxvi

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Quis enī possit vel illa repete/
re q̃bus apud arabiā sācti martyres
securib⁹ cesi sūt Aut quō q̃s retaxat
que in capadocia gesta sunt vbi cru
ra frangi dei cultorib⁹ iubenī Quis
mesopotanie referat cruciatus.vbi
xp̃ianos summi tergoris moze sing'is
manib⁹ pedibus q̃ suspēsos amaris
sumo fumo subter iniecto indiguis
cruciatib⁹ enecabant.alij vero lento
igne ꝓpe adhibito tormētis lōgiori/
bus abtumebanī Ille aūt quō repli
cem que apud alexandriā gesta etiā
veterū poetarū fabulas vincūt vbi
obtrūcatis auribus atq̃ inhonesto
vulnere narib⁹.manuū q̃z ceteroꝝq̃
mēbrorū sūmitatib⁹ amputatis trū/
cū sinebant abire derisū Apud āthi/
ochiā vero quō recordabor craticu
las pus oppositas q̃bus xp̃iani sup/
impositi torrebantur cxxxvij

Sed inter hec nobiliū duoꝝiu
venū factū memorabile silere nō pu
to Qui cū ꝓphensi simulachris īmo
lare cogerentur aiūt Ducite nos ad
aras Et cū fuissent adducti man⁹iu
as ardenti igni supponētes si subtra
xerimus inq̃unt sacrificasse nos cre/
dite Et quo adusq̃ caro oīs in igne
defluereet immobiliter perdurarūt.

In regionibus vero ponti cru
delia gerebanī Arūdines acute qui
busdā sub vnguibus digitorū infige
bātur.alijs plūbū igni liquefactuz ⁊
dorso diffusū vsq̃ ad loca pudēdia
q̃bus naturalis egestio ꝓcurari solz
infundebatur.Aerna q̃z cādentia et
rueste ardentes absq̃ vllo hūanita/
tis miserationis q̃ respēu ingerebanī
ꝑ pudēda viscerū et naturaliū secre/
ta mēbrorū Sed q̃d faciā q̃ appella
tiones ipe mihi in admissis facinori
bus desūt ⁊ gestorē scelerū nec voca
q̃bus enumerari q̃ant inveniri pūt.
Sustinebāt tū oīa fortissimi mar/
tyres si aliq̃d crudelitatis invenissēt
Sed cū aliqui iā nō rōne aut ꝛ umāi
tate.crudelitatis tū nimietate facia/
ti respicere ad īmanitatē sceleris sui
exissent.de olatas vrbes ciuib⁹ ⁊ op
timis ruā nudata cultorib⁹ orbatos
filijs pres ⁊ pentes liberis ad clemē
tiam se bonitatē q̃ cōuertūt E dēm
principale ponūt vt hoc hoīm neq̃q̃z
quidē subiret interitū omnes tū qui
hāc spēm professionis tenerēt dexteris
oculis ferro effossis eisdem q̃ caute
rio nihilominus debilitato persin
glas puntias in eris ferri q̃ metal
la vel opis vel pene gratia deportā
dos Hec fuit clementia principalis q̃
optimis ciuibus consultum est

Edissa nanq̃ meso cxxxix
potamie vrbis fideliū populorum est
thome apli reliquijs decorata. Vbi
cū impator valēs vidisset eccijs eie
ctos in cāpo hrē cōventiculū .tanta
dicē iracūdia accēsus vt p̃fectū suū
pugno percutet.cur nō fuissent inde
q̃z sicut iusserat cōturbati At ille licz
esset paganus et iniurijs ab impa/
tore fuisset affectus tū p̃sideratione
humānitatis altera die ad vastandū
populū ꝓcessur⁹ facit hoc ipsū ciui
bus per occulta indicia clarescere.q̃
si cauere se possent ne invenirentur
in loco Mane ꝓcessurus terrorē lo
lito maiorē per officiū monet agit
oīa quo q̃z minimi vel si fieri pos
set nulli piclitarenī.Vidit tū frequē
tiorē solito populū ad locū tendere
currere p̃cipites ⁊ festinantes tanq̃
vererenī ne quis deesset ad mortem
Interea vidit quandā mulierculam
ita festinā et ꝓperā domo sua prūpe
re vt nec claudere ostiū nec operiri
vt mulierū habitū decet diligentius
potuisset.infantē q̃z puulū secuz tra
hentē cursu q̃ rapido irrupto etiaz

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

officij agmine festinātē Tū ille vltra nō ferēs apphendite inq̄t mulierez ⁊ huc deducite. Cunq̄z fuisset adducta Quo inq̄t felix mulier ꝓperas tā festina? Ad cāpū ait quo catholicoꝝ populꝰ ꝓuenit. et nō audisti inq̄t q̄a pfectus illuc pgit vt oēs interficiat q̄s īuenerit? Audiui inq̄t et iō festino. vt ibi īueniar. Et quo inq̄t puulū istum trahis? Ut et ipe ait martyriū cōseq̄ mereaī Que cū audisset moderatissimus redire officiū ⁊ ꝓuerti vehiculū ad palatiū iubet Et ingressꝰ ait Imperator subire mortez si mihi iubeas patus sū opꝰ vo q̄d pcipis implere nō possū Cūq̄z edocuisset cuncta de muliere repressit impatoris insaniā

Legit in vita sci karilephi q̄ regina altrogodis dñi deuotōne nobilissima viri dei vite q̄litatē audiēs cibi scz psumoniā et noctiū insōnitatē. vestiū q̄z vilitatē. erat enī ei ꝓsuetudo cinere et cilicio corpus obuoluere et q̄n sūma exigebat lassitudo q̄eti indulgē nuda humo corpus substernē misit ad eū apparitores desiderās qi pūtia pfrui et animā suaz deo ꝓmēdare p eiꝰ interuētionē Dō si inq̄t pcibꝰ meis ānuerit oīa fisci illius in cuiꝰ pte residet pdia ei tribuā Quibꝰ auditis vir sēcus parūp deliberās cogitabat Ulū talia regine. vt tantope me videre desidēt diuti? sudoribus incultū ieiuniorum squalore horridū rurali exercitio rusticū Noui certe noui virulentā veterni hostis. calliditatez. q̄a in padisū amenitate p femineā ibecillitatē fregit viri vigorē Iōo q̄z equū est mihi cauere muliebrē aspectū ne capiar laqueis īimici ego incolens squalida eremi loca. Ite inq̄t optimi iuuenuz et dñe vre hec vba referte Si q̄d pualuero pro ea exorabo. certum tū hēat q̄z diu in corpe supfuero. faciē me mulier. neq̄ q̄ viturū. neq̄z hoc cenobioluz quod dño pcipiēte pstruxi ingressui mulieris vnq̄ patebit Neq̄z enī decz nos qui de xpi sumꝰ familia vēdere nrm mulierib' aspectuz. aut p capessenda ira inimico hūani generis. aīam nrām pstituere Iōq̄z aīm suū ab hac intentione submoueat. et fisci sui ptē cui libuerit atribuat Que psuetudo in eod mōsterio dño fauēte hactenꝰ manet incōuulsa cxli

Legit in vita sancti launomari carnotēsis. q̄ eidē vir nobilis ermoadus in angustia pstitutꝰ misit. xl. solidos obnixe petēs vt intercessionis eiꝰ meritis spes ei salutis a deo pstaret. Qui accipe recusās tandez tū latore purgēte suscepit Ingressus q̄z oratoriū orōem fudit vt oblatio viri acceptabilis fieret in cōspectu dei et sup altare pecuniā deposuit Grādiq̄z studio vnūquēq̄z nummū apprehendēs manu reuoluebat. et genu sepius flectens orabat Tandēq̄z vnū solidum quē in spū mūdū et nō ex rapina adquisitū cognouit vsibꝰ suis retinuit. Reliq̄s autez gerulo tradit et ait. O hō pecunia ista iniq̄ est et dīnam nō pōt mutare sīniam sz nec pccoꝝ remissionē impetrare Nā victime impioꝝ abomīabiles sūt dño Sic ille reuersꝰ ad dñm suū adhuc euz viuentē reperit Sz morbo inualescēte ab hac luce est abstractus cxlij.

Legit in vita sci machutis q̄d dū ipe puer a mre iā decrepita miraculose natꝰ esset. scus brandanus abbas eū baptisās in filiū spūalē spūaliter educandū deinceps accepit ⁊ in lris erudiuit Qui licz etate tener aiō tū fortis erat ⁊ stabili gravitate fundatꝰ Igneū q̄z vigorē corpusculi in se validū feruere testabat Ita vt dū eiꝰ ꝓdiscipuli p nimio frigore striderent dētibꝰ ille iā spū feruēs oībꝰ ho

ris calescebat in corpe ita vt simplo
vestimēto cōtent⁹ cōtinue guttas su
doris emitteret Itaq; more puerorū
ipe et cōdiscipuli ad litus maris pre
xerūt vt laborē discipline iocādi licē
tia relevarēt Sz cū ceteri āte inunda
tionē maris ꝓtinue estuātis fugerēt.
et ludū relinquentes ad scholas redi
rent.puer scūs dormiens sup fascem
alge remāsit in litore.Cunq; appinq̄
ret mare mīme eū tangēs circūdedit
nutuq; diuino quātū circa eū cresce
bat tantū loc⁹ litoris sup quē ille ia
cebat exaltabat Tādez puer pre hor
rores onitus maris fluctuū euigilās
dū circūspiciēs neminē videret cōdi
scipulos nomīatim inclamare cepit.
Cui cū nemo rñderet ait secū. Deus
oīpotens vbi nūc positus sum ego?
Me dereliq̄s me sed adiuua me et
salua Interea magr̄ solicite q̄rebat a
discipulis vbi esset alūnus ei⁹ charis
simus Quib⁹ rñdentibus eū vna cū
illis ad litus isse seq; illū dormientez
in litore vidisse.sed vtrū post ibi re
mānserit nescire.ingemuit ⁊ iā īminen
te vespe cū scholasticulis suis ad lit⁹
maris prexit Et ecce insula nūq; an
tea visa in ipo mari apparuit. Quaz
cū inter se mirati fuissent.ceperūt cir
cūquaq; per litus et ꝑ vndas maris
intueri.si forte cadauer pueri ꝓtinge
ret videre Quo facto nocte iaz instā
te ad mōsterū redierūt.et intrantes
ecciam exequas pueri q̄si iā mortui ce
lebrarūt. Nec multo post parentes
pueri ad brandanū miserunt.vt filiū
eorū sibi sanū ⁊ incolumē redderet q̄
lem sibi ꝓmiserūt Tūc sco brandano
instanē ea nocte vigilijs et orōnibus
insistenti.astitit angel⁹ dñi ⁊ ait No
li timere serue dei.qa puerū de cui⁹
interitu angebaris deus omp̄s inter
vndas illesū cōseruauit Ecce enīz ꝑ
ei⁹ cōseruatione facta est ibi ꝑ etua
insula vbi quiescēdo remanserat Et
vt hoc ꝓnum diuine vtutis in eo de
claratū miraculuz ꝑpetuo testionio
ꝓmendet.mare qd q̄tidianis ꝑ illic
accessib⁹ adesse vel recessib⁹ abesse so
litū erat.nūc iussu dei tā stabili ꝑfun
ditate eam insulā circūcinget.vt nū;
q; inde redeat nec quisq̄ absq; navi;
gio illuc puenire q̄at Tūc scūs bran
dan⁹ grās agēs.mane cuz frībus ad
litus abijt Ibiq; puerū in supiori lo
co insule odas dño ꝓcinentē conspe;
xit.gaudēs q; eū salutauit. Qui oēs
ad bñdicendū deū inuitabat cxliij

Post hec rogabat dicēs. Nūc
saltem vna die hic ꝓmittite ꝑmanere
vbi dei pietas saluator̄. miraculo me
dignata est illustrare.Sed psalteriū
meū vt mecū habeā efficite.et nō est
efficacia quo ad me ꝑferat in mari il
lud ponite Tūc magro illō in manu
tenēte et in mari mittente fascis alge
sup quē ipe dormiebat accurrit et su
per se psalteriū excepit.et ad ripā su;
per quā puer stabat aquis mīme in;
fectū sustulit In crastino aūt nauicu
lam ꝑ puero miserūt et eū ad mōste
riū duxerūt.Tūc eius parentib⁹ ait
brādanus Nūc filium vr̄m mīa dei
saluū et incolumē sicut stōachati mā
dastis recipite.Quod audiens puer
lachrymabilie ait Magr̄ sce et mihi
venerāde pre pentib⁹ nōne cū euāge
liū legerē audiui te dicentē. Nolite
vob vocare pr̄em sup terrā Parētes
itaq; penitētes de legatione dure di
recta.et veniā flagitātes eū cuz magi
stro dimittūt et ad sua redeūt

Erat aūt mos vt vn⁹ xliiij
puerorū ī hebdomoda sua ferret lan
ternā ante magr̄m adeūtē noctu ba;
silicā matutinalis officij causa Adue
niente ergo septimana felicis pueri.
alij cōpares sui instigante invidia ex
tinxerūt focū.quo accēsa lucerna ire

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

debebat.cupiētes eū ob hoc a magi-
stro verbera ppeti. Tūc puer qd age
ret ābigens abiit ad officinā vbi sice
ra fiebat petens a cōfectore sibi ignē
pberi Illo aūt nolēte imo pigritāte
lumen accendere.tandē ab anxiante
puero impositi sūt carbones gremio
illi⁹.a q̄bus nil lesū est vestimentū il-
lius. Reuersus q̄ ad magistrū.repe-
rit candelā ab angelo iā diuinit⁹ illu
minatā Itaq̄ omni vita sua virgo in
seculo pmanēs monasticū habitū in
duit et celibē vitā duxit cxlv.

Post hec multis miraculis cla
rus epūs ordinat⁹ est Audiēs vero
de quadā insula in qua vt dicebat ce
li ciues angeli habitabāt eam cū ma
gistro brādano nauali itinere inqre-
re statuit Sed cū diu lōgeq̄ in mari
vagantes ad optatā insulaz puenire
nō possent in patriā redire dijudicāt
Deniq̄ carinā a statione submouen-
tes illucescente sacrissima die pasche
circūspiciētes q̄si modicā insulā vide
rūt ad quā applicuerūt. Illuc sāctus
machutes suggerētib⁹ frib⁹ missaz
solēnia celebrare cepit. Cūq̄ fratres
psallēdo missā canerent peruentū est
missali ordine vsq̄ ad orōnem dñicā
Tūc subito tota illa q̄ videbat insula
cōmota est Erat autē belua ex his q̄
cete dicūtur abissi incola.tante enor
mitatis et magnitudinis.vt credereť
paulo ante ab ep̄o ⁊ socijs ei⁹ insula
esse vel terre spatiuz aliqd. Aduerte-
rūt igiť supstantes viuuz aīal esse.et
exterritis oīb⁹ seq̄ iā mergēdos et
deglutiēdos clamātib⁹.vir dei fidēs
in dño interrit⁹ pstitit.donec imple-
ta missa fratrū caterua cōfortare ce-
pit.ponēs eis iā ioná pbaz triduo
in vētre ceti incolumē seruatuz.dīna
q̄ adesse suffragia vbi defūt prorsus
humana Tūc diffugiētib⁹ cūctis ad
nauim scus vir in orōne se ibidē pro
strauit.inuocās deū vt cetū illū cui
supstabat immobilē faceret.donec il
la pgregatio fratrū illesa transeūdo
euaderet Qua orōne cōpleta belua
vtute dīna q̄si rupes vl'mons facta
est īmobilis.donec scus machutes li
bero post omnes de naui gressu desce
deret Sic q̄ laudātes deum pspero
cursu ad patriā redierunt incolumes

Die aūt quadā idē cxlvi
scus epūs cū aliq̄t monachis suis in
agrū causa putandi vineaz iuit.et vt
posset meli⁹ ac leuius opari cappam
in q̄dā loco vinee deposuit pacto q̄
laboze cū vellet cappā iteruz inducre
inuentū est in ea cuiusdā ouū auicle.
Quo cōpto vir dei illi⁹ cōdescensio-
nis nō expers sine cui⁹ puidētia nec
vn⁹ passer perit sup terrā.phibuit in
dumentū de loco amoueri donec su
os auicula fotos pullos excluderet.
Interim tū nulla aeris intēperies vl'
pluuia ipm sacri psulis vestimentuz
inficere vel attaminare vi diuina in-
hibita psūpsit vl'temerauit cxlvij

Huic cōtulerūt pagenses de re
bus suis multa donaria. Int q̄s qui
dam rustic⁹ cōtulit ei asellū.ligna de
silua vsibus nēarijs allaturum. Tūc
asellū psul mancipio pmēdauit. Qui
cū vna dierū ligna asello imponēdo
decideret.lupus rapaci auiditate euz
inuadēs occidit et absūpsit Qd egre
ferens famul⁹.ptem lignozū humeri.
imposuit et psuli deportauit.narrās
que de asino acciderant Qui dixit ei
dirigito me preui⁹ ad siluā. Quā in-
gressus epūs pcib⁹ facillime obtinu-
it.psto ibi adesse lupū Quē iussit ster
ni more iumēti struem q̄ lignozū ei
superponi et onustū domum minari
Qui lup⁹ postea extitit sicē canis do
mestic⁹ pgens cū famulis sēp et rerū
custodib⁹.custodiā puigilē et instan-
tem sagacissimo depēdēs astu Obiit

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

hic sanct⁹ decimo et septimo kalēdarum decembriū cxlviij

Legit in vita sci colūbani q̄ q̄dam die dū hora refectionis appinqret ⁊ minister refectorij cerusiam ad ministrare conaret. vas qd̄ tiprū vocant ad cellarium apportauit et ante vas quo cerusia cōdita erat apposuit. tractoq̄ feraculo meatū in tiprum currere fecit. Quē beati colūbani imperio alius e fribus vocauit At ille obedētia feruens oblit⁹ meatū obserare cucurrit ad prem feraculum qd̄ ducicul̄ vocāt manu deferēs Postq̄ sibi vir dei qd̄ voluēat depmpsit oblit⁹ negligētie celer ad cellariū redijt. cōijciēs nihil ī vase de quo currebat cerusie remāsisse. Intuitus est aūt sup tiprū cerusiā creuisse. nec minimā qdez stillā foris cecidisse. vt crederes in lōgitudine tiprū gemīatum esse vt q̄lis et q̄nta rotunditas infra tipri coronā inerat talis in altuz creuisset vna Sic apparuit et impauli meritū ⁊ obedientia obsequentis.

Legit in vita sampso cxlix nis q̄ scus papa dubricus q̄daz die venēs ad domū estuti magri sci sāpsonis cū quo ipe hītabat sāpsonez diaconū ordinabat. in q̄ facto grāde miraculū interfuit Tres fres ibidem ordinati sūt. duo in pbyterij ⁊ terti⁹ in diaconat⁹ officio. Sed duz ad genua flectēda iuxta morē fres inuitarent. vidit papa scus vna cū magro estuto colūbam celit⁹ missā per fenestram sursuz aptam descēdere. ac supsēm sampsonē non vt est moris auſugitare vl̄ volitare. sed semp sine vllo pēnicule motu īmobiliter stare. Epo etiā manū ad pfirmandū eum diaconem sup eū leuante. illa qd̄ ē mirabilius in scapula dextere ei⁹ descendit. Ibiq̄ cōstanter mansit tādiu donec officiū ab epo cōsūmaret totū. Nec lōge post ab eodē epo ordinē pbyterij dign⁹ accepit. et quale signū celitus visū est qū diacon⁹ factus ē tale etiā factū est qū pbyterat⁹ ordinē suscepit Quāto aūt in maiori gradu inheserat. tāto ⁊ in artioris abstinentie tramite se inserebat. Qui etiā libidinosa incētiua adolescētie sue flore vincēs. volūtariā carnis mūdiciā p natura habebat. nec vnq̄ aliq̄d alicuius animalis in sua tota vita gustabat. At duo fres diabolicis impleti venenis et maxie quidā malus pbyter ei inuidebāt. sed nullā in eo causā reatus inueniebāt. Unde quasi ebrij et amentes huc et illuc vertebant. Fr aūt illi⁹ pbyteri pistor factus ē monasterij Qui accepto mali fris consilio venenū scū ampsonis miscuit poculo Illū q̄dā fricans ei pinauit et vt fieret pbabilit mortiferū parū de eo pus aīali dedit Qd̄ scz animal vt bibit saltū pcipitē dedit. et statim mortuū est Sco vero sampsoni orāti spūs dñi mōstrauit malū sibi nup pparatū At ille de dei pnisione confidens vbi ait. et si mortiferū quid biberint non eis nocebit let⁹ refectoriū est ingressus. eo q̄ ipe mōasterij fuit iconomus. pocula fribus bñdicens. et sce crucis signaculū imponēs absq̄ hesitatione totū bibit. nec vllū vl̄ paruissimū cordis dolorē vnq̄ ex eo sensit Tūc pistor mali cōmissi penituit. et frem de liuoris malicia increpauit. sed in obstinatōne pdurās nullū assensū bono cōsilio pbuit Sz vindicta dei velox affuit. Nam dñica die prima de manu sāti sampsonis cōicans cū buccella in os eius intrasset eodē hora a demonio est arrept⁹. ita vt pallens tremēs ac discerpens seqz impudent denudās labia sua dētib⁹ morderet. ⁊ alios fres absq̄ verecundia degarriret Sed sco sampsone ei

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

pdolente ⁊ pro eo cū lachrymis orā te sanitatē recepit. mali qz pmissi penitudinē agens corā oīb⁹ fratribus culpā suā agnouit. cl

Legit ō eodē q cū q̄dā hyeme pr̄ci⁹ egrotaret ad mortez affirmabat se nūqz vel mortē gustaturū vel sanitatē receptuz vel sacrificiū oronis pcepturū nisi samsonē pmogenitū suum videt p quē parit ⁊ corporis et aīe sanitatē se pcepturuz dicebat. qō beat⁹ sāson vt a nuncijs a se directis audiuit. apud se ingemuit ⁊ ait. Jaz nisi fallor egiptū reliqui non est op⁹ me in ipam redire. Potens ē autem de⁹ egrotātē sanare. sēs āt pi⁹ mīa mot⁹ dixit ei. q̄re sic dicis electe dei. curā te oz hr̄e de aīay pfectu. tuaqz merces grādis erit cū deo. dum vbi carnalia creuerit spūalia seminētur. Qui rūdit. Vtinaz volūtas dei fiat. Nā pter deū ⁊ aīay lucra oīb⁹ paratus sū. Itaqz facies nūcios pgredi. ipe subsecut⁹ ē cū q̄dā iuuene diacono sibi ab abbate associato. pgentes qz venerūt ad amonem pr̄em sēi sāsonis ipm qz egrotātē in lecto iuenerūt. q in aduentu eoz gauisus capitale qōdā crimē ad mortē qō i se celauerat in medium publicauit. deo qz se seruituz vsqz in finē suum denouit ⁊ caput suū eadē hora tonderi fecit. vxore sua maxime suggerēte ⁊ dicente. Nō solū ego ⁊ tu vt decz ⁊ cōuenit seruiamus deo. sz ⁊ prolem nostrā totā in dei seruitute iūgamus. ⁊ oīa nr̄a dei tota fiāt. q assēticēte psentatis q̄nqz fr̄ib⁹ suis seo samsoni vna cū sorore valde paruula paululū flens rūdit. Frēs q̄dē mei boni sūt et deo deuoti. sz ꝗ pusilla ad mūdanas voluptates data ē. tū nutrite eam q hō est. Confirmatis itaqz suis in bonis opib⁹ ⁊ ad monasteria fundāda suggestis sēs samson vna cū pr̄e suo ⁊ anūcl'o ⁊ diacono i pace perit. cli.

Legit i vita sce phare virginis cū apud villā papiēsiū dei cultor eustasius a genitore sce phare officiosissime suscept⁹ ess. atz pgnouiss phārā beati columbani bnd̄ictiōe sacrataz graui oculoz fatigari cecitate quaz ptraxerat cōtinui flet⁹ meroze eo q disponētur a pr̄e nuptiali opi iserui re. ⁊ scimonie vota frustrari nup deliberata. pr̄ez aspitate verboz obiurgat dicēs hoc sui esse opis q virgo afficētur tāto discrimine piculi. Ad ꝗ siq̄dē pr̄ sillatiōe verboz filie se dixit post hr̄e nuptiaz piūctionē tātū vt ipi⁹ mereret iocundari corporali sospitate. Ita qz vir dei horū credulus verboz ad locū in q egra decubabat puella accessit. ⁊ vtz in scimoniali habitu viuē vellz sciscitat. At illa suspirās ait se pudicicia āgelis sociā desiderare. poti⁹ qz supnū spōsuz pcupiscē q̄z terreno flebilit inherere Mane vero visus ē ei astitisse vir reuerēti vultu oculi ardētib⁹ dicēs. certa esto famula dei meis qz pmissis firma hodie tibi viruz aduenire q te sospitati restituet. Hac expleta visione p⁹ modicū itrāte ad eū eustasio visiōis ordinē phara enarrauit. Tūc eustasi⁹ oronе facta pmissū diuinit⁹ adiutoriū virgini accelerāte sanitate ptulit. qō videS pr̄ volūtatē cordis factis apit sponsū aduocat. spōsalia firmat. tep⁹ nuptiaz statuit. at illa fugā arripuit. ⁊ pauitāti cursu eccīam beati petri ingressa atz in terrā prostrata pugnis tenez pect⁹ q̄ssabat. lachrymis qz terrā vbertim irrigans ⁊ beatū petrū inuocās his verbis orabat. O petre q iustis regna reseras celestia obseras iniustis. huc ad tua confugi limina tua volens eē virgūcula. Et tu o xpe q sp flecteris pcib⁹ humiliū remittēdo sordes. serua vir-

ginitatē meā oblatā tibi p eterna se-
cula .q̄ pat̄ cognito pueros ilico di
rigit mandans eā in loco interfici.ꝗ
pueri puido psilio aliq̄ntulū in eun
do psistūt.vt ipo mozarū spatio pa-
tris mitigaretur seuitia. Deniq̄ eo
veniente atq̄ acriter seuiente ministri
pminationē mortis artificiose inten
tabāt.Ad q̄s illa.Nō inq̄t a genito-
re talia munera debentur filie.Sed
locū di' est mihi in loco hoc pulcraz
mortem appetere q̄ virginitatis flo
rem pdere. Hoc aūt certissime geni-
tor nouerit me'.quia nunq̄ copule
nuptiali in vita ista subdi cōsentiam
Referentibus ergo famulis hec dño
suo ille furorē aī neq̄q̄ sine lesione fi
lie mitigare voluit.sed custodie dpu
tans seruabat eaz ad ea que facē dis-
ponebat.Hūq̄ ista gerūtur dei mise
ricordia ptigit beatū eustasiū p ipm
haguericū reuerti ab hac expletione
legatiōis regis lotharij.Qui cogno
scens tā dirā regis aīaduersionez in
filia irreuocabiliter desciuire.studuit
ipi' aī seuitiā duris verborū aculeis
terebare ⁊ ad penitendū ppungere.
Neqz vero inde redijt q̄usq̄z ⁊ puel-
lam desiderato sēimoniali habitu p
gondoessenū meldensem epm ozna
ret.⁊ vt idē hagueric' monasteriū in
prio solo famularū dei congruum
habitatiōi construeret. .clij.

Legitur in vita sēi attali q̄ idē sā-
ctus attalus beato colūbano ō hac
luce migranti succedens cuz egregie
bobiense cenobium regeret.diabol'
cōtra eū aliq̄rū subditoꝝ corda susci
tauit.qui se dicebāt tāti feruoris au-
steritatē ⁊ ardue discipline pondera
ferre nō posse.At ille sagacit pia fo
mēta prebere ⁊ mollire corda tumē
tia nitebatur .suadens reminisci pa
tres p mortificationē ⁊ ptēptum p-
sentis vite regna celozuz possidere.
Cunqz se nihil proficē iam cerneret
ptinaces ire permisit.Qui postq̄ ab
eo segregati sūt.cum virum dei suis
detractionib' laniarent .vnus eozuz
subito igne febrium accensus inē pe
nas incendij clamare cepit se si possz
ad beatū attalū venire velle.⁊ admis
si criminis dāna pnie medicamento
lenire.Vix hec ei dicere licuit obmu
tuit⁊ extremū anhelitū dimisit.At il
li qui aderant videntes iniuriam vi
ri dei a deo vindicari q̄dam ad eum
cū pnia redeūt.Quos ille miro gau
dio suscipiens suis locis suas recog-
noscentes culpas restituit.Alij vero
qui datum pnie locuz contēpserunt
non redeūdo diuersis mortib' diru
pti sunt.Nam vn' eozuz securi pcus
sus interijt.alius dum parui flumīs
alueum transmearet irretitis poplī-
tibus parua vnda necatus est.Certi
us cum se in mari carine tradidisset
dimersus est. .cliij.

Legitur ī vita sēi magnobodi an
degauensis episcopi.q̄ cum idez vir
sanctus diocesim sibi cōmissam illu-
strādo circuiens ad predium quod
quartiniacus dicitur peruenisset.pu
eri garruli nephanda conuicia ludē
do iactabant.Quos illo intuente sb
ito vnus ex eis pulueri mixtus cum
omni pernicitate raptus per aeris
vasta moze globi hac illacq̄z fereba
tur.Tunc sodales cum parentibus
tristes ac territi per deuia queqz ac
rupium ⁊ vallium anfractus sectan
tes nihil profecerunt.Jam'q̄z despe
ratione tandem per deuia ac dumo
sos tramites fatiscentes pueruz rep
pererunt inter condensa vepzium se
mianimem.⁊ vix exilē anhelituz tra
hentem.Quem parentes cum valde
magno gemitu pallio inuolutum et
pene cunctis artubus discerptum
in presentia sancti viri obtulerunt.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Qui apprehensa manu eum, leuauit
⁊ vite prepotē ac valentem parenti
bus reddidit. .cliij

Legitur in vita sci piecti q die q
dā pasce cū ipe ad mensā in solario
cū multis alijs residēt tres iter eos
aderant q a carnib⁹ abstinebant. qs
cum alij deriderēt. scus preiect⁹ eos
admouit vt qs venerari debebāt ir
ridendo nō increparent. Qz cū illi ñ
se corrigerent subito pauimentuz so
larij cū irrisorib⁹ cecidit. Tātū qz p
iectus cū abstinentib⁹ remanserunt.

Legitur in vita sci arnulphi clv
q qdā tpe cū in grāgia cui certuz no
men est morarer id officiū ipositū fu
it ei vt famulo sibi adiūcto qtiēscum
qz necesse essz fruges saxis ipositas
ad monasteriū carrucaret. Iterū qz
in eisdē saccis panes q frib⁹ grangie
certis p hebdomadā dieb⁹ sufficē pos
sent reportaret. Cōtingit aūt die q
dā eū cum curru frugib⁹ onerato ad
monasteriū deuenisse. Cūqz aū molē
dinū saccis ac frugib⁹ euacuatis cur
rum suū exonerassz. cum eodē curru
ad proximā grāgiā q noua curia di
citur pfect⁹ est. Vbi cū negotiū p q
illuc ierat explessz etiā duos porcos
qs a prelato suo licētiatus dare pau
perib⁹ pposuerat in duob⁹ saccis in
cludens ora saccorum ligauit eis qz
in curru locatis ad monasteriuz re
meauit. Cunqz iaz porte monasterij
appropinqaret ijdem qz porci tanqz
animalia inqeta iportune grūnirēt
timens vir dei ne forte quisqz hmōi
occasiōe in suspitionē laberetur. bru
tis aīalibus tanqz ratione vtentib⁹
locutus est dicens. Audite porci au
dite verba mea. si displicet in oculis
dei ne sicut proposui in vsus paupe
rū vos expēdā licētiā habete grūni
endi sicut et facitis. Si vero gratum
est ⁊ acceptabile deo meo vt per me
de carnibus vestris auida pauperuz
reficiatur esuries. precipio vobis in
nomine dñi vt penit⁹ ab hoc impor
tuno grūnitu cessetis. Res mira. Cō
tinuo porci illi q diu multuz qz itra
saccos clamitauerāt. precipictis ob
edientes adiurationi atqz imperio
grūnire cessauerūt. Tūc vir dei silen
tibus porcis monasteriū ingressus
ad pistrinū vsqz pretxit vbi saccos su
os panibus impleuit. qd dum factū
fuissz ⁊ idem sacci sup porcos iacta
rentur q in duob⁹ saccis inclusi ha
bebantur. miro modo acsi mortui es
sent incitari ad grūnitū minime po
tuerūt. qm̄ domin⁹ noster omnipo
tens qui precibus famuli sui eos q
dāmodo obmutescere fecit. non nisi
permissione eiusdem naturalem eis
grūnitum reddidit. Igitur panibus
onerato curru in viaz suam profect⁹
est. Cunqz iam longe remotus esset
a muro monasterij. porcis suis licen
tiam grūniendi sicut antea cōsueue
rant verbo reddidit. qui statim inqe
tudine solita clamorē emittētes do
nec ad grangiam ventum est grūni
re ⁊ clamoribus insanire non cessa
uerunt. Eosdem aūt porcos sicut p
posuerat paupib⁹ dedit clvi.

Idē estatis tpe cū fratres grāgie
regulā imitātes monachorz p⁹ pran
diuz pausarent in lectis suis dñicis
dieb⁹ ⁊ festiuitatib⁹ sanctorū. vir do
mini grens sibi aliquod diuersoriuz
vbi orationes suas secretius ad do
minum funderet ⁊ inter vlnas sancti
amoris interi⁹ in spiritu suo suauiter
obdormiret. dormire exteri⁹ corpo
re recusabat. Factū est autez vt qdā
frater pro hac re reprehenderet euz
coram magistro conuersorum. Qui
statim pcepit ei vt alijs ea hora dor
mientibus ipe qz dormiret ne si for
te vigilaret ceteri fratres q compa

tiebant corpori ei⁹ magnis fatigato cruciatib⁹ id moleste ferret. Paruit ille pcepto magistri sui sicut ad oia parat⁹ ⁊ obediēs erat. Cū aūt post prandiū intrassz dormitoriū ⁊ calci amenta sua extrahēt. ⁊ in lectulo suo se collocare debēt. astitit ei subito demon qui ridendo ⁊ irridendo eū ī hs verba prupit. Eia fr eia qd est qd agis vbi est nūc sancta religio tua ⁊ vbi sūt vigilie tue qs hora ista obs uare psuenisti? Certe feruor tu⁹ pro nihilo reputādus est. qm mēbra tua torpere sinens pseuerare negligis in ope qd cepisti. Surge ergo velocit ⁊ vigiliis atz oronib⁹ intēde sicut iā pridem fecisti. Cūqz vir beat⁹ demonē sibi astare conspicēt. verba ei⁹ seductoria ptēnēs. q eum contra preceptum mgri sui ad vigilandū pnocabat cū indignatiōe ait. Recede a me miser recede a me. mō enīz velis nolis dormiā. vt confundaris ⁊ somno meo torqaris. Et cum hec dixissz antiqu⁹ hostis in fugā versus ē clvij.

Kursū die qdā dum intra cellam suā vir dei sol⁹ essz. ⁊ fm consuetudinez flagello se attereret demon ī forma que similis homunculo videbat sibi apparens. vt de penitētialib⁹ ei⁹ disciplinis se ptristari ⁊ torqri ostenderet. flagellū illd q ille se pcutiebat cum quodā impetu de manu ei⁹ excussit. Vir aūt dni demonem esse agnoscens. statim signo crucis se munivit. exsertis qz brachijs eū arripiens adiut⁹ ab angelo magni cōsilij luctatus est cum angelo mali consilij. donec tandē eū in terrā prostrauit pugno qz malignū pcutere cepit. Cum qz ille insaniens ⁊ qdāmodo submurmurās diceret. Heu heu frater tu ledis me. vir dei constāter respondit. Quare o pessime a lesione tua abstinerem si mihi te ledere cōcederetur. Ad qd quidē verbū malign⁹ hostis non ferens ei⁹ constantiā multis cessus alaphis vix tandē de manib⁹ ei⁹ merens ⁊ confusus euasit. clvij

Legitur in vita sci pharsonis q ipe vxorem suā castitatis amore mutauit in sororem. Et cū hec scimonialis deo īseruiret sanctimonie studiis in villa residendo quaz vulgo dicūt pineūdo. presul pharao recordatus ipius amoris simul ⁊ pulcritudinis ad hoc vsqz pduct⁹ est vt eaz ad se venire mandaret. Qd famula dei cum pma auditione rēnuissz agē nō distulit antistes dei mandatuz ingeminare. At illa scdo huic primaz negligentiā coniunxit. Cūqz his duob⁹ mandatis tertiū adiecissz illa obstinatū intelligens animū. argumentosum excogitauit consiliū q pontificem a proposito abstraheret ⁊ suā castitatē conseruaret. Etem ornatū abijciens vestiū totōdit cesariē capitis ⁊ cilicio induto sese ptemplandaz ei prebuit. Cunqz in eā intendēt exhorruit vehementer facin⁹ se deliberasse oio illicitū atz abstractuz se a disposito ope sagaci psilio prudentis feie miratus est. que abiecit scādaluz pulcritudinis sue a se ne p oculos capetur corporis preparat⁹ minister deo ⁊ scificatū templum spūsco clix.

Legitur in vita sancti ethbini q ipe quadā die cū abbate suo inuenit leprosū iacentē in messe totuz vulneribus plenū flebili voce ab eis auxilium postulantē. qui requisitus de īfirmitate suspirans ait. Graues dolores qtiuntur in corpore meo. hz insuper vnus inest dolor tam nociu⁹ q si hunc diem sine ei⁹ auxilio trāsiero mortē proximaz eē puto. Nares em mee plene stercoris concremant

ab ardore infirmitatis. Tũc ethbin⁹ eum per latera accipiens a terra sur sũz erexit ⁊ vvingualocus ad nares eius manũ porrexit. Gz ⁊ pauper flebili voce clamare cepit. Noli senior nares manibus cape. quia dolor nõ pmittit. Gz si dolorez meum leuiare volueris. necesse est vt in ore tuo nares meas mittas ⁊ ita trahas. Tunc ille meritis exaltatus humiliauit se. ⁊ qñ putauit dolorem leuiare paup in ore suo carnem accepit filij dei. Mox ergo vt ad se traxit gẽma mirabilis in os eius cecidit. Beat⁹ aũt ethbin⁹ p latera dominũ tenens sursum asperit. celũ apertum vidit. ⁊ ĩ capite domini quẽ tenebat sĉa crux apparuit angelos qz in obuiã domini venire vidit Tũc sacerdoti ait. pr̃ sancte ipm quem teneo manib⁹ ⁊ tu ore dñm nostrum qui pro nobis seipsum dedit esse crede. Cunqz dominum vellet tenere manibus eleuauit se in nubibus dicens. Nõ me erubescistis serui mei in angustijs meis. nec ego vos erubescã in regno pr̃is mei hereditas vestra mecũ est. ⁊ his q̃ vestri memores fuerint in orationib⁹ suis salus in regno meo. His dictis euanuit ex oculis eorum ⁊ cum magna voce receptus est in celũ. Vocẽ quidem audiebant sed neminem videbant. Cunqz stupefacti laudassẽt dominum vvingualocus ethbino dixit. Hoc tuis meritis nobis accidit frater quia tante humilitatis es ⁊ obedientie vt quicquid humana lĩgua precipere potest tu in corde deuotissimo impleas. At contra ethbinus ait. Non ita pater. Sed tu qui quotidie carnem ⁊ sanguinem ĩmolas dñi. ipsum meruisse videre in corpore suo. quem assidue tenes in animo tuo

clx

Legitur in vita sĉi deicoli q̃ ipse post longam monasterij obedientiã cum ad desertuz pergeret ⁊ quasi erraticus viator conuenientia manendi loca disquireret. quippe cui pater su⁹ sub obedientie titulo denunciauit ne luxouiense monasterium vlterius intraret. inspirato contigit vt su illum gregem offenderet. Subulcus ab eo interrrogatus an in vicina esset aliquis locus habitabilis respõdit esse non longe locum palustrem ⁊ fontibus satis irriguum in predio cuiusdam prepotentis vasalli nomine vverfarij. Cui vir sanct⁹ potes ne frater inquit mihi ducatum prebere quo possum locuz ipsum videre? At ille. Possum inquit aliquo modo sz gregem meuz absqz prouisore dimittere non presumo. Cui beatus deicolus. Noli inqnit fili mihi tantillum spacij mihi tenaciter negare. Veraciter scias quia si mecum pergere disponis nec minimum porculum interim perdes. et si aliq̃d discredis ego tibi fustem meum constituo custodẽ vicariuz. vt in redeundo cognoscas quantum fides mea valeat cum charitate tua. Hoc dicto fustem quem manu gerebat solo radicitus fixit. et precedente ductore ad locum tetendit nominatum. Cunqz post longũ hore spatium porcarius eadez repedasset via gregem videre solicitus inuenit secundum viri pollicitationem gregem suum circa fustem giratum saturum qz accubasse nec vnuz quidem ex illo deesse. Vir venerabilis deicolus ad locum desideratum perueniens diuino semper operi indefessus existens vtpote qui crucifixus erat mundo totumqz semetipm obtulit deo. inuenit ecclesiam in cliuo cuiusdaz alti montis positam in

v

honore sci martini consecratam. Ut autē dñi secretum hore spatiuz expectans qñ sol⁹ soli deo se sbsternē posset. mirū dictu quo eccie eiusdē ianuas solus adijt. absqz mora nullo reserante largū illi ꝓbuere ingressum. q̄ de re viri stolidissimi vltra modū debachati legationē questuosam dño suo qui tunc tpis in allodio suo manebat in loco qui dicitur villa callonis trāsmiserūt dicentes. Placz tibi dñe vt monach⁹ quidam capellulaz tuā sibi vendicz in oratoriū. nec vll⁹ euz eijcere poszz? His igitur auditis vverfari⁹ furore precipiti arreptus crudelem nimis sñiam ī virū dei sanxit dicens. Ite cum festinatione. et si quis illū fideliū meoꝝ capere possit sine mora castretur. Vix ille mādatū dedit. vna eadē qz hora laqueū quē seruo dei iniuste preparauit iusto dī iudicio miserabiliter incidit. Nā idē mēbꝝ qd famulo prescidi iussit mox illi in tumorē versū est ita vt omnia viscera ei⁹ in eundem locum violenē incederent ⁊ mortē vicinā pararent. Cūqz vehementi dolore vexari videretur. vxor ei⁹ bertildis noie memor sñie quā viro dei temere īposuit cuz luctu graui illum admonuit dicens. Certe credo q̄ ꝓter peregrinū quē sine causa castrari iussisti dolor ipse ī te retrorsus est. Mittā ergo veloci⁹ ⁊ accersā illum si forte p orōnes ei⁹ dolor tant⁹ a te effugari possit. Qz quia nihil sit in terra sine cā antecz nuncij ad viruz dei pueniret idem vverfari⁹ morti subact⁹ viuendi finē fecit .clxi.

Legitur in vita sci goaris q̄ ipse habitauit in suburbio treuerico vbi ecclesiolā fecit. multorum qz scōꝝ ibi dē reliquias collocauit. Ibi die nocte qz deo seruiebat in ieiunijs ⁊ vigilijs ꝑdicatione ⁊ oratione multos qz paganos ꝓbo ꝓuertit ⁊ egrotos multos orōne sanauit. Od videns oīs mali artifex diabol⁹. vtpote qui generi humano inuidēs neminē saluari cupit inuidie stimulos mētib⁹ eoꝝ quos ab amore sci viri auertē cupiebat ingessit. Nact⁹ qz occasionem legatos epi treuerorum odio sci goaris odio capitali inflāmauit. Ita qz contigit vt legati epi treuerici nomine rustici. scz alboin⁹ ⁊ aluerianus ad cellā viri dei q̄si speculatores adueniret vt ibi aliquā rem nouā vel inanem inuenire possent. Viderunt ergo quia more solito mane p⁹ psalmodiā ⁊ missam cum peregrinis et pauperibus in charitate cibuz sumeret. Od ipsi non charitate sed gulositate fieri estimantes accusauerunt eū apud archiepm dicentes se eū vidisse sine tpamento mane comedere vel potum sumere. Quod audiēs archieps statim iussit ipos legatos illuc redire ⁊ sanctum dei goarem sibi pñtari dicens q̄ inquisitionē de ipo facere vellet vt possit scire quo ingenio vel arte talia presūpsisz plebi sibi ꝓmisse exempla monstrare. Qui venientes ad beatū goarē locuti sūt ei dolose putantes q̄ accusationem illam per quā eum infamarant possent blandicijs verborum obtegere. Archiepiscopus inquiunt noster rusticus salutē tibi mādat iubet qz vt ad colloquium ipsius treueris festinātē accedas. Hec audiens homo dei sanctus goar cum gaudio dixit. Faciat mihi deus vt possiz ei obedire. quia obedientia est sine mora facienda. Nocte illa fecit illis cenam ꝑm suas vires. ⁊ ipse in dei laudibus vt solebat fuit perseuerans. Mane autez facto postcz cursum suuz finiuit missaruz solennia celebrauit. Cuncz complesz diuinum officiuz die illo dixit

ministro suo. Fili fac hoc nobis letū diem de abū dantia nostra. vt isti legati archiepi simul nobiscum faciāt charitatē. quia in itinere sūt. ⁊ forsitan de⁹ aliquem peregrinuz vel pauperez adducet vt pariter epulemur Quod audientes illi non potuerūt malignitatez cordis abscondere. nec ei voluerunt consentire. At sanctus introducto q̄daz peregrino p̄ charitatem cōedit cum illo. quod videntes legati cum letitia strauerunt eq̄s dicentes. Nunc manifeste vidim⁹ qō archiepō dño nro nūciem⁹ Accepto q̄z a viro dei cibo ⁊ potu in vasculis ad viaticum itineris. ābulantes cum eo ceperunt fame ⁊ siti vehementer vrgeri. miserūt q̄z man⁹ ad cisterciaz ⁊ ad vtrē ⁊ nihil inuenerunt. Cū vti q̄z de domo sancti goaris sufficiētez in his deportassent alimoniā. Et ait alboin⁹ ad aluerianū. Talem ego famē ⁊ sitim nūq̄z habui. Et hec dicēs cecidit de equo suo q̄si mortu⁹. Aluerianus vero conuersus ait ad famuluz dei goarem. Succurre nobis pie sacerdos xpi quia fame ⁊ siti morimur. Sanct⁹ goar cū hoc audisset cum gaudio dixit Hodie filij q̄ me indignū vidistis charitatē facere nō debuissetis recusare Ista vero q̄ nūc patimini ad corripiendū vos deus meus permittit fieri. Dum hec illis diceret q̄s vehementer cruciabat fames. venerūt tres cerue mire magnitudinis quasi sanctā trinitatez prefigurantes. steterunt q̄z a longe ipos qui loquebantur aspicientes. Quas cum vidisz vir dñi ⁊ inuocasz sāctā trinitatem iussit eas stare. que cū stetissent apprehendit vasculum ⁊ mulsit eas. qō cū factuz fuisz p̄cepit eas abire ⁊ ex ipo lacte liniuit membra predictorū virorū. ⁊ statim nullū dolorem lassitudinis q̄ in eis de inedia acciderat senserunt Hoc remedio cōfortati. mox vt miserunt manus ad sacculos victualiuz inuenerunt que apta erant ad manducandū ⁊ bibenduz vsq̄z ad abundantiā ⁊ tunc ipsi ceperunt epulari. Cū admirarentur de his que viderant et stupentes timerent ceperunt incitatis equis velociter itinerare donec venerunt treueris ciuitatem. Seruus autem dei goar p̄ oratoria ⁊ ecclesias sāctoruz sicut solitus erat facere p̄gebat. ⁊ sepedicti legati festināter veniētes ad episcopum metropolitanum inuenerunt eum in synodo sedentem in solio suo vna cum clero. Narrauerūt ei omnia que acciderant eis vel que facta viderant ab ipso sancto goare Quod cum audisz cum iracūdia cepit dicere. In quantuz intelligentia cordis considerare valeo. cōsuetudo istius p̄tinacis viri qui sic mane cōedit ⁊ bestias mulget sine dubio potius deputanda est gulositati quam charitati. Inquirendus est tamen q̄ obrem vel quo humane laudis desiderio id faciat et vtrum ex parte dei sit an ex deceptione aduersarij. Cū autem verba compleuerat. ⁊ ecce vir dei goar intrauit domum in qua ipse archiepiscopus residebat. Ingressus itaq̄z cepit quaquauersū aspicere si forte essz locus vbi stare posset discipulus eius. ⁊ cappam suam pendere vel abscondere. Diu ergo circumspiciēs vidit in angulo domus quasi similitudinem fustis. qui certe non erat fustis sed radius solis qui per fenestrellam penetrabat interioza mansionis. Cunq̄z appropinquasset ad radium solis demonstratum speciem grossiozis ptice pretendentis appēdit cappā suā sup ipm radium ibiq̄z stare precepit ministrum suum. Quod cum vidisset rusticus

archiepus vna cum clero suo dixit. Videtis nunc quid fecit? vere si hec causa ex deo fuisz tam mane no cōedisz vel bibisz quia anteriores sancti p elemosynas z ieiunia intraverunt in regnum dei. Hoc autē mirabile factum quod video quid sit omnimodis nescio Sed inde non mediocriter stupeo mane cōedit z bibit bestias mulget capam etiam suam ī radio solis suspendit. Quid plura? Accedat propius z reddat rationez circunsedentibus. Tunc venit q̄dam portans in brachio suo infantē tres noctes habentem qui fuerat proiectus in concham marmoream vbi paupercule mulieres solent infātes suos iactare. quem videns archiepiscopus inquit ad sanctum goarem. Nunc oportz vt ostēdas nobis ministerium tuum si verum sit an falsuz Si verum est per veram obedientiā precipio tibi vt facias istum infantē nobis innotescere genitorem suum z genitricem suam. Si hoc facere potes credemus tibi z virtutibus tuis. sinautem nihil tibi credere debemus. Tunc vir dei suspirauit graviter z lachrymas fudit. vehemēt admirans q̄modorem pontifex suorum vituperator operum talem sibi inanem atqz ineptam obedientiam facere precepisset. Et fundens orationez ait. Trinitas sancta te inuoco atz te infans in nomine trinitatis eiusdem coniuro vt genitorem tuū p nomen denoies z genitricez tuam similiter. Respondens infans dixit. Iste rusticus epus est pater me? z mater mea affligia nuncupatur. Quo audito episcopus cecidit velocit ad pedes sancti goaris dicens. Nunc scio vere z credo te dei esse seruum sanctuz. cui scelera mea que sic absconsa putabam vt nullus alius preter me et illam mulierem z vnum pueruz meum nunq̄z nosse posset. ita sunt tibi patefacta per istius nati mei verba. Hec audiens beatus goar stupore miraculi repletus atqz quasi in excessu mentis factus dixit ad eum. Heu heu domine quare per me miserum peccata tua hactenus latentia facta sunt manifesta. Melius quidem fuisset spontanea z secreta coraz deo cōfessio. q̄z ista contra votum tuum ignominiosa publicatio. Deinde solicite ac benigne monuit eum ad penitentiam dicens. Quantum saluator noster pius est ad dimittendum tantum oportz nos paratos esse ad penitendū. Ego aūt in quātum pietas diuina me exaudire z vitā dignabit condonare septez annis pniam pro te compellente faterna charitate iaz deliberaui facere. .clxij.

Cū igitur sāti goaris famā z noua gesta audiret sigibertus rex francorum statim trāsmissis legatis suis iussit sēm goarē ad se venire. Miran te aūt rege atz dicente omnia q̄ fēa fuerāt a sancto miracula. vniuersus populus vnaniniter clamabat ad regem. quatenus ipsum dei virū constitueret treuerice ciuitati epm. Ro rex gratāter audiēs petijt beatuz goarē vna cū psensu sacerdotuz z clericor vt epus fieret treuerox. Statiz aūt vt vir dei hc audiuit dixit. Meli? ē mihi magis mori q̄ super epm adhuc viuentē ministeriū illi? accipe z peccare in conspectu dñi. Considera nunc o rex si te deus regem seculi cōstituit. scito tamen regem sempiternum te habere in celis Ideo dimitte rusticū pinitē facinora sua sicut vis vt dñs dimittat tibi pcēa tua. Hoc audiens rex suspirauit graviť z ait

Per salutē ꝓncipū volūtarie obediā consilijs tuis. Attamē aliud non fiet nisi qd̄ diffiniui cuz volūtate totius populi. sez vt epūs treuerozū efficiaris q̄uis cōtra votum tuū. Cūq̄z hec audissz vir dei ingemuit et dixit. Gloriose ꝓnceps sine me ꝓius ad cellam meā ꝓgere. vt ad rūsum tue celsitudini dandū me ꝓparem. Ait ad eū rex. Vade cum pace et transactis viginti dieb⁹ induciarū iteruz veni metis ciuitatē ad colloquiū ꝓdestinatū. Cūq̄z puenisset ad cellaz suā cepit tristari. et valida febre fatigari et nimium corꝑali afflictōne cōteri. Quid multa? Die ac nocte dōm ꝓcabat vt ei dōaret defensionis sue auxiliū. ⁊ eriperet eū de taz graui iugo qd̄ rex ei imponere cupiebat. Sicq̄z septē ānos trāsigens ad regez redire nō potuit. sed tādez in senecture bona obijt in pace ꝓdie nonas iulij.

Ex vita cuiusdam sancti militis

Quidā miles diues delicat⁹ et ſrat⁹ incepit cogitare de vānitate mūdi ⁊ q̄ vir aut nūq̄ possit ī illo statu saluari et q̄ beati eēnt pauꝑes lugētes ⁊ tribulationē patientes. Qui latenter recedens a paria sua venit cōstantinopolim. In ei⁹ introitu inuenit pauꝑem carbonariū cui cōmutauit vestes suas bonas pro suis ꝑuis. Intrās q̄z fecit se fatuū de die a pueris fustigabatur ⁊ flagellabat multipliciter delusus. De nocte sup̄ fimarinz iacēs inuigilabat fletui et ozōni de die aūt redibat ad agonē et ludibriū puerozū. Cū aūt duo filij imparozis ibi litigarent minoz occidit maiozē. Qui ad vltimū cōpunctus iuit rhomā. eumq̄z papa misit ad patriarcham suū. Qui misit eum ad quendam eremitā egiptiū. Ille misit eum ad extremā ꝓtez solitudinis egipciace ad quendaz tāti meriti q̄ crebras habebat diuinas cōsolationes et reuelationes et singulis diebus panis celestis mittebat ei. Cui cū reuelatū esset de aduentu eius ꝓcucurrit ad eū et tūc panis eis duplicat⁹ mittit. Post refectiōez post mutua colloq̄a et post ozōnes deo reuelante mittit eum ad militē supradictuz qui fatuū se fingebat et docuit eū quid faceret et q̄ dictum militē in tali fimario inueniret. Qui venit cōstantinopolim latenter et iuxta primū somnū venit ad dictū fimariū et eū quē querebat vidit surgentē ⁊ euntē ad ecclām sce sophie. et vidit duos chozos psallentiū eū ꝓcedentes apientes ecclesiā et sedē ei ad ozandū ꝓparātes. Cū aūt diu pseuerasset in ozōne et ꝓpe matutinas esset surrexit cuz dictis chozis egrediens qui firmantes ostiū ad celos ascendūt. Ille aūt ad fimariū suū regreditur quem dictus iuuenis subsequit ad pedes suos ꝓcidens. quez credens ꝓmo esse pueros clamabat nondū esse diem. Audiens aūt quis esset et causam vie et a quib⁹ missus esset ⁊ que viderat consuluit ei quid ageret. iniūgens ei et per iuramentū cōstringens eum ne cuiq̄z in vita sua factum suum reuelaret manifestauit hospiti suo quis essz. Postea cū multi patre suo mortuo litigarent pro regno eo q̄ non inueniretur filius eius. de consilio ipsius imperium repetiuit et obtinuit. Factus autem imperatoz videns hominem dei conspui et flagellari ꝛc. Nec audens ꝓpter suum iuramentum signa recognitionis exhibere vberrime etiā inter epulas flebat. vel etiam quando sibi illatas iniurias fieri audiebat. Quadam autē die cum audisset illū bonum fatuū defunctum prosilijt et ad funus cucurrit flens et patrem suum proclamās reuelādo factum suū.

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

Inuenta est aūt q̄dam carta in manu eius in qua scptū erat quis et vñ essz et q̄re sic se abiecisset Impator autē ex vna pte fun⁹ portans eū honorifice sepeliri fecit.et ipm dñs multorum miraculorū gloria decorauit.

Finit distinctio octaua

Incipit distinctio nona hui⁹ speculi scz exemplorū ex diuersorum auctorū scriptis collecta

Exemplū primū

LE igitur in libro de ortu carthusiensi quia venerūt nō diu post fūdationē ordinis magni dñi inuisere carthusiā epi scz et seculares alij et ꝗ aū ānquagesimā. Visitātes igit fres ipos et inueniētes aliq̄s senes 7 debiles carētie carniū hoc ex pietate sua imponētes instabāt obnixe apud prorem vt ob reuerentiā ipōrū de carnib⁹ q̄bus totus mūdus illo tpe vteretur debiles aliqd haberent refocillamē.allegātes p pscia pori faciēda multos doctos viros timuisse de nimia in hoc ordinis duritia. Qd duz porrangz magnū nephas in israhel abhorrēs omno rēnuit. Ipsi q̄si cedētes sibi in hoc p seipsis saltez afferri carnes instabāt fortī⁹ ꝓter carnispiuū instans eis carere nolētibus. Et hoc tangz prudētes viri ex industria spantes porē pūtibus carnib⁹ emollire Postea assentit por licet inuitus inportunitate eorū victus Igitur cōuersi vadūt ad grādinopolim multas et diuersas pro tantis dñis et familia adducētes carnes Mirāda res Reuerse aperiūtur sarcine inueniunt ille carnes in veros et optimos commutate pisces.odore.colore.sapore. Quo viso erhilaratus spū sco prior in talia vel similia prupit vba Videtis clare venerādi dñi q̄ domin⁹ nō vult nos carnib⁹ vti Stupent 7 dñi 7 occasione nacta sic gauisi toti de licentia patris ministrāt cōuentui. Et quotq̄t illis vescebant infirmi sanati sūt et cōfortati Dñi tamē illi venerādi adhuc modice fidei de re tā mirabili facta volētes certificari.mittunt cū cōuersis illis fide dignos de suis. Qui reuersi testificati sūt coram deo quō carnifices iurauerunt carnes se veras vendidisse et nullaten⁹ pisces Sicqz dñi illi valedictis fribus recesserūt bndicentes deo et miraculo qd et vndiqz pdicauerūt de fratrib⁹ carthusiensibus sce et deo deuote ac placenter viuentibus ij.

Legitur in scala celi q̄ draco pessimus deuorabat homies 7 iumēta.nec per virtutē armorū nec p virtutē hominū expelli poterat Qd attendens quidam sanctus epūs dixit Charissimi virtus draconis non est fortior q̄z virtus demonis.sed vtus demonis expellitur per orationez et ieiuniū.et ideo affligamus carnē nostram per ieiuniū et orōnez vt deus misereatur nostri Quod cū per decē dies fecissent cōuocato vniuerso populo dixit.Vt cognoscatis quāta sit virtus ieiunij volo vt omnes expuatis in peluim Tūc ipe accipiēs sputa fecit circulū circa draconem.qui nō valens egredi extūc mortuus est ibi. Tunc ille sanctus incepit clamare et dicere Sicut virtus ieiunij corporalis interfecit istum draconem sic virtus ieiunij spiritualis expellit omnez

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf